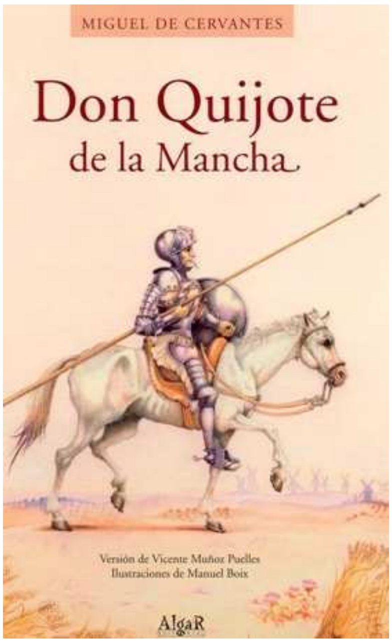
Miguel de Cervantes

Hiệp sĩ Đông-ki-sốt

Chương 1

Những chứng cuồng hiền lành của ngài Quesada

Sáng hôm ấy bác thợ cạo và cha xứ gặp nhau tại chân đồi nơi cao nhất của làng.

Cha xứ tỏ ra lo lắng. Bác thợ cạo nói với cha:

- Này! ông bạn của chúng ta, ngài Quesada có khỏe không?

- Rất tồi. - Cha xứ thở dài não nuột đáp. - Ông ấy đọc những cuốn sách rất có hại làm đầu óc ông ta rối loạn.

- Ôi! - Bác thợ cạo vừa thốt lên vừa gật đầu đồng tình. - Đó là một chứng điên thực sự.

- Đó là một tai họa thực sự. - Cha xứ nói thêm.

- Và bản thân nhà quý tộc của chúng ta không hơn gì một cái bóng. - Bác thợ cạo kết luận. - Ông ta không ăn, không ngủ, ông ấy chỉ sống để ngốn những truyện hiệp sĩ chất đầy trong phòng.

- Đúng đấy, - cha xứ nói, - Ông bạn chúng mình phát rồ vì những truyện ấy. Khi tôi vào nhà, ông tưởng tôi là tổng giám mục. Xem này, xem này, tôi mà có được cái dáng một tổng giám mục ư?

- Hôm nọ, tôi muốn cạo râu cho ông ta, ông ta gán cho tôi đủ mọi cái tên: Người Xa-ra-danh hèn hạ, vua dân Mo-rơ! ông ta kể về chuyện đi đánh những người khổng lồ và những con quỷ. ôi!

Ai mà chữa cho ông ta khỏi chứng điên này được, hỡi Trời!

- Tôi thì tôi xin chịu. - Cha xứ thở dài nói.

Vì đã đến giờ ăn tối, hai người bạn chia tay nhau.

Tuy vậy, sáng hôm ấy Quesada rất vui.

Chàng đọc quá nhiều tiểu thuyết thành thử đầu óc rối loạn vì những điều trong đó đến mức tin rằng mình là một trong những hiệp sĩ dũng cảm, bảo vệ kẻ yếu, trừng trị những kẻ phản nghịch và những đứa độc ác! ôi! Ai có thể ngăn nổi chàng thực hiện giấc mộng đẹp của mình?

Vũ khí ư? Chàng có đủ: Một ngọn giáo cũ, một chiếc khiên gỉ, một thanh kiếm ít giá trị, một bộ áo giáp nặng nề, một chiếc mũ tô điểm thêm lưỡi trai bằng bìa cứng...

Nói đến hiệp sĩ... là nói đến: Ngựa. Quesada có một con. Đó là một con ngựa cái già gầy còm và hom hem đến phát sợ. Nhưng dưới con mắt nhân vật chính của chúng ta thì không có con tuấn mã nào đẹp hơn từng bước chân trên mảnh đất xứ Tây.Ban Nha. Chàng đặt cho nó một cái tên oai vệ:

Rossinante, vì bất kỳ con ngựa nào tự trọng cũng phải có một cái tên. Suốt trọn một ngày, chàng thú vị nhắc đi nhắc lại cái tên ấy hàng nghìn lần vì cảm thấy cái tên đã được chọn quá hay.

Một hiệp sĩ mà vinh quang đang chờ sẵn ở chỗ ngoặt của con đường có thể gọi là Quesada được không? Không, cái tên Quesada chẳng ra sao cả...

Đó là cái tên tầm thường. Nhân vật của chúng ta sớm tìm được một cái tên khác. Từ nay trở đi chàng tự xưng là Don Quixote. Và vì chàng là người xứ Manche, chàng nghĩ rằng gọi tiếp tên tỉnh của mình vào cái tên mới này thì quý phái hơn. Thế là Quesada trở thành Don Quixote xứ Manche.

Và chính là nghĩ về tất cả những chuyện đó mà sáng thứ bảy hôm ấy ngài Quesada sung sướng đến thế.

Thêm vào đó một vấn đề sau cùng đặt ra cho nhân vật của chúng ta. Theo các chuyện kể về hiệp sĩ, một nhà quý tộc có nghĩa vụ cống hiến những kỳ tích của mình cho một quý nương nào đó. Don Quixote bèn chọn trong đám người thân cận một cô gái tử tế con nhà nông dân tên là Alonza Lorenzo. Chàng đã hình dung đầy đủ cảnh tượng tương lai. Một người khổng lồ đến nhà Lorenzo, quỳ xuống trước mặt người thiếu nữ, nói rằng:

- Thưa quý nương rất mực cao quý, Don Quixote xứ Manche, chàng hiệp sĩ vinh quang nhất trong các hiệp sĩ đã đánh bại tôi trong một cuộc chiến và chàng phái tôi đến làm nô lệ hầu hạ quý nương thời gian bao lâu tùy theo ý muốn của quý nương Nhưng chàng thấy cái tên Alonza quá tầm thường cho một quý nương của người hiệp sĩ, chàng liền đặt cho nàng một cái tên khác. Đối với chàng, nàng sẽ là Dulcinée du Toboso.

Thế là vào một đêm êm ả và tình tứ, dưới ánh trăng vằng vặc, Don Quixote lên đường để thể nghiệm giấc mộng phiêu lưu của mình.

Vào khoảng hai giờ sáng cả đứa cháu gái, cả chị quản gia của chàng đều không nghe thấy tiếng chàng thức dậy. Cuối cùng, chàng lau chùi vũ khí và chiếc khiên rồi khoác bộ giáp lên lưng và ra khỏi phòng mà không gây chút tiếng động nào. Chàng muốn giải thích cho chú ngựa của chàng rằng vinh quang đang chờ nó ở quãng đường ngoặt sắp tới, nhưng Rossinante chẳng hiểu tí gì về những chuyện ấy cả.

Nhanh chóng, Don Quixote bỏ đi xa. Chàng thúc con ngựa trung hậu của chàng chạy nước kiệu.

Bộ áo giáp, mũ và vũ khí của chàng khiến cho chàng vướng víu một chút, nhưng đó là những điều vụn vặt mà một hiệp sĩ chỉ có thể lưu tâm chốc lát, nhất là lúc chàng đang trên đường đi đến vinh quang. Một hiệp sĩ... Đột nhiên một ý nghĩ lóe lên trong đầu óc rối loạn của nhân vật chính của chúng ta. Hiệp sĩ, chàng còn chưa phải là hiệp sĩ! Quy tắc đòi hỏi phải được một công tước thực thụ nào đó làm lễ thụ phong ngay. Thế mà tìm đâu ra một ngài công tước?

Buồn nản, Don Quixote để cho bước đi của chú ngựa ru mình và tìm giải đáp cho vấn đề này.

Rốt cuộc chàng tin là sẽ sớm gặp được nhà quý tộc nào đó thuộc dòng dõi cao sang chấp nhận điều ao ước của chàng và làm cho chàng thành một nhà quý tộc thực sự.

Thế là tối đến, nhân vật chính của chúng ta nhằm tới một quán trọ nom bề ngoài khá sang và từ xa vừa nhận ra nó chàng đã cho ngựa dừng lại.

Một quán trọ! Không phải rồi! Đối với chàng, đó là một pháo đài! Một thành trì có tường dày! Một chiến lũy không thể đánh phá! Chắc chắn nơi đây phải là nơi ở của một công tước hay của một công khanh nước Pháp! Chàng cắm sâu cái ý nghĩ ấy trong đầu đến nỗi lập tức nghĩ rằng sẽ làm cho chủ nhân "tòa lâu đài" ấy phong tước hiệp sĩ cho mình.

Chàng đến gần "tòa lâu đài", nhưng, lạ thay, không có ai xuất hiện trên đỉnh bức thành, không có chiến binh nào thổi tù và trên tháp canh.

Hai cô gái ngồi hóng mát trên ngưỡng cửa và nhà quý tộc tiến về phía các cô. Đó là những cô gái nông thôn theo những người chăn la đi Séville và nghỉ đêm tại quán trọ. Khi thấy người đàn ông này mang vũ khí và giáp sắt, đầu phủ kín bằng chiếc mũ có lưỡi trai hoàn toàn quặp xuống, các cô này tỏ vẻ rất khiếp sợ. Vừa lúc ấy, một người chăn lợn thổi kèn phía sau dãy nhà để gọi đàn gia súc tản mác trên cánh đồng về thì Don Quixote tưởng là người gác báo hiệu chàng đã đến.

Lập tức chàng nâng lưỡi trai của mũ lên và mỉm cười với hai người đẹp.

- Các cô nương xinh đẹp và cao quý, xin đừng sợ hãi một hiệp sĩ trung thực, anh ta là người phục vụ các cô chống lại những kẻ thù của các cô và bổ đôi chúng ra cho đến chết.

Các nàng phá lên cười và vội vàng đi báo cho chủ quán. Một lúc lâu sau chủ quán xuất hiện. Đó là một người đàn ông to béo có cặp mắt giảo quyệt.

Lập tức lão ta nhận rõ tình thế và hiểu là lão đang có việc cần giải quyết với ai.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - lão nhã nhặn mỉm cười với chàng, - nếu ngài tìm chỗ trọ thì ở đây chỉ thiếu giường nằm cho ngài.

Cách nói như thế hẳn làm cho Don Quixote hởi lòng hởi dạ, và rất xúc động về những cử chỉ trang nhã đó, chàng vừa chào vừa đáp lại con người to béo:

- Thưa ngài chủ lâu đài, giường thì có hệ trọng gì đâu. Cũng như tôi, ngài thừa biết, một hiệp sĩ sống chỉ để mà chiến đấu. Chủ quán trọ đáp lại:

- Vậy xin ngài hạ mã giúp cho, thưa ngài hiệp sĩ.

Và ông ta đỡ Don Quixote xuống ngựa, con vật gần chết vì mệt lả.

Nhà quý tộc hài lòng về ngày đi đường và giá như không có ý nghĩ rằng mình còn chưa được qua lễ tấn phong hiệp sĩ, thì chàng sẽ buông mình hoàn toàn theo niềm thỏa mãn.

Những người chăn la đang ở trong nhà bếp quán trọ ngắm nghía Don Quixote đầy ngạc nhiên và thầm thì trò chuyện với nhau.

Tuy nhiên Don Quixote không quan tâm đến họ và dùng bữa ăn còm được dọn ra. Chưa xong bữa chàng đã rời bàn ăn, xin chủ quán đi với chàng và dẫn chàng ra chuồng ngựa. Tại đó, chàng quỳ xuống chân ông ta và ngỏ lời cầu xin như sau:

- Thưa ngài tổng trấn chủ lâu đài, tôi sẽ không đứng dậy nếu như ngài không hứa ban cho tôi một ân huệ lớn.

Chủ quán không biết trả lời thế nào.

- Ờ..., - Ông ta nói, - Ờ... một ân huệ?

- Đúng, thưa quý ngài, - Don Quixote nói tiếp, bằng một giọng run run xúc động. - Một ân huệ nó sẽ là niềm vinh dự của ngài và của tôi trong một thời gian nữa, khi thiên hạ ngạc nhiên truyền tụng về các kỳ tích của tôi... Tôi muốn với lòng nhân từ lớn lao của ngài, tờ mờ sáng ngày mai ngài làm lễ tấn phong hiệp sĩ cho tôi và đêm nay ngài cho phép tôi thức cầu nguyện tại pháo đài của ngài.

Chủ quán là con người từng trải và ông ta thích vui cười, nhất là được cười mà chẳng mất gì. Vậy là ông ta trả lời Don Quixote:

- Thưa ngài hiệp sĩ, ngài gặp may vô cùng. Tôi rất quý mến các hiệp sĩ lang thang và rất phấn khởi đón tiếp họ tại đây. Cho nên tôi vui mừng được phục vụ ngài, nhưng trong lâu đài làm gì có tiểu giáo đường.

- Không có tiểu giáo đường! - Nhân vật chính của chúng ta thốt lên.

- Không, - ông chủ quán đáp, - nhưng việc thức đêm cầu nguyện vẫn có thể tiến hành tốt trong sân lâu đài, dưới bầu trời đầy sao của Chúa lòng lành.

- Ngài nói đúng. - Don Quixote đáp.

- Tờ mờ sáng mai, - chủ quán nói tiếp, - chúng ta sẽ hoàn thành nghi lễ và ngài sẽ là hiệp sĩ như tôi!

Ông ta còn hỏi nhân vật của chúng ta là:

- Ngài có mang theo tiền không?

- Tôi không có đồng nào. - Don Quixote đáp.

- Tôi vẫn nghe đồn, - chủ quán nói thêm, - rằng hiệp sĩ lang thang không bao giờ ra đi mà không có áo quần, túi tiền đầy và không có thuốc.cao để xức các vết thương. Đã đành là những nhân vật vinh quang đó đều cho một giám mã đi theo khắp nơi, vác tất cả những thứ ấy trong một chiếc vali đẹp và chắc chắn.

- Nếu vậy thì tôi cũng sẽ có một giám mã, cả áo quần, cả tiền bạc và tất cả những thứ cần phải có.

- Phải, phải, thưa ngài. Nhất là chớ quên hộp thuốc cao. Xin cứ tin tôi, nó sẽ rất có ích! Và bây giờ, nào ta đi.

Ông ta dẫn ngay Don Quixote vào một chiếc sân rộng bên cạnh tòa nhà và nói với chàng:

- Ngài sẽ thoải mái ở đây, thưa ngài, để thức đêm chuẩn bị lễ phong hiệp sĩ cho ngài.

Trong sân có một cái giếng và bên cạnh giếng là chiếc máng uống nước dùng cho gia súc tạm trú tại quán trọ. Don Quixote đặt kiếm và giáo, cả khiên và mũ nữa tại đó.

Đối với chàng, đó là khởi đầu một đêm đẹp nhất đời chàng. Cuối cùng giấc mộng lớn của chàng sắp được thực hiện. Vài giờ nữa, chàng sẽ được thụ phong hiệp sĩ và chàng sẽ có quyền thách thức bất kỳ nam tước nào bất chợt gặp ở dọc đường. Suốt nhiều giờ, chàng đi đi lại lại trong sân.

Cả đêm trôi qua như thế. Tờ mờ sáng, một người chăn la ra sân, cho la uống nước. Họ chưa tới gần giếng thì Don Quixote đã tiến tới quát nạt:

- Dù mi là ai, hỡi kỵ sĩ xấc láo, ta can mi chớ có lại gần những vũ khí mà mi thấy ở kia kìa, chúng là của hiệp sĩ can đảm nhất trong các hiệp sĩ của xứ này. Chúng có liên quan đến mạng sống của mi đó.

Người chăn la mắc sai lầm là không hề coi trọng những lời nói thông thái ấy.

- Cái quái gì vậy? - Anh ta nói giọng cà khịa.

- Cái đống đồ lề lủng củng ấy thật quá cồng kềnh.

Tôi không hiểu ông nhìn thấy vũ khí ở đâu, chứ tôi chỉ thấy đó là những dụng cụ vô tác dụng.

Anh ta vớ lấy gươm và mũ, ném lên chuồng phân không xa giếng là bao. Bấy giờ, Don Quixote ngước nhìn lên trời và đọc mấy lời khẩn cầu vắn tắt tới nàng Dulcinée du Toboso của chàng. Rồi chàng nắm lấy chiếc giáo bằng cả hai tay đánh một đòn cực mạnh vào người chăn la, khiến anh này nằm xõng xoài bất tỉnh dưới chân chàng. Sau đó chàng lại đặt vũ khí vào chỗ cũ trên máng uống nước của gia súc và tiếp tục đi đi lại lại xung quanh giếng, không còn quan tâm đến người chàng vừa ngược đãi.

Lúc ấy, chủ quán nhìn qua cửa sổ, thấy chứng điên rồ của chàng quý tộc nhà ta nguy hiểm hơn là ông ta tưởng lúc đầu.

Ông ta vớ lấy cuốn sổ tính tiền và cho hai cô gái quê cùng một cậu bé vác một cây nến cháy sáng đi theo, ra gặp Don Quixote. - Thưa ngài, - ông ta nói với chàng, - đây là lúc, nhờ ơn Chúa, tôi đến phong hiệp sĩ cho ngài.

Lập tức nhà quý tộc quỳ gối trước mặt ông ta.

- Oremus, oremus, oremus. - Ông chủ quán nói tiếp trong khi mở cuốn sổ tính tiền ra.

Liền đó ông ra hiệu cho một cô gái lại gần giúp ông ta buộc dây đeo kiếm quanh lưng chàng quý tộc. Cô nàng cố nhịn cười bởi cảnh tượng thật là kỳ quặc.

- Xin ngài làm ơn đứng dậy, thưa ngài hiệp sĩ.

- Chủ quán nói. - Thế là xong. Ngài đã là và sẽ là hiệp sĩ lang thang cho đến trọn đời.

- Thưa ngài chủ lâu đài và các cô nương xinh đẹp, ta mắc nợ các vị nhiều ân huệ. - Don Quixote nói. - Nếu các vị có kẻ thù, ta sẽ loại trừ bọn chúng giúp các vị!

Chủ quán và những cô gái thề rằng họ không cần chống lại ai hết và cũng không cần ai đứng ra bênh vực cả. Bấy giờ chàng quý tộc nói:

- Thưa ngài tổng trấn chủ lâu đài. Thế thì sau này ta xin đền đáp việc ngài đã giúp ta.

Ngài thấy không ta đang là người hạnh phúc nhất đời. Bây giờ ta nóng lòng đi tìm chuyện phiêu lưu.

Họ cùng đi thắng yên ngựa. Chàng quý tộc còn nói với chủ quán một loạt những điều lạ kỳ và ôm hôn ông trước khi lên ngựa. Sau cùng họ chia tay như những người bạn thân thiết và chủ quán vui mừng thấy ông khách ra đi, dù cho nhân vật chính của chúng ta không trả cho ông một xu nào tiền bữa ăn hôm trước.

Chương 2

Cuộc phiêu lưu đầu tiên của Don Quixote

Don Quixote đầy ắp niềm vui khi chàng ra khỏi quán trọ. Cả đời chưa bao giờ chàng cảm thấy sung sướng đến thế. Trong một lùm cây, chim chóc ríu rít với những tia nắng đầu tiên.

- Ôi! - Nhân vật chính của chúng ta thở dài.

- Giá như những con vật nhỏ xíu đáng yêu ấy có thể chỉ cho ta phải đi về hướng nào để gặp chuyện phiêu lưu!

Thực ra chàng hơi hoang mang. Bây giờ làm gì đây? Chàng nhớ lại lời khuyên của chủ quán và tự nhủ là nên quay về nhà bằng con đường ngắn nhất để trang bị tiền nong, áo quần và thuốc cao và để đem theo một tên giám mã. Lại chính con ngựa quyết định giúp chàng. Vì chủ nó mải suy nghĩ, con vật trung thành được thả lỏng, nó theo đường cũ trở về làng và khi Don Quixote chợt nhận ra chàng coi đó là một điềm vui. Còn về viên giám mã, chàng không biết ai trong làng sẽ xứng đáng theo chàng đi đến vinh quang!

Chàng nghĩ đến các bạn chàng, cha xứ và bác thợ cạo. Chàng thấy cả hai người không ai tỏ ra hiểu nổi sự cao thượng của những dự định của chàng.

Lúc ấy chàng chợt nhớ đến một anh nông dân trung hậu ở trong một trang trại nhỏ đổ nát không xa lâu đài của chàng là mấy. Anh chàng thấp và mập, hợp với cái tên gọi "chàng trai tốt bụng".

Chàng thấy việc lựa chọn như vậy là tuyệt vời.

Anh chàng tên là Sancho Panza, nghe gọi cũng đủ độ vang nên không cần đặt cho tên khác. Niềm vui của chàng quý tộc tăng lên không ngừng. Bỗng chàng thấy một đám lái buôn vùng Tolède đi về phía chàng. Họ có sáu người cưỡi trên những con tuấn mã. Bảy tên hầu dắt la theo sau.

Don Quixote dừng ngựa, tin chắc rằng cuối cùng chàng sắp biết được bộ mặt thực sự của chuyện phiêu lưu. Vậy những người này thuộc hạng người nào? Hẳn họ là những kẻ thù. Chàng nắm chắc cây giáo, nấp vào khiên và ngạo nghễ đứng giữa đường.

- Bớ kỵ sĩ các ngươi! - Don Quixote quát họ.

- Các ngươi có thừa nhận sắc đẹp, vẻ uy nghi và sự dịu dàng của nàng Dulcinée du Toboso vô cùng cao quý hay không?

Những người lái buôn rất sửng sốt và dừng lại.

Lập tức họ nhận ra tính cách của Don Quixote và một người trong bọn lên tiếng đối đáp: - Thưa ngài hiệp sĩ, chúng tôi sẵn sàng nhận thấy những phẩm chất của quý nương mà ngài vừa nói tới nếu ngài vui lòng để nàng ra mắt chúng tôi.

Cách nói năng như vậy chẳng những không làm cho nhân vật chính của chúng ta hài lòng, trái lại còn khiến chàng vụt nổi giận và thét lên:

- Ta muốn bọn bay hãy tin ở lời ta nói, nếu không ta không chịu trách nhiệm về mạng sống của chúng bay.

Không đợi trả lời, chàng hiệp sĩ xông vào người lên tiếng đầu tiên. Hay thay Rossinante trượt chân.

Con ngựa ngã lăn và cuốn theo ông chủ xuống mương. Và lúc chàng ta muốn nhỏm dậy thì bị vướng víu vào vũ khí, nào khiên và đinh thúc ngựa đến nỗi không sao vùng dậy được. Chàng buộc lòng phải thả cửa lăng nhục cánh lái buôn:

- Tất cả bọn bay đều là quân ăn cướp! - Chàng hét lên.

Một đứa trong đám theo hầu phía sau có tính láu táu hơn những tên khác. Hắn thấy những lời chửi rủa của chàng Don Quixote khốn khổ đáng bị trừng phạt. Hắn chạy lại giật lấy cái giáo của chàng bẻ vụn ra và đập khúc lớn nhất lên lưng chàng hiệp sĩ. Và tên đày tớ tiếp tục đánh Don Quixote.

Chàng quý tộc không biết làm thế nào. Chàng rất muốn rút kiếm trong bao ra để tự vệ, nhưng không rút được, chàng không ngừng chửi rủa tên đao phủ hành hạ chàng. Cuối cùng tên đày tớ thấm mệt, hắn bỏ đi theo những người lái buôn, tiếp tục con đường của họ.

Don Quixote thấy còn lại một mình, lại thử nhỏm dậy, nhưng không được. Chàng mệt lử và u sầu nghĩ tới lời của chủ quán nói với chàng về thuốc cao cần thiết trong nghề hiệp sĩ hay đi nay đây mai đó.

Vừa lúc đó, một người nông dân trong làng của chàng chở lúa ra cối xay đi ngang qua. Thấy một người đàn ông nằm dài ở đó, anh ta lại gần và hỏi chàng có điều gì phiền muộn như thế và chàng là ai. Don Quixote nói với anh ta vài lời nghe không rõ. Người nông dân rất kinh ngạc khi lật chiếc lưỡi trai cho Don Quixote và lau mặt cho chàng.

- Ôi! Lạy Chúa! - Anh ta kêu lên. - Té ra là ngài Quesada đó ư? Ai đẩy ngài vào nông nỗi này?

Don Quixote không trả lời gì về câu hỏi đó.

- Đến là khốn khổ! - Người nông dân thở dài.

- Làm thế nào bây giờ?

Anh ta dùng hết sức dựng chàng hiệp sĩ dậy và đẩy được chàng lên lưng con la của mình. Rồi thu lượm vũ khí và những mảnh vụn của chiếc giáo cho đến mảnh cuối cùng chất lên con Rossinante và dắt bộ về làng.

Don Quixote, đắm chìm trong mơ mộng, thở dài sườn sượt, khiến người nông dân vốn đầy lòng trắc ẩn phải hỏi chàng: - Ngài đau đến mức ấy ư, thưa ngài Quesada?

Nghe vậy nhà quý tộc lảm nhảm đáp một tràng.

- Xin hãy nghe tôi nói, hỡi đức ông Rodrigue xứ Narvaès. - Chàng nói với người nông dân. - Tôi phải thưa với ngài rằng chính vì nàng Dulcinée du Toboso đáng yêu và rất hiền dịu mà cả đời tôi đã làm và sẽ làm nên những kỳ tích phi thường.

- Này, thưa ngài! - Người đàn ông trả lời. - Tôi không phải là Rodrigue xứ Narvaès. Ngài biết rõ tôi mà, tôi là Pierre Alonzo, người hàng xóm của ngài.

- Im mồm đi! - Don Quixote giận dữ quát anh ta. - Còn hơn cả mi, ta biết mi là ai.

- Nhưng thưa Tôn ông Quesada...

Alonzo tội nghiệp không thể tin ở tai mình.

Và anh ta tiếp tục lặng lẽ bước đi, mặc cho Don Quixote với chứng điên cuồng của chàng và tự hỏi tất cả chuyện này rồi sẽ kết thúc ra sao đây. Buổi tối, họ về đến ngôi làng nhỏ bé của Quesada.

Đúng lúc ấy, cha xứ và bác thợ cạo đang bàn bạc trong một phòng tại lâu đài của nhà quý tộc.

Chị quản gia và cô cháu gái của chàng thảo luận và than vãn cùng họ trong khi nhớ đến Don Quixote.

Cha xứ trung hậu thấy bối rối và luôn luôn đưa tay lên đầu, không biết nói gì để động viên hai người đàn bà.

- Biết tìm ông ấy ở đâu bây giờ? - Người cháu gái rên rỉ.

- Ông ấy bỏ nhà ra đi mang theo vũ khí và con ngựa của ông. - Chị đày tớ thở dài nói. - Chúng ta sẽ không gặp ông ấy nữa. Tội nghiệp ngài Quesada...

Bỗng họ nghe thấy tiếng động ở ngoài cửa lâu đài. Một giọng nói mà họ chưa nhận ra ngay hét tướng lên:

- Mở cửa! Hầu tước de Mantoue dẫn về cho các người ngài More Abindarrax, tù nhân của cô nương Dulcinée du Toboso!

- Cái gì mà ầm lên thế? - Cha xứ hỏi.

- Ông chủ chứ ai. - Chị quản gia kêu lên. - Ông ấy về kia kìa.

Lúc ấy họ chạy ra mở cửa và định ôm hôn nhà quý tộc, nhưng chàng trịnh trọng nói với họ:

- Xin các người tốt bụng, hãy dừng lại. Do lỗi của con ngựa của ta mà ta bị thương nặng và ta thấy cần cấp bách đi tìm thầy pháp nào đó và chỉ có xoa thuốc cao mới có thể chữa khỏi cho ta mà thôi.

Bác thợ cạo bước lên và được Pierre Alonzo giúp một tay, đỡ Don Quixote xuống la và khiêng chàng vào giường. Rồi họ gỡ bỏ bộ áo giáp để có thể băng bó các vết thương.

- Này! - Nhà quý tộc nói với mọi người. - Chớ có tìm hiểu. Ta không bị thương, chỉ đơn giản bị.bầm giập vì con ngựa của ta bị ngã khuỵu xuống lúc ta đang chiến đấu với một đám người khổng lồ.

- Thế này thì quá đỗi rồi. - Cha xứ thở dài thốt lên. - Bây giờ đến chuyện về những người khổng lồ!

Người ta cố tìm cách moi những chuyện khác của cuộc phiêu lưu của nhà quý tộc, nhưng trước mọi câu hỏi chàng chỉ trả lời là đã chiến đấu chống những người khổng lồ. Cuối cùng bác thợ cạo ra lệnh mọi người hãy để cho chàng được yên. Chữa những chỗ đau nhè nhẹ của chàng không có gì tốt hơn là giấc ngủ.

Ngày hôm sau, lúc Don Quixote vẫn còn đang ngủ say thì cha xứ và bác thợ cạo vào lâu đài để hỏi người cháu gái lấy chìa khóa phòng thư viện.

Hai người bạn quẳng ra ngoài cửa sổ không thương tiếc tất cả những cuốn sách đã làm rối loạn đầu óc Don Quixote. Loại này nhiều lắm và chất thành đống to. Khi căn phòng đã rỗng không, bác thợ cạo xuống sân nổi lửa đốt đống sách. Ngọn lửa bốc cao bằng mái nhà và người cháu gái sợ ông bác thức dậy có thể nhìn thấy qua cửa sổ. May thay chàng ngủ suốt ngày.

Khi mọi việc xong xuôi, bác thợ cạo cho gọi một người thợ xây và yêu cầu hắn xây lấp cửa phòng sách, xây cấp tốc đến mức buổi tối, đi qua hành lang chẳng ai có thể cho rằng có một căn phòng ở phía sau bức tường trơn.

Chỉ đến hôm sau Don Quixote mới tỉnh giấc.

Việc chàng làm đầu tiên lúc trở dậy là đi xem những cuốn sách thân yêu của chàng kể về hiệp sĩ, nhưng chàng rất đỗi ngạc nhiên vì không sao tìm được cửa phòng mà chàng biết rằng nó đã ở đó. Khi chàng tin chắc là cửa phòng đã biến mất, chàng cho gọi chị quản gia và người cháu gái, hỏi họ phòng đọc sách ở phía bên nào.

- Không có phòng nào, chẳng có sách vở nào trong nhà này cả. - Họ thưa.

Don Quixote không hiểu chuyện gì đã xảy ra và người cháu gái nói thêm:

- Hoàn toàn đúng như vậy, thưa ông bác tốt bụng của cháu. Quỷ đã khuân đi tất cả rồi. Nó cưỡi một con rồng khủng khiếp.

- Nó biến mất qua đường ống khói. - Chị quản gia nói.

- Đúng, đúng, đúng đấy, - Người cháu gái nói tiếp, - Và khi nó đi khỏi chúng tôi đến xem, chúng tôi cũng thấy như ông, bức tường trống trơn và cửa đã biến mất.

- Đúng. - Chị quản gia nói. - Nó xưng tên là nhà thông thái Mougnaton.

- Không! - Don Quixote nói với vẻ ảo não. - Không phải Mougnaton, mà là Freston.

- Freston hay Friton. - Cô cháu gái lại nói. - Đó cũng là một cái tên theo phong cách ấy. Nó còn nói rằng nó rất oán giận chủ nhân của những thứ sách ấy!

- Nó đã nói sự thật. - Don Quixote lẩm bẩm.

Người cháu gái đi kể lại tất cả với cha xứ và bác thợ cạo.

- Lần này, - Cha xứ cười nói, - Ông ta sắp khỏi.

Vì đã không còn sách nữa thì ông ta rất cần làm việc gì khác.

Và bác thợ cạo kêu lên "hoan hô" và lấy làm sung sướng đã tìm ra một thần dược chữa cho Quesada.

Nhưng hai vị đã lầm. Hơn bao giờ hết, Don Quixote quyết định rời bỏ lâu đài của mình để sống với những cuộc phiêu lưu lớn, số phận của những hiệp sĩ lang thang. Sáng nào chàng cũng đến nhà Sancho Panza. Chàng trao đổi với anh ta những câu chuyện dài dòng kích thích tính tò mò của chị vợ người nông dân.

Don Quixote giải thích cho người đàn ông trung hậu tất cả niềm vinh quang gắn liền với nghề hiệp sĩ. Chàng hứa hươu hứa vượn với anh ta nếu anh chịu theo chàng trên các nẻo đường đất nước Tây Ban Nha.

- Cứ nghĩ mà coi, anh bạn Sancho ạ, ta có thể cho mi làm vua.

- Vâng, thưa ngài hiệp sĩ, nhưng tôi sẽ phải chia tay với vợ tôi và các con tôi... từ bỏ nghề thợ cày và trang trại nhỏ bé của tôi...

- Vậy mi thiết nghề làm ruộng đến thế ư Sancho?

Hãy đến với ta.

Tương lai như thế khiến anh chàng Sancho rất thích thú vì hắn ta không mấy yêu nghề làm ruộng, thấy nó quá vất vả đối với đôi cánh tay yếu ớt của hắn và hắn ngỏ lời đồng ý.

Theo ý Don Quixote việc khó khăn nhất đã xong. Việc còn lại là chàng phải kiếm ít tiền. Chàng đã cho bán gấp một trại lĩnh canh nhỏ và cầm cố một trại khác. Việc đó mang lại cho chàng một số tiền quan trọng, thừa đủ để chu cấp cho những khoản chi đầu tiên của cuộc phiêu lưu.

Người chủ lâu đài bên cạnh cho chàng mượn những vũ khí khác. Từ lúc đó, chàng tuyên bố sẵn sàng lên đường. Một buổi sáng, chàng lén đến tìm Sancho Panza và thỏa thuận ngày, giờ xuất phát với hắn.

- Nửa đêm ngày kia, - Don Quixote nói, - Mi hãy đợi ta ở cửa sân gia cầm và sẽ nhìn thấy ta tới.

Chúng mình sẽ đi ngay.

- Rất tốt, thưa ngài Quesada.

- Bao nhiêu lần ta phải nói với mi rằng tên ta là Don Quixote.

- Đúng vậy, thưa ngài. Xin ngài tha thứ cho tôi.

- Và mi sẽ mang theo chiếc bao hai túi trong đó ta sẽ để áo sơ mi của ta cùng thuốc cao, để bôi các vết thương của chúng mình. - Những vết thương của chúng ta ư, thưa ngài Don Quixote?

- Ừ, ừ, mi cũng sẽ bị thương, mi sẽ thấy, khi nào ta chiến đấu.

- Vâng, thưa ngài Don Quixote, nhưng ngài có cho phép tôi mang con lừa của tôi theo ngài không?

Nhà quý tộc tỏ vẻ buồn phiền vì lời thỉnh cầu đó, vì trong những truyện kể về hiệp sĩ không bao giờ bàn đến việc các giám mã cưỡi lừa.

- Thế thì tôi theo ngài sao được! - Sancho Panza kêu lên.

- Được rồi! - Don Quixote nói. - Vậy mi cứ mang theo con lừa của mi, nhưng hễ có dịp, ta sẽ cho mi một con ngựa.

Vào ngày, giờ đã định, hai người bạn của chúng ta gặp nhau. Họ vội vàng ra đi. Đến rạng đông họ đã ở rất xa. Don Quixote đi theo con đường như lần ra đi đầu tiên và bên cạnh chàng lon ton con lừa thồ người giám mã và hành lý của chàng. Sancho Panza không hề hối tiếc về cuộc phiêu lưu một tí nào.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - hắn bảo chàng, - ngài có nhớ cái đảo mà ngài đã hứa với tôi không?

- Anh bạn Sancho ạ, - nhà quý tộc trả lời hắn, - thế mi nghi ngờ lời nói của ta à? Khi ta nói về một hòn đảo, mi hãy tự nhủ kỹ rằng nó rất có thể là một vương quốc lớn.

- Trong trường hợp đó, - Sancho nói, - nếu tôi trở thành vua thì bà nội trợ Jeanne Cuttières tốt bụng của tôi sẽ là hoàng hậu và các con tôi sẽ là những hoàng tử phải không?

- Chắc chắn là như vậy. - Don Quixote đáp.

Vừa đi vừa trò chuyện thân mật, hai người bạn của chúng ta càng ngày càng cách xa ngôi làng của họ, trong khi đó trên thiên đình, mặt trời cười phá lên khi nhìn thấy họ đi trên đường.

Chương 3

Cuộc chiến đấu chống những cối xay gió

Đến giữa trưa, Don Quixote và Sancho Panza đã đi được rất xa. Xa đến nỗi hẳn là cả người nọ lẫn người kia đều không nghĩ đến ngôi làng của họ nữa.

Lát sau, chàng hiệp sĩ chợt thấy khoảng ba chục chiếc cối xay gió và chàng hết sức vui vẻ kêu lên:

- Bạn Sancho này, số phận mỉm cười với chúng ta hơn là chúng ta có thể mong ước. Hãy nhìn những người khổng lồ ấy mà xem, chúng kia kìa, đứng chờ chúng ta đấy.

Sancho Panza mở to mắt:

- Những người khổng lồ, phải không ngài hiệp sĩ? Vậy ngài nhìn thấy chúng ở đâu? Đó là những chiếc cối xay đấy.

- Im mồm đi anh bạn. - Hiệp sĩ gay gắt nói. - Mi không biết chút gì về chuyện ấy cả. Khi ta nói đó là những người khổng lồ, mi phải tin ta. Vả lại ta sắp tiêu diệt chúng.

Người nông dân có cố nhìn mọi phía cũng vô ích. Đối với anh ta, những hình bóng ấy chỉ là những chiếc cối xay, và một chút gió nổi lên, thế là tất cả những cánh quạt đồng loạt bắt đầu quay.

- Mi hãy nhìn chúng! - Don Quixote kêu lên.

- Hãy xem chúng đang chuẩn bị chiến đấu kìa.

Và thúc mạnh ngựa, chàng vừa xông lên hướng tới chiếc cối xay đầu tiên vừa kêu:

- Chớ có bỏ chạy, chúng bay chỉ là đồ nhát gan, bọn nhãi ranh hèn nhát!

Rồi chàng cầu xin nàng Dulcinée du Toboso phù hộ cho chàng:

- Hãy cứu giúp ta, quý nương ơi, vì chàng hiệp sĩ của nàng đang bị nguy to!

Núp kín sau tấm khiên, tay phải cầm chắc ngọn giáo, Don Quixote cho Rossinante phi nước đại đến gần chiếc cối xay đầu tiên. Dốc toàn sức, chàng lao vào một cánh quạt và mắc lại ở bên trong, trong khi đó con ngựa bị ném sang bên cánh đồng. Chàng hiệp sĩ khốn khổ bị quấn mạnh vào cánh quạt đến nỗi chàng không thể rút ra kịp và cánh quạt mang chàng theo khi nó cất bổng lên trời. Khi thấy mình ở trên cao, chàng không thể kìm được cảm giác kinh hãi. Thì cánh quạt lại đã hạ xuống đất. Người nôn nao vì chóng mặt, chàng lại thăng thiên lần thứ hai.

Từ xa, Sancho Panza nom thấy quang cảnh và anh ta ba chân bốn cẳng chạy đến. - Này! Ngài hiệp sĩ, tôi đã nói với ngài chuyện ấy rồi kia mà! Này, chủ cối xay! Chủ cối xay! ông làm phúc hãm ngay máy lại! Chủ cối xay! Cái nhà ông chết tiệt, có nghe tôi nói không đấy!

Cuối cùng, người chủ cối xay thò mũi ra cửa sổ và khi nhìn thấy cảnh tượng, ông ta phá lên cười vì thấy nó quá kỳ quặc.

- Mẹ kiếp! - Sancho kêu. - Hãy dừng máy của ngươi lại. Ngươi không thấy vị chúa tể của ta đang trong tư thế đáng tiếc ư?

Người đàn ông, vốn không phải người độc ác, đồng ý hãm cối xay lại và cánh quạt ngừng quay.

Một lát sau, anh giám mã đã gỡ được ông chủ của mình ra khỏi cánh quạt. Anh ta để chàng nằm trên bãi cỏ.

- Ngài thấy đấy, thưa ngài. - Anh ta thở dài. - Tôi nói đúng! Đó là những chiếc cối xay.

- Ta biết những gì ta nói chứ. - Don Quixote đáp lại. - Nếu hiện giờ đó là những chiếc cối xay là vì thầy pháp Freston muốn hại ta, đã biến những tên khổng lồ thành những cối xay để giải thoát cho chúng khỏi hình phạt mà sớm muộn gì ta cũng bắt chúng phải chịu.

- Cầu Chúa thấu cho ngài! - Sancho thở dài.

Anh ta giúp chàng nhỏm dậy rồi mới dựng Rossinante đứng lên. ở khung cửa sổ người chủ cối xay vẫn cười. ông lại cho cối xay chạy và nhìn hai kẻ phiêu lưu rời đi.

- Chúng ta đi đâu bây giờ? - Sancho Panza hỏi.

- Chúng ta theo con đường đến cảng Lapice. - Don Quixote đáp.

Trong khi bước theo sau chủ hắn, Sancho Panza đói điên cả người.

- Thưa ông, - hắn hỏi, - chẳng phải đã đến giờ ăn tối rồi sao?

- Ta không muốn ăn. - Chàng hiệp sĩ đáp. - Nhưng nhà ngươi, muốn ăn thì cứ ăn.

Không cần để Don Quixote nhắc lại lời chàng vừa nói. Sancho tự chuẩn bị mọi thứ tốt nhất có thể được trên lưng lừa và hắn lấy thức ăn trong túi hai ngăn, vừa đi vừa ăn uống. †n như vậy khiến hắn rất thoải mái và hắn lại thấy hứng thú với cái nghề của kẻ phiêu lưu.

Hiệp sĩ chỉ đồng ý dừng chân vào lúc trời đổ tối. Họ ngủ dưới rặng cây bên vệ đường. Don Quixote không chợp mắt suốt cả đêm. Chàng nhớ tới nàng Dulcinée du Toboso và thốt lên những tiếng thở dài não nuột...

Sáng ra chàng quý tộc phải gào to gọi anh giám mã và lay hết sức để đánh thức anh ta dậy. Người nông dân lúc đầu ngơ ngác vì không thấy mình nằm trên giường.

- Này, anh bạn Sancho, - Don Quixote nói với hắn, - Nhà ngươi say sưa ở đâu mà có vẻ không nhận ra cả bản thân người nữa? - À! Thưa ngài hiệp sĩ. - Sancho đáp. - Tôi đang say ở hòn đảo của tôi và ở đó tôi thích thú lắm.

Lát sau, họ nhìn thấy cảng Lapice.

- Sancho, - Don Quixote vui vẻ nói, - chính tại đây chúng ta sắp được biết những cuộc phiêu lưu đẹp nhất trong các cuộc phiêu lưu. Duy có điều giờ đây ta phải báo trước với ngươi. Khi mi thấy ta đang chiến đấu với các hiệp sĩ, mi chớ có cầm gươm trong tay để ứng cứu ta.

- Về chuyện ấy, thưa ngài hiệp sĩ, ngài cứ trông cậy vào tôi, tôi sẽ tuân lệnh ngài.

- Như vậy là tốt lắm! - Don Quixote nói tiếp.

- Nhưng nếu bất chợt bọn vô lại tấn công ta, lúc ấy, mi có thể đến cứu ta.

Họ đi tới một cánh đồng, nơi đây cỏ mọc xanh rờn, một con suối chảy róc rách vui tai đến mức Don Quixote quyết định dừng tại đó. Người nông dân đã không chịu khó xích chân con Rossinante và con lừa lại vì hắn không hề lo chúng đi quá xa.

Hai nhân vật chính của chúng ta đang mải ăn, lúc ngẩng đầu lên, họ chợt thấy khoảng hai chục tên chăn la đang bận rộn tháo yên con Rossinante và nhấc hành lý trên lưng con lừa xuống.

- Anh bạn! - Don Quixote kêu lên. - Theo những gì ta nhìn thấy thì đó là bọn nhãi ranh tầm thường, những đứa thô lỗ, tụi vô lại, chúng đang tấn công những con vật của ta.

- Thưa ngài, - Sancho nói, - chúng ta làm gì đây? Bọn chúng hai mươi đứa mà ta chỉ có hai.

Don Quixote rút gươm và lao tới bọn chăn la. Vừa thở dài, Sancho cũng làm theo như thế và can đảm bước vào cuộc hỗn chiến. Đòn đầu tiên, Don Quixote loại được một trong số kẻ thù ra ngoài vòng chiến. Nhưng những tên khác vồ lấy ngọn lao của chúng và đánh hay đến nỗi cuộc chiến mau chóng kết thúc. Sancho bị ngã lăn ra đất và Don Quixote cũng bị đo ván trên bãi cỏ. Bọn dắt la bỏ trốn mau lẹ mà không đánh rốn thêm.

Sancho là người tỉnh lại đầu tiên. Hắn bắt đầu rên rỉ thảm hại và lết lại gần ông chủ mà hắn tưởng là đã chết. Nhà quý tộc hồi tỉnh, mở mắt.

- Ồ! Thưa ngài, vậy là ngài không chết!

- Theo như ta biết thì không. - Chàng hiệp sĩ đáp với giọng bi ai.

- Ồ! Ngài hãy cho tôi biết, thưa ngài. Liệu tôi có thể được một hoặc hai ngụm đồ uống nổi tiếng có tên là rượu thuốc Fier-à-bras mà ngài luôn ca ngợi phẩm chất của nó với tôi hay không.

- Ta không hề có thứ đó, Sancho tội nghiệp của ta ạ. Nhưng ta thề với mi là chỉ hai ngày nữa ta sẽ có được một bầu đầy thứ rượu thuốc. ôi! Ta cảm thấy mệt rũ người. Chẳng bao giờ ta nên giao chiến với bọn mạt hạng. Chính vì thế mà vận may không mỉm cười với chúng ta. Nhưng ta báo trước cho mi, anh bạn của ta ạ, là trong những dịp tương tự, việc chiến đấu là công việc của mi chứ không.phải của ta. Ta đánh nhau với các hiệp sĩ, còn nhà ngươi với bọn cục cằn và những tên vô lại.

- Sao ngài nói mạnh thế, thưa ngài. - Sancho Panza thở than. - Vậy ra ngài nghĩ rằng tôi đặc biệt ham thích đánh nhau với bọn thô lỗ. Tôi không ưa những chuyện đôi co và tranh luận.

- Chỉ là vì mi không hiểu thật kỹ cái nghề cao quý của hiệp sĩ lang thang, anh bạn Sancho ạ. Nếu ta còn đủ hơi sức ta sẽ giải thích cho mi cần phải hành động như thế nào. Nhưng thôi gác việc nói chuyện lại. Ta hãy xem con Rossinante có khỏe không.

- Con vật tội nghiệp có chịu phần của nó trong cuộc phiêu lưu vừa rồi, thưa ngài. Kia kìa nó rất đau. Có điều tôi lấy làm lạ là con lừa của tôi thoát khỏi cuộc phiêu lưu mà không suy suyển một cái lông và kia kìa nó đứng trước chúng ta, tươi tỉnh và sảng khoái như nó vừa được ăn một bữa thịnh soạn.

- Con lừa của mi sẽ phục vụ chúng ta. Ta sẽ cưỡi nó.

- Sẽ là tuyệt hảo, - Sancho đáp, - nếu như ngài có thể ngồi vững trên con lừa của tôi, nhưng tôi tin chắc rằng ngồi trên đó ngài sẽ giống như một cái bao bột to đùng thì phải.

Sancho gượng mãi cũng đứng lên được, nhưng hắn vẫn còng người như một cây cung và không thể đứng thẳng được. Hắn gọi con lừa của hắn đến và lấy hết sức bình sinh đặt được chủ hắn lên lưng con vật. Rồi hắn vực ngựa đứng lên và buộc nó vào đuôi con lừa. Họ đi như vậy suốt cả buổi chiều và mãi đến tối họ mới gặp một quán trọ. Việc này hoàn lại cho họ một chút can đảm.

- Này, ông chủ ơi! - Sancho nói. - Thế là chúng ta sắp đến nơi rồi, vì trước mặt tôi có một tòa nhà nom rất tươm. Dậy đi ngài ơi!

Don Quixote mắt nhắm mắt mở, nhưng vừa thấy tòa nhà là chàng bảo rằng đó là một pháo đài.

- Pháo đài hay là quán trọ. - Anh giám mã lẩm bẩm. - Quả thực chẳng quan thiết gì đến tôi.

- Mi hãy dừng lại, Sancho, ta xin mi dừng lại.

Không ai vào thành mà không báo danh cho người gác.

- Ồ! ông chủ hiền lành của tôi, - Sancho thở dài nói, - nếu ngài không nghe thấy tiếng kèn của người gác thì chỉ vì ngài ngủ và tôi nhìn rõ là cầu treo đã hạ xuống và cửa đã mở. Chỉ còn có việc vào trong sân.

Người nông dân không muốn bàn cãi thêm nên hắn ta nói như thế, hắn biết tỏng rằng Don Quixote sẽ vừa lòng nếu người ta nhận rằng chàng có lý.

Chủ quán trọ kinh ngạc khi nhìn thấy đoàn người ngựa như thế vào trong sân. Sancho Panza không muốn nói là thầy trò hắn bị trận đòn nhừ tử của bọn dắt la. Vì vậy hắn tìm được một lời giải thích đầy chất tưởng tượng phóng túng. - Hiệp sĩ Don Quixote cao quý mà ông nhìn thấy ở trên con lừa của tôi kia, - hắn nói, - hơi bị gãy xương khi ngã từ trên núi xuống.

Vợ chủ quán cùng con gái bà và một con bé người Asturies là đày tớ của bà chạy đến. Vừa nhìn thấy hiệp sĩ là bà động lòng thương hại ông ta. Ba người đàn bà đặt nhà quý tộc nằm trên một chiếc giường rất tồi tàn và lập tức, họ bắt đầu băng bó, bó bột cho chàng từ chân lên tận đầu.

- Xin bà vui lòng, thưa bà, - Sancho nói, - giữ lại cho một ít bột. Tôi rất muốn dùng loại bột này...

- Sao vậy! - Bà chủ nhà tốt bụng kêu lên. -Anh cũng bị ngã ư?

- Không, thưa bà. - Sancho Panza đáp. - Nhưng nhìn thấy điều xảy ra cho ông chủ tôi, tôi bị rơi vào một tình trạng đau đớn khắp toàn thân như thể người ta dần cho tôi một trận đòn nhừ tử trăm nghìn gậy.

- Thật là chuyện rất lạ thường, - bà chủ quán lẩm bẩm, - nhưng đã đến nước này, ta sẽ giữ lại cho anh một ít bột tốt.

- Thế ông chủ của anh làm nghề gì? - Đúng lúc đó chị đày tớ hỏi.

- Hiệp sĩ lang thang. - Sancho Panza đáp giọng kiêu hãnh.

- Ôi! - Chị ta nói tiếp. - Vậy xin hỏi hiệp sĩ lang thang là cái gì?

- Sao cơ! - Anh giám mã thốt lên. - Vậy cô quá non nớt đến nỗi không biết một hiệp sĩ lang thang là gì. Đó là một trang nam nhi bao giờ cũng thấy mình sắp sửa có một cuộc phiêu lưu phi thường nào đó.

Don Quixote đã nghe cuộc đối thoại ấy một cách rất thích thú. Chàng cho là đã đến lúc nói ra ý kiến của mình. Do đó, chàng cố đứng dậy, thân tình nắm tay bà chủ quán và nói:

- Thưa quý nương xinh đẹp và cao quý, quý nương không thể hình dung được hạnh phúc của quý nương đã được tiếp đón ta trong lâu đài của quý nương như thế nào đâu. Ta chỉ xin nói với quý nương rằng có sống đến trăm năm đi nữa, ta cũng sẽ không bao giờ quên tất cả những gì quý nương đã làm cho ta và quý nương đã cứu giúp ta trong cơn hoạn nạn.

Bà chủ quán cùng con gái bà và chị đày tớ Maritorne, không lĩnh hội được mảy may điều gì ở một bài diễn văn như thế. Đối với những người đàn bà này chẳng khác nào chàng hiệp sĩ đã nói tiếng Tầu với họ. Maritorne băng bó cẩn thận những vết thương của anh giám mã tội nghiệp và cô nàng làm việc ấy thật là khéo léo đến nỗi người đàn ông trung hậu cảm thấy đỡ đau nhiều.

Ngày hôm sau, từ sáng sớm Sancho đến tìm ông chủ quán:

- Thưa ngài, - anh ta nói, - ngài hãy rủ lòng thương cho tôi hương thảo, rượu vang, muối và dầu, là những thứ mà ông chủ lừng danh của tôi đã sai tôi làm. Từ những thức đó chúng tôi sẽ chế ra một loại thuốc nước sẽ chữa khỏi mọi chỗ đau của chúng tôi.

ông chủ quán phá lên cười, nhưng ông ta cũng kiếm những thứ người ta xin và giao cho người giám mã. Anh ta đun sôi tất cả những thứ ấy trong một chiếc bình.

Khi thuốc nước đã sẵn sàng, Don Quixote muốn thử nó ngay lập tức. Chàng nốc một cốc nước thuốc lớn. Nhưng chất lỏng vừa mới được uống vào thì chàng bắt đầu nôn mửa. Sau đó chàng ngủ nhiều giờ, một giấc ngủ nặng nề. Khi chàng thức dậy, chàng tuyên bố mình khỏe khoắn và sảng khoái như là chưa bao giờ có chuyện gì xảy ra với chàng vậy.

Sancho Panza không thể không thấy việc chữa khỏi này thật là kỳ diệu và anh ta nhiệt tình xin Don Quixote được uống một chút nước thuốc chữa khỏi bệnh đó, vì hắn còn cảm thấy đau khắp mình mẩy.

- Uống đi, anh bạn trung thành của ta. - Don Quixote trả lời hắn.

Người nông dân chấp hành lập tức. Tất nhiên Sancho có chiếc dạ dày tốt hơn chủ hắn nên chẳng ọe ra giọt nào. Anh ta chỉ bị những cơn toát mồ hôi và những mối lo sợ.

- Lạy Chúa Jésus, lạy đức bà Marie, - hắn thở dài, - thế là tôi bị đầu độc rồi. Vậy tại sao tôi lại uống cái nước thuốc ấy! Ôi! Jeanne Cuttières, người nội trợ dịu dàng của tôi ơi, em sẽ không nhìn thấy anh nữa đâu. ít nhất nếu như tôi có thể thổ cái nước thuốc chết tiệt ấy ra...

- Vậy ai bắt nhà ngươi uống nó? - Ông chủ hỏi hắn. - Ta đánh cuộc là vị thuốc ấy chỉ tốt đối với các hiệp sĩ, không phải đối với những giám mã tầm thường như nhà ngươi.

Đúng lúc ấy, Sancho nôn thốc nôn tháo đến nỗi tất cả những ai có mặt ở đó đều tưởng hắn không thể cứu vãn nổi. Tuy nhiên hắn hồi tỉnh lại và, sau vài giờ, hắn không cảm thấy gì nữa, nhưng hắn bị đuối sức và yếu đến nỗi không thể đi được bước nào.

- Nào, - Don Quixote nói với hắn, - thế là đỡ rồi đấy. Phải đi thôi. Can đảm lên anh bạn Sancho.

Hãy nghĩ tới hòn đảo của nhà ngươi...

Don Quixote tự mình thắng yên cho Rossinante và đặt yên thồ lên lưng lừa. Rồi chàng đặt anh giám mã ngất nghểu trên yên thồ, đoạn lên ngựa, ra khỏi sân quán trọ.

- Ồ! Thưa ngài, - bấy giờ người chủ quán nói với chàng, - ngài đã đi à! Còn bản tính tiền của tôi?

- Thưa ngài, - Don Quixote trả lời ông ta, -tôi sẽ không bao giờ quên những gì ngài đã làm.cho tôi. Hãy nói với ta tên những kẻ thù của ngài, ta sẽ bổ đôi chúng ra.

- Ngài nói cái gì vậy? - Lão ngạc nhiên kêu lên. - Tôi là chủ quán chứ không phải là lãnh chúa và tôi không có sự xúc phạm nào cần trả thù. Chỉ xin ngài trả cho tôi phí tổn chi dùng cho ngài và số yến mạch mà các con vật của ngài đã ăn, thế là chúng ta sẽ xong nợ.

- Những hiệp sĩ lang thang, - Don Quixote nói thêm, - không có thói quen trả chi phí ở các quán trọ nơi họ nghỉ lại.

- Thôi đừng đùa nữa. - Chủ quán đáp lại. - Ngay tức khắc ngài hãy trả cho tôi tất cả những gì ngài nợ tôi.

- Ông là một kẻ hợm mình, thưa ông. - Don Quixote nói.

Trước khi ai đó có thể ngăn chàng lại, chàng thúc ngựa ra khỏi quán trọ và kêu Sancho theo chàng. Nhưng lão chủ quán đã nhảy lên phía trước đóng cổng lại khiến anh chàng Sancho bất hạnh trở thành tù nhân.

Chủ quán muốn bắt anh ta trả tiền nhưng cho dù ông ta có tức giận, dọa dẫm, chửi bới mấy đi nữa cũng chẳng làm gì được hắn. Hơn nữa Sancho lại không có một xu dính túi. Lúc đó trong sân có những người lái buôn dạ vùng Ségovie và những người bán quần áo cũ miền Cordoue.

- Tôi tin rằng, - một người trong bọn họ nói với chủ quán, - sẽ rất khó bắt được tên đày tớ phải trả tiền cho ông.

- Để chúng tôi dàn xếp việc này giúp ông. - Một người khác nói. - Cái anh chàng này đáng bị trừng phạt.

- Tôi giao hắn cho các anh. - Chủ quán giận dữ nói với họ.

Một người trong bọn buôn dạ mang ra một chiếc chăn và trải ra đất, rồi họ lại gần Sancho Panza, không nể nang lôi tuột hắn trên lưng lừa xuống. Họ đặt anh ta giữa tấm dạ và mỗi người nắm một góc bắt đầu hất tung anh ta lên cao tới mười hai, mười lăm pi-ê.

Không cần nói rằng anh chàng bất hạnh bắt đầu la hét. Don Quixote nghe thấy những tiếng kêu ấy và phi nước đại trở lại. Từ phía trên bức tường bao sân, chàng nhìn thấy người giám mã khốn khổ của chàng bị tung lên hất xuống và chàng vô cùng kinh ngạc. Làm gì đây? Than ôi, cửa đã đóng kín và cho dù chàng có cố thử vượt qua bức tường cũng không được. Chàng đành đứng thẳng trên mình ngựa và múa tít thanh gươm, chửi bới quân khốn nạn đã ngược đãi Sancho.

Sau cùng bọn buôn dạ mệt mỏi với cái trò chơi của họ và họ đặt lại Sancho lên con lừa của anh ta, để Maritone mang theo một bình nước mát lại gần hắn. - Mi hãy thận trọng với nước uống của những người này, cậu cả của ta ạ! - Don Quixote kêu lên.

- Ta dành cho mi nước thuốc mà mi đã nếm thử...

Nghe thấy thế Sancho phẫn nộ trả lời:

- Này thưa ngài, ngài hãy giữ lấy nước thuốc cho ngài và tất cả những con quỷ nếu chúng muốn uống thứ nước đó.

Và anh ta bắt đầu tu sạch bình nước. Sau đó những người trong quán trọ để anh ta đi và Don Quixote vui mừng được gặp lại người giám mã của mình bình yên vô sự nên đã quên luôn những lời chàng đã đe dọa chúng.

Trong lúc hai thầy trò đi xa khỏi quán trọ, Don Quixote củng cố tinh thần cho Sancho Panza một chút:

- Anh bạn tội nghiệp của ta ơi, - chàng nói với hắn, - nhà ngươi cứ yên tâm: vận may cuối cùng bao giờ cũng mỉm cười với những người anh hùng.

Anh chàng giám mã khốn khổ rất muốn tin chủ mình, nhưng anh ta không nói gì và đành thốt ra những tiếng thở dài não nuột.

- Đối với chàng don Galaor cũng vậy, - Don Quixote nói tiếp, - ta đã đọc truyện về chàng, nhà quý tộc cao quý ấy cuối cùng cũng phải tự xưng là "Hiệp sĩ Thua Thiệt" bởi vận rủi của chàng ta to lớn biết bao nhiêu trong mọi cuộc phiêu lưu. Và vì thế ta muốn từ nay trở đi hãy gọi ta là "Hiệp sĩ Mặt Buồn". Và mi sẽ thấy vận may sẽ mỉm cười với chúng ta.

Chàng vừa dứt lời thì thấy một kỵ sĩ mang trên đầu cái gì bóng nhoáng như vàng. Thấy thế, Don Quixote run lẩy bẩy và kêu:

- Anh bạn Sancho này, có một kỵ sĩ, trên đầu hắn, ta tin chắc là, chiếc mũ trụ tuyệt vời, mũ của Mambrin, đang đến kia kìa. Không nghi ngờ gì nữa, đó là một hiệp sĩ và ta sắp chiến thắng hắn.

- Thưa ngài Don Quixote, - Sancho thở dài, - xin ngài hãy coi chừng những gì ngài sắp làm. Cái mà tôi nhìn thấy, đó là một người đàn ông cưỡi một con lừa giống hệt con lừa của tôi. Còn cái trên đầu anh ta, tôi không thể nói với ngài đó là cái gì được. Xin ngài hãy thận trọng bởi vì...

Nhà quý tộc không để hắn ta kết thúc trường thoại của hắn.

- Nhà ngươi hãy tránh ra xa vài bước, - chàng nói với hắn, - và hãy nhìn kỹ cái gì sắp xảy ra.

Người kỵ sĩ đến gần, té ra chỉ là một người thợ cạo hiền lành trong làng trên đường trở về nhà và chính là chiếc chậu bằng đồng của anh ta mà Don Quixote cho là một chiếc mũ trụ bằng vàng.

Nhân vật chính của chúng ta đứng ngạo nghễ giữa đường và vì kỵ sĩ còn cách một quãng xa, chàng kêu lên với hắn:

- Mi hãy đề phòng, tên khốn kiếp ta sắp bổ đôi nhà ngươi ra không thương tiếc..Sửng sốt vì những lời nói ấy và vì thái độ dọa nạt của người đối thoại, người thợ cạo ghìm cương lại để quan sát Don Quixote. Nhưng việc ấy không làm hài lòng chàng hiệp sĩ lang thang của chúng ta.

Thúc ngựa, giáo nắm chắc trong tay chàng xông vào con người bất hạnh.

Khi người đàn ông thấy nhân vật khác thường ấy lao về phía mình, anh ta thấy rõ rằng anh sắp phải trải qua một phen lao đao. Thế là nhảy khỏi lừa, rơi cả chiếc chậu xuống đường, anh ta ba chân bốn cẳng chạy trốn, miệng hốt hoảng kêu:

- Cứu! Cứu tôi với! Cướp!

- Mi thấy không, bạn Sancho, đó là một cuộc phiêu lưu diễn ra có lợi cho chúng ta. Tên khốn đã bỏ trốn và thế là ta được làm chủ chiếc mũ trụ nổi tiếng của Mambrin.

- Thật quái dị! - Sancho nói. - Nếu như vật này không phải là một chiếc đĩa thợ cạo. Nó làm bằng đồng và dù sao cũng có ích như cái khiên.

- Sao mi cứ nhìn cái kho báu này như thế? - Don Quixote đột nhiên hỏi hắn. - Đưa nó đây cho ta thì hơn để ta có thể đội nó.

Và cầm lấy cái chậu từ tay tên giám mã, chàng đặt nó lên chỏm đầu mình, thử giữ nó cân trên đó mà không được.

- Mũ trụ của Mambrin dành cho ngài, thưa ngài hiệp sĩ. - Sancho nói. - Còn con lừa nhỏ này mà ngài cứ tưởng là con ngựa thì dành cho tôi.

- Không, không! - Nhà quý tộc hăng hái đáp lại. - Lừa hay ngựa, thì cũng không có lệ kẻ thắng trận chiếm vật cưỡi của kẻ bại trận.

- Dĩ nhiên, thưa ngài, ngài có lý. Nhưng ít nhất tôi có thể lấy bộ yên cương được không ạ, bởi vì bộ yên cương này tôi thấy tốt hơn bộ của tôi nhiều.

- Không thấy có lời ghi chú nào về những bộ yên cương trong bất cứ cuốn sách kể về hiệp sĩ nào.

- Don Quixote đáp. - Vậy mi có thể lấy bộ đó nếu mi thực sự cần đến nó.

Người nông dân nhanh chóng đổi bộ yên cương ở hai con vật và hắn thấy con lừa của hắn như thế đẹp hơn nhiều. Sau đó, hai nhân vật chính của chúng ta lại bắt đầu lên đường tới những cuộc phiêu lưu khác.

Chương 4

Don Quixote phóng thích tù nhân

Ngày hôm sau, các nhân vật chính của chúng ta cưỡi ngựa đi êm ả và Sancho Panza đã lấy lại được đôi chút lòng tin vào tương lai. Hắn trò chuyện với Don Quixote về hòn đảo mà hắn sẽ sớm được cai trị. Bỗng họ nhìn thấy một đoàn người đang đi đến chỗ họ. Hai người trong bọn cưỡi ngựa và nhiều kẻ khác đi bộ được trang bị gươm và giáo.

Chúng giải chừng chục người bị trói người nọ với người kia như những viên trong dây tràng hạt bằng một dây xích dài tròng vào cổ tất cả mọi người.

Sancho nói:

- Đó là một đoàn tù khổ sai người ta giải đi chèo thuyền cho nhà vua.

- Chà, gì vậy? - Don Quixote kêu lên. - Những người tù khổ sai! Có thật là nhà vua đối đãi với những con người như thế hay không?

- Đó là những tội phạm..

- Nghề của những hiệp sĩ lang thang, - Don Quixote nói, - là bảo vệ những người bị áp bức, là giúp những kẻ bị truy hại.

Thế này thì Sancho phát hoảng.

- Xin ngài hãy tin ở tôi, thưa ngài hiệp sĩ, - hắn nói, - ta đi qua nhanh và đừng quá chú ý đến họ. Rất có thể có điều không may đến với chúng ta.

- Mi hãy im mồm, Sancho, và để yên cho ta hành động!

Trong lúc hai nhân vật chính của chúng ta bàn cãi như vậy, dây người đã đến gần bên họ và Don Quixote đến bên bọn lính gác dò hỏi về lý do khiến những người này bị giải đi chèo thuyền khổ sai.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - một người trong số kỵ sĩ đáp, - bọn người này là những tên cướp.

- Tôi sẽ mang ơn ông vô hạn, - nhà quý tộc đáp, - nếu ông để tôi được tìm hiểu lý do nỗi bất hạnh của từng người khốn khổ này.

Người lính gác đi ngựa khác trả lời chàng:

- Nếu là chuyện làm ngài quan tâm, xin ngài đừng ngại hỏi từng người trong bọn họ. Hẳn là họ sẽ không bỏ lỡ cơ hội cho ngài biết chi tiết về chuyện của họ.

Thế là Don Quixote đến gần tù nhân đầu tiên và hỏi anh ta phạm tội gì mà bị đối xử như vậy. - Ồ! - Người tù khổ sai cười đáp. - Chỉ vì tôi đã quá say mê... Không phải mê một thiếu nữ, mà mê một giỏ to đùng đầy quần áo bằng vải mịn.

- Vậy anh là một tên ăn cắp à? - Don Quixote hỏi.

- Tòa án đứng về ý kiến ấy và kết án tôi một trăm roi và ba năm chèo thuyền khổ sai.

Don Quixote chuyển sang người thứ nhì, nhưng anh ta không trả lời. Đó là một chàng trai tỏ ra buồn bã đến chết được.

- Người này câm ư? - Nhà quý tộc hỏi một tên lính gác.

- Không. - Người lính kia cười đáp. - Ngài gặp hắn tại đây, trái lại, bởi vì hắn đã hát quá nhiều.

- Hát! - Hiệp sĩ thốt kêu lên. - Người ta xích các nhạc sĩ lại từ khi nào?

- Hát khi người ta tra tấn ngài bao giờ cũng nguy hiểm.

- Qua đó ông muốn nói gì?

- Nghĩa là hắn đã thú nhận tội ác mà người ta buộc cho hắn trong lúc hắn bị tra tấn. Đó là một tên ăn trộm gia súc.

- Còn anh? - Don Quixote hỏi sang người tù thứ ba. - Anh cũng là ca sĩ ư?

- Tôi, thưa ngài, - anh ta trả lời, - chắc chắn là không! Tôi bị bắt quả tang bởi vì tôi đã quá thèm một túi tiền, người ta cấp cho tôi năm năm chèo thuyền khổ sai.

Người tù thứ tư là một cụ già râu dài trắng như cước. Cụ bắt đầu khóc khi người ta hỏi cụ lý do nào khiến cụ ở trong số những tội nhân.

- Thưa ngài, - người bên cạnh cụ già nói, - cụ già này xứng đáng bản án bốn năm. ông ta đã làm những chuyện phù phép. ông ta định bỏ bùa mê cho những người ông không ưa.

Rồi Don Quixote hỏi người tù thứ năm:

- Và cậu, anh bạn, bạn đã làm gì nên nông nỗi này.

- Đó là một câu chuyện dài. - Người đàn ông trả lời. - Tôi không thể kể với ngài mọi tình tiết.

Chỉ biết rằng tôi cho là một người hàng xóm của tôi nợ tôi tiền. Nhưng anh ta đã chứng minh được là tôi nhớ lầm. Rủi thay cho tôi. Vấn đề là tôi muốn buộc hắn trả tôi món nợ của hắn bằng cách lấy cắp áo sơ mi của hắn.

Còn tên ăn cắp thứ sáu là một người đàn ông có vẻ mặt sáng sủa, kiêu hãnh luôn nhìn thẳng về phía trước. Hắn phải là một tên tội phạm nổi tiếng vì hắn ta không bị trói dắt dây như những tên khác.

Nhưng một thứ gông buộc hắn phải cứng đơ cổ và tay hắn bị khóa chặt. Cuối cùng một dây xích to làm vướng hai chân hắn.

- Tôi không thể nói với ngài người ta buộc hắn tội gì và hình phạt của hắn thế nào. - Một người lính gác cưỡi ngựa nói. - Nhưng hình như là riêng.một mình tên này đã phạm nhiều tội ác hơn năm tên kia hợp lại.

- Ngươi không thể nói được với ta tội ác của nhà ngươi là những gì ư? - Don Quixote hỏi người tù khổ sai.

- Thưa ngài hiệp sĩ. - Người đàn ông vừa trả lời vừa khinh bỉ nhìn Don Quixote với một ánh mắt coi thường. - Sự thực những việc tôi đã làm thì có quan trọng gì đối với ngài. Tên tôi là Ginès de Passamont và những tội ác của tôi sẽ đầy một cuốn sách dày nếu có người nào chịu khó ghi chép chúng.

Tính ngạo nghễ của tên cướp lớn đến nỗi một người lính gác muốn phạt hắn một gậy thật đau.

May thay cho tên vô lại, Don Quixote đứng vào giữa hai người và xin viên quản ngục tha cho hắn.

- Dù có thế nào đi nữa, - Don Quixote đáp lại với vẻ nghiêm nghị, - chúng ta có nhiệm vụ giúp đỡ những loại người ấy sám hối và cải tà quy chính hơn là liên tục trừng phạt họ. Đó là những kẻ lầm lạc bất hạnh và chính vì vậy mà ta phải chú tâm đến họ. Thưa các ông lính gác, nhân danh hiệp sĩ ta xin các ông phóng thích những người tù chèo thuyền khổ sai này và để họ trở về nhà, để họ có thể tự sám hối và trở thành người tốt.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - người chỉ huy nói, - tôi muốn tin rằng ngài thích chuyện vui đùa.

- Đùa cái gì? - Don Quixote cau mày đáp lại.

- Có phải ông định từ chối điều mong ước của ta không?

- Chúng tôi không có quyền, thưa ngài hiệp sĩ, thực hiện ý thích mà ngài đề nghị chúng tôi.

- Vậy là các ông buộc ta phải phóng tích cho họ?

- Thôi nào, thưa ngài, - người lính gác đáp lại, - xin ngài hãy đi tiếp con đường của ngài và sửa lại cho chỉnh cái chậu dùng làm mũ đội của ngài...

Điều đó đối với Don Quixote là quá đáng.

Chàng tấn công viên quản ngục, phang cho hắn một phát giáo như điên đến nỗi hắn ngã lăn xuống đất.

Thấy vậy, bọn lính gác múa gươm và giáo của chúng trong khi những người tù khổ sai cố phá xiềng xích.

Bọn lính gác không còn phương kế nào. Lúc thì chúng chạy lại chỗ các tù nhân đang tháo thân hết người này đến người khác, lúc thì trở lại với Don Quixote và cố đánh bật chàng xuống ngựa.

Trong khi đó, Sancho, một mình anh ta, đã giải phóng cho Ginès de Passamont, tên này lao vào cuộc hỗn chiến, quay tít chiếc dây xích của mình thành những vòng khủng khiếp. Bọn lính gác nhận thấy chống cự cũng vô ích liền bỏ chạy.

- Này, anh bạn Sancho, - Don Quixote kêu lên, - chúng ta đã thắng!

Sancho không tỏ ra nhiệt tình hăng hái mấy. - Đồ nhát gan! - Don Quixote nói. - Mi hãy phó thác cho ta, ta nói với mi điều ấy một lần nữa và đừng có run như cầy sấy vậy.

- Là vì, thưa ngài... chúng sắp quay lại cùng với bọn tăng viện.

Nhưng nhà quý tộc không nghe hắn nói nữa.

Chàng lại gần những người tù khổ sai và thân ái nói chuyện với họ:

- Thưa ngài hiệp sĩ, chúng tôi nhờ ngài mà có tự do. - Ginès de Passamont nói. - Xin ngài cứ yêu cầu chúng tôi cái gì hợp với sở thích của ngài và chúng tôi sẽ trung thành phục vụ ngài.

- Ôi! - Nhân vật chính của chúng ta thốt kêu lên. - Ta sẽ chỉ yêu cầu các ngươi lại đeo xiềng xích vào như lúc đầu ta gặp các ngươi, để đi tới thành phố Toboso, trình diện với quý nương Dulcinée. Các ngươi sẽ nói với nàng rằng chính chàng hiệp sĩ Mặt Buồn đã phóng thích cho các ngươi.

Ginès de Passamont trịnh trọng trả lời:

- Thưa ngài hiệp sĩ, chúng tôi thực sự không thể ra mắt với trang bị này được, vì chúng tôi sẽ bị phát hiện ngay và lập tức lại bị giải đi chèo thuyền khổ sai. Bây giờ chúng tôi cần giải tán và phải cải trang.

Sự cự tuyệt của Ginès de Passamont làm cho Don Quixote nổi giận.

- Đồ quỷ sứ! - Chàng kêu lên. - Ta sẽ cho nhà ngươi mang tất cả những xiềng xích của các bạn ngươi và nhà ngươi sẽ đi một mình đến Toboso!

Tên cướp bật cười, hắn lùi vài bước và nhặt những viên đá. Tất cả các bạn hắn làm theo và thế là từ khắp mọi phía một trận mưa đá ném túi bụi vào Don Quixote.

Vài hòn ném trúng làm Rossinante ngã khuỵu và nhà quý tộc lăn xuống đất, đau ê ẩm. Lập tức Ginès de Passamont lao bổ vào chàng, lột đi của chàng chiếc chậu quý đội trên đầu và bắt đầu nện chàng những đòn đến mức chàng gần như tả tơi thành từng mảnh.

Sancho nấp sau con lừa của hắn, nhưng khi bọn vô lại đã đánh chủ hắn xong, chúng lại gần và lột của hắn hầu như toàn bộ quần áo.

Rồi chúng giải tán mỗi đứa đi một ngả, bỏ lại Don Quixote và Sancho bên cạnh những con vật của họ, trong cảnh đại họa và bất hạnh.

Sancho Panza không thích ở lại quá lâu nơi đây. Hắn tin chắc rằng bọn lính gác kèm theo cảnh sát sẽ trở lại. Hắn tìm Don Quixote và van xin chàng đi cho nhanh.

- Anh bạn ơi, - chàng hiệp sĩ trả lời hắn, - lẽ ra ta phải tin mi mà không chú tâm đến bọn chèo thuyền khổ sai độc ác ấy làm gì. Làm phúc cho bọn hư hỏng cũng vô bổ như viết trên cát. - Ồ! Thưa ngài, - Sancho Panza nói, - chúng ta hãy đi cho nhanh. Lúc nào tôi cũng tưởng như nghe thấy tiếng tên bay rít lên xung quanh ta.

- Bạn Sancho ạ, lòng can đảm của mi không lớn lắm, nhưng lần này ta theo lời khuyên của mi và ta rất muốn rút lui không chần chừ.

- Ồ! Thưa ngài Don Quixote, thế thì tôi rất mừng, bởi vì bọn người ấy thật ghê gớm.

- Tuy nhiên, ta lại rất muốn ở lại đây để chứng tỏ với mi là ta không sợ.

- Trời ơi! Ngài ơi là ngài! Tôi biết rõ là ngài không sợ, nhưng tốt hơn cả là chúng ta cứ rút lui...

Sancho Panza sợ chết khiếp. Tất cả những lời nói đó đã làm mất thời gian. Bọn cảnh sát lại không sẵn sàng xuất hiện bất cứ lúc nào ở chỗ đường ngoặt hay sao?

- Mỗi khi mi nói là ta muốn rút lui khỏi nơi này, bạn Sancho ạ, là mi nói dối.

- Vâng thưa ngài hiệp sĩ, nhưng...

- Tốt lắm. Trong trường hợp này, chúng ta hãy đi cho nhanh.

Sancho thở dài khoan khoái, đỡ hiệp sĩ dậy và dựng Rossinante đứng lên. Rồi hắn đi tìm con lừa của hắn và cả bốn lên đường về hướng Núi Đen nhìn thấy ở phía chân trời.

Trời sập tối thì các nhân vật chính của chúng ta tới được trung tâm của Núi Đen nơi Sancho cho là nên ở vài ngày để đánh lạc hướng bọn cảnh sát lùng sục.

Hai người dựng lán ngủ đêm dưới rặng cây sồi bần, chỗ họ tự cho là an toàn. Tuy nhiên đó chỉ là một sự an toàn tạm thời. Ginès de Passamont đã bỏ chạy về phía này, và ẩn náu không xa đây là mấy. Mặt trời vừa mọc tên ác ôn đã thức dậy và nhận ra những người láng giềng của mình. Vận may lớn nào dẫn đến cho hắn hai anh chàng này vậy!

Lợi dụng giấc ngủ của họ, tên cướp lại gần con lừa và con ngựa.

- Hừ! - Hắn tự nhủ. - Cái con ngựa gầy còm xấu xí này không bõ ăn cắp làm gì. Mình thấy con lừa lanh lợi hơn nhiều. Dáng nó cao lớn và chắc hẳn chạy nước kiệu tốt.

Không hề làm khách, tên vô lại cưỡi lên con vật của Sancho Panza và bỏ đi xa. Phải một giờ sau mới đến lượt anh giám mã thức dậy. Con người khốn khổ suýt nữa thì xỉu đi khi thấy con lừa của mình đã biến mất.

Khi Don Quixote mở mắt, chàng đoán rất nhanh chuyện gì đã xảy ra và cố hết sức an ủi anh giám mã của mình. Chàng ngẫm nghĩ một lát rồi nói:

- Nghe đây, anh bạn Sancho. Nhà ngươi mất con lừa, ta, ta sẽ đền cho ngươi ba con, bằng lòng không?.- Ba con lừa hả ngài! - Người nông dân kêu lên. - Ba con lừa thật chứ?

- Chúng ở trong lâu đài của ta. Ta có năm con lừa non. Ta cho nhà ngươi ba con, ta thề như vậy đấy!

ý kiến ấy làm dịu nỗi buồn của anh giám mã.

- Thôi, tranh luận đủ rồi. - Don Quixote nói thêm. - Chúng ta ăn đi một chút và lại lên đường, vì ta rất vui là đang ở giữa quả núi này.

Và Don Quixote lên ngựa ngay. Sancho vác hành lý theo chàng và đôi lúc thở dài khi nghĩ đến những thú vị của cuộc hành trình cái thuở chỉ việc để cho con lừa của mình thồ mình đi. Đã quá trưa, chàng hiệp sĩ đột nhiên dừng ngựa lại.

- Sancho này, - chàng kêu lên, - nhà ngươi hãy nghe kỹ lời ta nói. Ngươi hãy vểnh cái dùng làm tai cho mi và cố mà hiểu những gì ta sắp nói với nhà ngươi. Ta quyết định tiến hành tại quả núi này, một hành động nó sẽ mang lại cho ta nhiều vinh quang trên toàn thế giới và tên ta sẽ trở thành tên tuổi vĩ đại nhất trong tất cả các tên của các hiệp sĩ lang thang. Và hành động đó, ta sẽ hoàn thành nó hoàn toàn một mình!

- Vậy ngài không cần tôi nữa à, thưa ngài hiệp sĩ?

- Anh bạn Sancho, đừng có nói vậy. Ta sắp cử mi đi thực hiện một sứ mệnh tế nhị và tất cả những nỗi đau khổ của hành động mà ta muốn nói sẽ tùy thuộc ở sự nhanh nhảu của mi. Hãy nghe đây, anh bạn Sancho. Ta sẽ bắt chước Amadis des Gaules, người hoàn hảo nhất trong các hiệp sĩ lang thang.

ông ta ở ẩn một thời gian tại Núi Nghèo. Tại đó ông chịu đựng sự khổ hạnh để chuộc tội và làm mọi việc điên rồ, cái sau điên rồ hơn cái trước, và chuyện dài lắm ta không kể hết với ngươi được.

Như thế ta thấy không có việc gì hay hơn là bắt chước ông ta. Vì thế ta rút lui vào quả núi này, ta cũng sẽ tiến hành sám hối và sẽ lao mình vào hàng nghìn chuyện điên rồ tuyệt vọng để tôn vinh quý nương của ta.

Sancho Panza giương mắt tròn xoe.

- Có lẽ ngài có lý, thưa ngài, nhưng tôi thấy hình như chàng kỵ sĩ lang thang hoàn hảo đó có thể có những động cơ tiến hành sám hối và làm những chuyện điên rồ đó trong khi ngài...

- Ngươi nói gì vậy, anh bạn? Không phải ta cũng thất vọng về chuyện bị cô nương quý phái Dulcinée du Toboso của ta bỏ rơi hay sao? Dẫu sao ta sẽ viết một lá thư và mi sẽ mang thư đến cho nàng. Ngươi có thể kể với nàng tất cả những gì ta làm tại đây vì tình yêu đối với nàng. Nếu như người nhanh chóng trở về, mang theo cho ta thư trả lời của nàng và ta thấy phúc đáp của nàng xứng với lòng trung thành của ta, ta sẽ lập tức ngừng mọi hành động điên rồ, trong trường hợp ngược lại, ta sẽ có cớ để điên rồ tiếp. Họ dừng chân tại một phiến đá cao trong một vùng phong cảnh đẹp.

- Bạn Sancho, ta muốn đợi mi quay về tại đây.

Mi cần gắng sức sao cho đừng rề rà quá lâu dọc đường.

- Chà, thưa ngài, - Sancho nói, - nếu tôi phải đi bộ tới đó, thì tôi xin báo trước với ngài rằng tôi không phải là người đi bộ giỏi. Vì vậy, ngài làm ơn cho tôi mượn con ngựa của ngài có được không?

- Tùy ý mi. - Chủ hắn trả lời. - Quả là ta có ý định ở một mình nên mi dẫn Rossinante đi thì tốt hơn. Trước hết ta sẽ làm vài việc điên rồ.

- Có thực cần không, thưa ngài? - Sancho thở dài.

- Cần thiết, anh bạn ạ. Ta cần đập tan khí giới của ta, xé quần áo của ta trước mặt mi. Ta cần tự lao đầu xuống từ tảng đá này và mi sẽ kể lại tất cả những điều đó cho cô nương quý phái của ta.

- Ngài hãy cẩn thận khi nhảy từ núi đá xuống, thưa ngài, bởi vì rất có thể ngài sẽ bị thương. Ngài có nhớ là chúng ta đã mất nước thuốc Fier-à-bras và chúng ta còn lại rất ít những mảnh vải để...

- Mi có lý, anh bạn. Ta sẽ nhớ lời khuyên của mi. Nhưng bây giờ ta muốn viết thư.

Lập tức, chàng hiệp sĩ ngồi bệt xuống đất.

- Hãy lại gần đây, viên giám mã trung thành và dùng làm giá viết cho ta.

Theo lệnh của chàng, Sancho phải ngồi xuống đất trước mặt ông chủ sao cho chàng có thể đặt tấm đá làm mặt bàn viết lên lưng mình. Khi hiệp sĩ viết xong, chàng đọc to bức thư:

"Thưa quý nương, Không có hành động xúc phạm nào trên đời mà ta đã phải chịu đựng khủng khiếp bằng sự lạnh nhạt của quý nương đối với ta. Vì sự cự tuyệt của quý nương, kẻ phụ bạc rất đáng yêu mà ta không thể nào quên được, ta tự buộc mình rút lui vào nơi hẻo lánh nhất trần gian và tại nơi đây lao mình vào hàng nghìn chuyện điên rồ tuyệt vọng.

Than ôi! Quý nương rất mực dễ thương ơi, phải chăng quý nương bắt ta phải chịu mãi nỗi bất hạnh như thế và phải chăng sự im lặng của quý nương không hề vì ta mà hóa giải đi? Hãy cứu vớt ta, ta cầu khẩn quý nương và xin đừng từ chối lòng ưu ái của ta nữa, nhưng quý nương hãy nhanh nhanh vì những đau khổ mà ta buộc mình phải chịu đựng vì tình yêu đối với quý nương sớm tước đi của ta sự sống.

Mặc dù cho mối ngờ vực gây đau khổ này gặm nhấm lòng ta, ta muốn mãi mãi cho đến hơi thở cuối cùng vẫn là Chàng hiệp sĩ Mặt Buồn của quý nương." - Mi không lạc đường được chứ? - Don Quixote hỏi.

- Ngài có thể tin vào tôi, thưa ngài Don Quixote, nhưng giá ngài có thể viết thêm một chữ cho cô cháu gái của ngài về vấn đề những con lừa non...

- Mi có lý, anh bạn ạ.

Và nhà quý tộc viết vài lời bổ sung, yêu cầu cô cháu gái giao ba con lừa non cho anh giám mã của chàng.

- Bây giờ, ta sẽ cho mi xem tại chỗ vài điều điên rồ của ta và mi có thể kể với quý nương của ta rằng ta còn làm trăm lần như thế. Sau đó mi có thể lên đường.

Lập tức chàng cởi bỏ một phần quần áo của mình, nhảy cẫng nhiều lần lên cao vừa nhảy vừa đánh gót sau thật mạnh, rồi nhào lộn, suýt nữa thì gãy cả cổ trong khi kêu to tên quý nương của chàng.

- Ngài ơi là ngài, ngài hãy dừng lại! - Sancho kêu. - Tôi sẽ nói rằng ngài còn đáng giá hơn chàng Amadis des Gaules trăm lần.

- Rất tốt, anh bạn Sancho! Đi đi thôi và trở về cho nhanh.

Người nông dân lập tức chấp hành cưỡi Ross-inante, anh ta rời đi nhanh chóng về phía đồng bằng.

Ngay khi tới đồng bằng, anh giám mã của Don Quixote đi theo đường của Toboso và lát sau đã tới gần quán trọ nơi người ta đã bắt hắn nhảy trong chăn.

- Mẹ kiếp, - hắn thở dài khi đã đến cổng, -thà nhịn ăn bữa tối hàng trăm lần còn hơn là vào cái chỗ chết tiệt này!

Vừa lúc ấy, hai người đàn ông bước ra ngoài.

- Thật quái dị nếu đó không phải là Sancho Panza. - một trong hai người nói thầm.

- Chính hắn, nhất định rồi. - Người kia vận áo thầy tu nói. - Và con ngựa là của ông bạn Quesada của chúng ta.

Và họ lại gần người nông dân. Trong khi ấy Sancho cứ cho Rossinante rảo bước và không dám quay đầu lại.

- Trời chu đất diệt sao mà mi chạy nhanh thế.

- Người thứ nhất trong hai người đàn ông nói khi vừa bắt kịp anh giám mã của Don Quixote.

Sancho quay lại và nhận ra người vừa nói với mình.

- ủa! Gì vậy! Chính là ông sao, thưa ông thợ cạo.

Cha xứ đi tới gần và hắn cũng nhận ra ông ta.

Đó là vị tu sĩ trong làng, bạn của nhà quý tộc.

- Ông chủ của anh đâu rồi? - Cha xứ hỏi hắn. - Thưa các ngài, chủ tôi hiện đang bận nhiều việc quan trọng và không thể chịu nổi sự lơ đễnh trong công việc một lát nào. Nếu nói với các ngài ông ấy ở đâu sẽ là việc làm liều mạng của tôi và các ngài biết...

- Chuyện ngu ngốc gì mà kỳ vậy. - Ông thợ cạo nói tiếp. - Nếu mi không nói ngay cho chúng ta là có thể tìm được ông ấy ở đâu, thì chúng ta chỉ có thể tin rằng mi đã ám sát ông ấy để ăn cướp con ngựa.

Sancho Panza tưởng mình sắp ngất xỉu.

- Thưa các ngài, thưa các ngài, - hắn thở dài nói, - các ngài làm tợn quá đấy. Tôi không phải là kẻ cắp cũng không phải là quân giết người. Nếu các ngài muốn biết chàng hiệp sĩ vinh quang ở đâu, thì hãy biết rằng ông ta đang ở sâu trong Núi Đen nơi ông ta đang sám hối. Tôi sẽ kể với các ngài tất cả, xin các ngài đừng sợ, chúng tôi đang chết đói đây, liệu các ngài có chút gì có thể cho vào miệng nhai được không?

Họ vào quán trọ và Sancho Panza, ví phỏng như hắn còn hơi sợ người ta bắt hắn chuốc lấy tai vạ mới nào đó, thì cũng yên tâm vì được hai người oai vệ như thế tháp tùng. Vả lại sự đón tiếp của chủ quán dành cho hắn khác hẳn. ông ta dọn cho hắn một bữa ăn ngon lành và chỉ sau khi cơm no rượu say, Sancho mới quyết định kể cho cha xứ và bác thợ cạo những cuộc phiêu lưu đã xảy ra với chủ hắn.

Hai người này yêu cầu cho xem thư của Don Quixote và họ đọc đi đọc lại bức thư mà không nói năng gì. Họ tỏ ra rất khó nghĩ và chẳng biết quyết định ra sao để dẫn Don Quixote trở về lâu đài của chàng.

Trong khi Sancho Panza nghỉ ngơi cho lại sức, cha xứ và bác thợ cạo trao đổi với nhau về việc này. Cha xứ nói:

- Chúng ta cần phải đi vào chứng điên của ông bạn chúng ta.

- Đúng! - Bác thợ cạo đáp. - Chúng ta cũng cần giả vờ điên. Chúng ta cần tưởng tượng ra cuộc phiêu lưu hoang đường nào đó có thể hấp dẫn ông bạn theo chúng ta trở về nhà ông ấy. Không biết trong số bà con và bè bạn của chúng ta có cô nàng nào có thể đóng vai công chúa được không? Cô ta đến cầu xin Don Quixote cứu giúp và tôi tin chắc rằng chàng hiệp sĩ lang thang của chúng ta sẽ theo nàng như một tên nô lệ.

- Phương sách nghe chừng không đến nỗi tồi.

- Cha xứ đáp. - Trong số bà con tôi có một cô cháu gái có thể diễn vai này rất tốt.

- Và cả hai chúng ta có thể theo nàng đến chỗ ông bạn chúng ta. Tôi mang theo trong hành lý một bộ râu giả để có thể đóng hoàn hảo vai giám.mã. Còn ông, ông rất có thể trở thành vị linh mục trong cung điện của nàng công chúa bất hạnh.

Cha xứ nhiệt liệt tán thành phương án này, coi đó là phương án tốt nhất mà người ta có thể nghĩ ra được. Ngay lập tức, ông rời quán trọ.

Trong khi đó, Sancho đóng vai nhân vật quan trọng và cô gái Maritone cũng như bà vợ ông chủ quán rất khâm phục hắn. Buổi sáng hôm ấy và sáng hôm sau vẫn được tiếp đón như thế và Sancho Panza bắt đầu nhận thấy thời gian lưu lại quán trọ rất dễ chịu.

Chương 5

Công chúa Micomicona đã tới

Phải đến tối ngày hôm sau nữa cha xứ mới trở lại. Đi cùng ông là một cô nàng rất xinh đẹp và trang phục sang trọng, cưỡi trên một con la cái.

Cho đến ngày hôm đó tên nàng là Dorothée, nhưng từ lúc nàng vào quán trọ, nàng trở thành công chúa Micomicona uy nghi và rất xinh đẹp của đại vương quốc Micomicon.

Khi Sancho Panza nhìn thấy nàng, anh ta có vẻ hoàn toàn choáng váng. Vẻ uy nghi và nét duyên dáng tươi vui của công chúa gây ấn tượng mạnh cho hắn. Hắn vồ vập hỏi viên giám mã của công chúa, bác thợ cạo, xem tên nàng là gì.

- Cứ biết rằng, - Ông này nói, - nàng công chúa này từ Abyssinie tới và nàng đã tiến hành cuộc hành trình dài này là để cầu xin sự giúp đỡ của ông chủ nhà ngươi. Nàng rất bất hạnh...

Sancho Panza ngắm nàng công chúa bằng con mắt mỗi lúc một tròn xoe. - Anh hãy biết rằng, anh bạn Sancho ạ, - người thợ cạo nói tiếp, - nàng vừa bị truất quyền sở hữu tài sản của nàng bởi một tên khổng lồ tinh quái.

- Một tên khổng lồ ư? - Sancho thở dài. - Tôi sẽ thích hơn trăm lần nếu đó là một tên lùn.

- Vậy là, biết đâu đấy, chủ nhà ngươi có thể lấy nàng công chúa chăng? - Bác thợ cạo nói thêm.

- Và xin ông hãy nói cho tôi biết, - Sancho gặng hỏi, - liệu trong số tài sản của nàng công chúa có hòn đảo nhỏ mà chủ tôi đã hứa cho tôi không?

- Nghe đây, anh bạn Sancho, - bác thợ cạo nói, - ta là giám mã của công chúa Micomicona và quả thực có thể một ngày nào đó, nhà ngươi sẽ nhận được một hòn đảo để cảm ơn về công lao hầu hạ của ngươi.

- Cảm ơn nhiều, thưa ngài giám mã của công chúa Micomicona - Sancho Panza vừa nói vừa cúi rạp chào.

Ngay sáng hôm sau, cha xứ yêu cầu Sancho dẫn bọn họ đến chỗ chủ hắn. Dorothée cưỡi con la của nàng, cha xứ và Sancho bằng lòng cưỡi Rossinante và mọi người lên đường đến Núi Đen.

Người nông dân rất khó tìm lại con đường đã đi trong núi.

- Xin để tôi đi trước. - Sancho nói. - Vì tôi phải báo cho chủ tôi biết các vị tới. Không bao giờ người ta có thể biết chàng hiệp sĩ đang bận rộn với trò điên rồ kỳ quái nào!

- Ngươi có lý. - Cha xứ đáp. - Giám mã của công chúa sẽ đi theo ngươi.

- Vậy ta đi thôi, thưa ngài giám mã. - Người nông dân nói.

Chẳng mấy chốc họ đến bên Don Quixote.

Hiệp sĩ đang ngồi dưới chân tảng đá và nom có vẻ thực sự thất vọng.

- Bạn Sancho ơi! - Chàng kêu lên khi vừa nhìn thấy người giám mã của mình. - Mi mang tin tức gì về cho ta? Liệu mi cho ta sống hay là để ta chết khi mi sẽ nói ra...

Sancho bị bất ngờ. Nhưng nỗi buồn của chủ hắn lớn đến nỗi hắn không ngần ngại nói dối để cứu sống ông chủ.

- Thưa ngài hiệp sĩ, quý nương Dulcinée gửi lời cảm ơn ngài về bức thư của ngài và hứa dành cho ngài tất cả những ân huệ của nàng.

- Ôi! Sancho, anh bạn Sancho trung thành của ta, mi cứu sống ta rồi.

Vừa lúc đó Don Quixote chợt thấy bác thợ cạo mà chàng chẳng nhận ra. Chàng nhổm lên và hỏi Sancho:

- Ngài này là ai vậy?

Chính bác thợ cạo trả lời chàng:

- Thưa ngài hiệp sĩ, tôi là người đầy tớ rất khiêm nhường của ngài. Tôi xin báo với ngài nàng công chúa Micomicona mà tôi là giám mã đã đến để cầu xin sự ra tay cứu giúp của ngài. - Thưa ông, - Don Quixote đáp, - tôi rất lấy làm vinh dự được tiếp nàng tại nơi đây.

Bấy giờ viên giám mã đã quay lại gần công chúa.

Nàng đến quỳ xuống trước mặt nhà quý tộc mà thưa với chàng rằng:

- Ngài đang nhìn thấy trước mặt ngài người công chúa bất hạnh nhất trên đời trong tất cả các nàng công chúa. Xin ngài ra tay cứu giúp tôi...

Don Quixote cố đỡ cô nương quí phái lên mà không được. Chàng quyết định cũng quỳ xuống trước mặt nàng.

- Thưa quý nương, - chàng đáp, - tôi là kẻ đày tớ của quý nương và tôi xin giúp quý nương hết sức của mình.

Vừa lúc ấy, Sancho lại gần chủ hắn và thưa:

- Thưa ngài Don Quixote, ngài hứa với nàng thế là ngài làm đúng đấy, vì vấn đề chỉ là giết chết một tên khổng lồ đáng nguyền rủa, nó đã quấy rầy nàng.

- Tên khổng lồ đó có thể coi như đã chết một nửa rồi đó. - Don Quixote đáp.

Trong khi ấy quý nương đã đứng lên và nói tiếp:

- Nếu thế, đã đến lúc chúng ta lên đường.

Don Quixote chỉ còn có việc vâng theo. Lập tức chàng thu thập vũ khí và mặc bộ giáp. Rồi chàng đỡ công chúa lên con la cái của nàng và bản thân chàng cưỡi Rossinante, họ ra đi. Bác thợ cạo và Sancho đi bộ theo sau. Xa hơn một chút, cha xứ vẫn nấp cùng con lừa bỗng xuất hiện trước mặt Don Quixote và vui mừng chào chàng:

- May mắn cho tôi biết mấy, thưa ngài hiệp sĩ, vì được gặp ngài vào một lúc mà tôi ít hy vọng nhất!

Don Quixote nhận ra ông ta và bản thân chàng cũng mừng rỡ về cuộc gặp mặt.

Xuống đến đồng bằng Don Quixote sáp ngựa lại gần con la cái của công chúa và chàng xin quý nương kể cho chàng nghe về câu chuyện của nàng.

Thấy vậy, cha xứ và bác thợ cạo cảm thấy khá bứt rứt, không yên tâm vì họ chưa thỏa thuận với Dorothée về câu chuyện mà nàng phải kể. Nhưng Dorothée là một người đàn bà khôn ngoan và nàng nhanh chóng tưởng tượng ra một câu chuyện để kể ngay cho chàng hiệp sĩ bảo trợ mình.

- Em không hiểu rằng chàng có biết vương quốc Micomicon nơi em ra đời ở đâu không. - Dorothée nói.

- Rất khiêm nhường, thưa quý cô nương, ta phải thú thực với nàng rằng ta không biết.

- Vậy chàng nên biết rằng, thưa chàng, đó là một vương quốc khá rộng lớn thuộc vùng đất châu Phi, giáp Abyssinie. Cha em là nhà vua yêu dấu mang tên Tinacrio Hiền Minh. Người tinh thông nghệ thuật, đọc được số mệnh của mỗi người trong.các vì tinh tú. Và cùng cha con em, hoàng hậu Xaramilla, mẹ em, tất cả mọi người trong vương quốc sống rất hạnh phúc.

- Đó là một cái tên không phải xa lạ đối với ta. - Don Quixote ngắt lời nói.

Bác thợ cạo và cha xứ mừng rỡ về chiều hướng mà cuộc đàm thoại đang diễn ra. Công chúa tiếp tục câu chuyện của nàng:

- Một hôm cha em bảo em: Ta chiêm tinh thấy hoàng hậu sắp băng hà và không lâu nữa, ta cũng băng theo. Con sẽ bị côi cút và ta lo lắng nhiều cho con. Trong số những người lân cận của chúng ta có anh chàng Pandafilando có cái Nhìn Tăm Tối là người khổng lồ nổi tiếng, hắn chột mắt, xấu xí và độc ác. Hắn sẽ chiếm vương quốc của con và sẽ muốn cưới con làm vợ. Nếu con đồng ý, hắn sẽ tôn con làm hoàng hậu và con sẽ ở lại đây, nhưng đời con sẽ chẳng đáng ước ao gì. Nếu con từ chối lấy hắn, con sẽ phải bỏ trốn. Con sẽ sang Tây Ban Nha. Sẽ có nhiều cuộc phiêu lưu đến với con, nhưng ta tin tưởng, vì sẽ có ngày con gặp được một hiệp sĩ lang thang có tên là don Gigot...

- Xin nàng cho phép, thưa quý nương. Cha quý nương người nói rõ là don Gigot hay là Don Quixote?

- Tất nhiên là Don Quixote. Trí nhớ của em để cả ở đâu không biết! ôi! Tất cả những nỗi bất hạnh ấy cuối cùng sẽ làm em phát điên mất thôi!

Xin ngài thứ lỗi, thưa ngài hiệp sĩ, nhưng cha em tả rất chính xác về ngài. Người nói với em rằng em sẽ gặp Don Quixote trong quả Núi Đen và rằng nhà quý tộc ấy sẽ chấp nhận cứu giúp em đoạt lại vương quốc của em. Sau cùng người nói với em, nếu như chàng muốn trở thành hôn phu của em, em sẽ chấp nhận chàng như vậy. Chàng sẽ là nhà vua mới của giải đất Micomicon...

Nhà quý tộc tỏ ra rất vui sướng. Chàng quay sang Sancho.

- Mi thấy đó, anh bạn, khi nào ta giết chết tên khổng lồ và toàn bộ binh lính của tên phản bội đó, ta sẽ cho mi một hòn đảo để cai trị.

- Vâng, thưa ngài. - Người nông dân đáp. - Khi ấy ngài sẽ là vua xứ Micomicon và là chồng của nàng công chúa rất đáng yêu này... Nhưng chuyện ấy còn chưa thành!

- Mi nói gì về đám cưới thế? - Nhà quý tộc sửng sốt hỏi hắn. - Vậy mi tin rằng ta có thể không chung thủy với quý nương Dulcinée du Toboso của ta hay sao?

- ủa, thưa ngài, quý nương Dulcinée của ngài thì rất xa và không có vương quốc, chẳng có đảo để mà tặng... Còn nàng công chúa đây, ít ra ta đang nhìn thấy.

- Mi muốn nói gì? - Don Quixote nổi giận hỏi. - Lạy trời, thưa ngài, vậy chứ ai đã bao giờ nhìn thấy quý nương Dulcinée của ngài?

- Đồ khốn kiếp! - Hiệp sĩ kêu lên. - Tên dối trá hỗn xược! Vậy là mi không gặp nàng rồi!

Và nhà quý tộc ra tay đánh Sancho Panza bằng cán giáo gỗ.

- Thưa ngài, tôi xin! Tôi đã hoàn thành tốt sứ mệnh của ngài và nếu tôi nói về quý nương Dulcinée của ngài như vậy, chính vì tôi đã không dừng lại quá lâu để chiêm ngưỡng nàng.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - công chúa Micomicona vội nói, - em xin chàng tha cho tên giám mã của chàng. Người ta đã nói với em về quý nương của chàng và em biết rằng sắc đẹp của người ấy không có ai sánh kịp trên trái đất này.

Những lời nói ấy làm dịu cơn thịnh nộ của Don Quixote và chàng bằng lòng giảng hòa với Sancho Panza, nhưng tên này vẫn còn hậm hực. Cha xứ là người nhận thấy cậu giám mã nghiền ngẫm những ý nghĩ đen tối, bèn lại gần và nói vài lời ngọt ngào dỗ dành hắn.

- Nghe này, anh bạn Sancho. Không có gì xảy ra trên trái đất này mà Thượng đế không định trước và không cho phép. Vậy nếu Thượng đế muốn ngươi làm toàn quyền hòn đảo ấy, thì mi sẽ được như thế, dù chủ mi cưới hay không cưới nàng công chúa.

- Có thể ngài có lý. - Sancho trả lời cha xứ.

Và hắn thở dài thườn thượt.

Họ đi được khoảng hai giờ trên cánh đồng thì gặp một người đàn ông cưỡi trên một con lừa. Nỗi ngạc nhiên của họ không kể xiết khi họ nhận ra cả người lẫn vật cưỡi. Đó là tên cướp Ginès de Pas-samont và con lừa của Sancho. Lập tức anh giám mã kêu lên:

- Thưa ngài, thưa ngài, tôi xin ngài, ngài hãy trừng phạt tên phản bội này và trả cho tôi con lừa nhỏ, vì tôi cảm thấy mình đã nhược sức.

Tên vô lại nhận ra Don Quixote và chuồn đi, nhưng chàng hiệp sĩ lao theo. Don Quixote đuổi kịp tên cướp. Thấy mình lâm nguy, tên cướp nhảy xuống đất và ba chân bốn cẳng chạy trốn, bỏ lại con lừa và hiệp sĩ đắc thắng dắt về cho Sancho.

- Ồ! Cục cưng của đời ta! - Người nông dân sung sướng kêu lên. - Cuối cùng ta lại tìm thấy mày!

Niềm vui của Sancho lớn đến nỗi hắn ôm lấy con vật, vuốt ve và hôn lên trán nó. Nàng công chúa và Don Quixote, cha xứ và bác thợ cạo nhìn hắn mà không nhịn được cười về niềm vui hồn nhiên của hắn. Cậu giám mã, giờ đây đã chiếm lại được con lừa của

mình, là người hạnh phúc nhất trên đời và dường như hắn có thể sẽ theo chủ hắn đến gầm trời cuối đất.

Trời đã tối, các nhân vật của chúng ta đến cửa quán trọ. Chủ quán nhăn mặt khi nhận ra chàng hiệp sĩ nhưng hiệp sĩ thậm chí không thèm nhìn.chủ quán. Sau bữa tối ngon lành, chàng rút vào buồng dành cho chàng.

Tuy vậy cha xứ và bác thợ cạo chưa yên tâm lắm. Họ cho rằng vai trò của nàng công chúa Micomicona đã hết. Tối hôm sau, họ sẽ trở về làng và Don Quixote sẽ nhận ra rằng người ta đánh lừa chàng. Dù thế nào cũng không nên như vậy.

- Sáng mai tôi có thể rời quán trọ. - Dorothée đề nghị. - Khi chàng hiệp sĩ trở dậy, chàng sẽ không thấy tôi ở đó nữa và các ông chỉ việc tiếp tục bịa ra một câu chuyện khác kể với chàng.

- Đúng thế. - Bác thợ cạo nói. - Và tức thì Don Quixote lên đường đuổi theo cô.

- Chúng ta cần tìm, - cha xứ nói, - chuyện gì đó không xúc phạm chàng trong cơn điên. Ta cần đóng màn kịch mới nào đó khiến chàng sẽ lại mắc lừa.

- Tôi tin rằng tôi đã nghĩ ra, - Dorothée nói, - chúng ta sẽ hóa phép ếm chàng hiệp sĩ lang thang tuấn tú của chúng ta.

- Phép gì thế? - Cha xứ lo lắng hỏi.

- Ồ! Các ông sắp phá ra cười cho mà xem. - Cô nàng đáp lại. - Tôi nghĩ thế này đây. Các vị hãy ghé lại gần tôi...

Hai người đàn ông làm theo, nàng thầm thì với họ phương án mà nàng đã tưởng tượng ra. ở quán trọ có những người nông dân đi theo một chiếc xe bốn con bò kéo. Nghe xong phương án của Dorothée, bác thợ cạo đến hỏi họ cho bác thuê chiếc xe và các con vật kéo trong hai ngày. Sau đó họ bắt tay vào làm một chiếc chuồng to bằng những thanh gỗ tròn. Rồi, tất cả bọn súng sính trùm những mảnh vải trắng lớn mà họ mượn bà chủ quán và vào phòng Don Quixote.

Chàng hiệp sĩ đang ngáy rống lên ầm ầm. Các vị nhà ta trói chân tay chàng lại. Chẳng biết có phải bác thợ cạo xiết quá mạnh nút thắt cuối cùng hay không, nhưng đúng lúc ấy thì Don Quixote thức dậy.

Sao thế này! Bao nhiêu là ma vây quanh giường chàng! Chàng lại bị trói cả chân, tay nữa! Ôi! Chàng đang hoàn toàn tỉnh táo trải qua cơn ác mộng kỳ quặc nào vậy!

- Cả lũ các ngươi là bọn hèn hạ, nhát gan! - Chàng thở dài nói.

Bác thợ cạo lập tức lên tiếng với giọng ồ ồ:

- Chàng hiệp sĩ Mặt Buồn, chàng đừng sợ gì cả, bởi điều này cần xảy ra vì vinh quang của chàng.

Chúng ta biết giá trị của chàng. Chàng, người can đảm nhất trong tất cả các hiệp sĩ lang thang, xin chớ sầu não. Những điều sám hối và những việc điên rồ của chàng tại Núi

Đen đã làm xúc động một pháp sư. Chàng hãy khuất phục và nghĩ rằng một ngày nào đó, chàng sẽ cưới Dulcinée.

Cách nói như thế chỉ có thể làm cho Don Quixote vui mừng khôn xiết. Vậy là chàng không chống cự chút nào khi những con ma nhấc chàng lên khỏi giường, cứ thế đẩy chàng cùng với tất cả vũ khí và hành lý của chàng vào trong chiếc chuồng gỗ họ đã làm xong. Chuồng đặt trên chiếc xe bò và đám rước ra khỏi sân quán trọ không ai nhìn thấy.

Don Quixote cũng nghĩ tới công chúa Micomicona và lấy làm tiếc là đã đột ngột chia tay nàng mà chẳng kịp nói lời xin lỗi với nàng, vừa lúc thủ lĩnh các con ma, chính là bác thợ cạo lại gần chuồng và nói với Don Quixote:

- Thưa chàng hiệp sĩ Mặt Buồn lừng danh, xin chàng đừng lo sợ gì hết cho công chúa Micomicona.

Ta có thể cam đoan với chàng rằng ngay ngày hôm nay những nỗi bất hạnh của công chúa sẽ chấm dứt.

Vậy là, mọi sự đều tuyệt trong thế giới tuyệt vời nhất. Tuy vậy Don Quixote vẫn nhận thấy chiếc xe theo đường trở về làng của mình nhưng không nói năng gì.

Chương 6

Sancho Panza về nhà mình

Chính ả Maritorne đáng yêu đến đánh thức Sancho Panza. Cậu chàng ngồi dậy, ngáp và mở mắt ra.

- Ôi! Thưa ông giám mã, - chị đày tớ liền thở dài, - em thật dễ chịu thấy ông hồi tỉnh lại. Vậy ông nên biết bao nhiêu là chuyện lớn lao đã xảy ra trong khi ông đang ngủ.

- Những chuyện lớn lao ư? - Sancho Panza không hiểu cô gái nói gì nên hỏi lại.

- Thưa ông giám mã, - cô ta nói, - một thầy pháp đã đến và dẫn ông chủ đi. ông ta nhốt ngài vào một chiếc chuồng gỗ và chở đi trên một chiếc xe do bốn con bò kéo. ông dậy mau lên và đi ăn sáng. Cha xứ hãy còn ở đây cùng với cô nương xinh đẹp.

Cha xứ tiếp giám mã của Don Quixote và chế nhạo hắn:.- Đây đúng là một giám mã trứ danh, anh ta không thức dậy ngay cả khi một chuyện phiêu lưu phi thường xảy ra với chủ mình.

Sancho Panza không biết trả lời ra sao. Cha xứ và cô cháu gái ông ta cho hắn biết về sự hóa phép đã xảy ra với Don Quixote và họ hết sức trấn an tinh thần hắn.

- Trước hết ăn sáng đã, - cha xứ nói, - sau đó chúng ta đưa cô nương Micomicona về nhà nàng, rồi chúng ta kéo nhau đi tìm chủ mi.

Được khuây khỏa một chút, cậu giám mã của Don Quixote đi ăn, bữa ăn cực kỳ ngon miệng. Lát sau, cha xứ, Dorothée và Sancho lên đường. Họ đi ngựa suốt ngày và đêm

đó ngủ lại ở nhà người cháu gái. Ngày hôm sau, cha xứ và Sancho đi tiếp về làng. Mãi đến tối, lúc đến gần dãy nhà đầu tiên, họ mới bắt kịp chiếc xe bò chở chuồng gỗ. Lập tức, Sancho Panza hoảng sợ.

- Ôi! Ngài Don Quixote ơi! - Hắn kêu lên. - Làm sao ông nên nông nỗi này?

- Ngươi im đi, bạn Sancho! - Nhà quý tộc trả lời hắn. - Ta yêu cầu mi cứ để cho những con ma đáng yêu này dẫn ta tới nơi nào mà họ cho là tốt.

Cậu giám mã thực sự ngao ngán thấy chủ mình trong tư thế đáng buồn đến thế nhưng hắn không nói thêm lời nào. Ta hãy nghĩ đến sự ngạc nhiên của mọi người khi nhận ra ngài Quesada trong tư cách tù nhân của những con ma. Ai nấy đều rụng rời. Người ta không biết nghĩ ra sao.

Đám rước đi qua khắp làng và ra đồi. Các bà đã báo tin trước cho người cháu gái và chị quản gia của Don Quixote và cả hai vừa chạy đến vừa kêu la ầm ĩ.

Nhà quý tộc không nói không rằng. Đã hai ngày nay chàng mệt bã người và không rời chuồng của mình. Chàng để những con ma khiêng chàng đến tận phòng ngủ của chàng và không hề phản kháng khi mọi người đưa chàng vào giường.

Trong khi đó bác thợ cạo đã vứt bỏ ngay đồ giả trang, đến thăm chàng và thổ lộ niềm vui mừng được gặp lại chàng. ông ta cho rằng nên nói với chàng như sau:

- Chúng tôi quả là sung sướng, ngài Don Quixote xứ Manche ơi, rằng cuối cùng bạn đã lại trở về với chúng tôi. Nhưng nom vẻ mặt bạn chưa thật khỏe lắm vì vậy tôi cho rằng bạn sẽ phải ngừng những cuộc phiêu lưu phi thường của bạn trong thời gian lâu dài.

Don Quixote không nói câu nào, nhưng thực sự chàng rất hài lòng được nằm trên giường của mình.

Trong khi đó, Sancho Panza trở về nhà hắn và gặp lại vợ, con hắn.

- Này, - người vợ nói với hắn, - con lừa của chúng ta khỏe chứ? - Khỏe hơn ông chủ nó nhiều, tôi đảm bảo với mình như vậy. - Sancho Panza đáp.

- Còn những cuộc phiêu lưu ấy, anh Sancho?

Chúng mang lại cho anh nhiều thứ chứ? Hẳn là anh trở về với một túi tiền to?

- Tôi chẳng mang được gì về cả. - Giám mã của Don Quixote thở dài. - Và tôi đói lắm rồi.

- Thế nào, - người vợ nói, - những cuộc phiêu lưu của mình không được may mắn ư?

- Không. - Sancho nói. - Tôi đã bị đau. Người ta đã đánh tôi. Nhưng ông chủ đã hứa cho tôi một hòn đảo...

- Một hòn đảo ư? Ôi! - Người vợ vốn không được đi học, nói. - Nó là cái gì vậy? Cái đó có ăn được không?

- Không. - Sancho nói.

- Vậy là quần áo à?

- Không. - Sancho nói.

- Thế nó sẽ giúp cho chúng ta được việc gì?

- Vợ tôi ơi, - giám mã nói tiếp, - để tôi giải thích cho mình nghe. Khi ông chủ cho tôi một hòn đảo, tôi sẽ trở thành bá tước và mình, mình sẽ là bá tước phu nhân, na ná như hoàng hậu vậy.

- Tất cả những thứ đó có thể cho chúng ta bánh trong hòm và giày dép ở chân ta hay không?

- Chị ta ngây thơ hỏi.

- Ôi! - Sancho đáp. - Khi nào được ở tại đảo của chúng ta, mình sẽ không nói như vậy nữa.

Mình sẽ có quần áo sang trọng và thịt chim công dọn ra trên những chiếc mâm bằng vàng. Nhưng chúng ta còn chưa ở đó và nếu tối nay mình có miếng bánh nào cho vào mồm tôi, cái đó sẽ được hoan nghênh!

Sáng hôm sau, Sancho đến lâu đài. Cô cháu gái dẫn anh ta lại gần buồng nhà quý tộc và dặn hắn đừng làm cho chàng mệt.

Chàng hiệp sĩ vẫn ngủ, nom thần sắc không có vẻ rạng rỡ. Nhìn thấy anh giám mã của mình chàng phấn chấn đôi chút và yêu cầu mọi người đi ra để mình chàng với hắn. Lập tức, Sancho nói về hòn đảo của hắn.

- Cái gì nào? - Don Quixote nói. - Ta đã chẳng hứa với mi rồi hay sao? Mi sẽ có hòn đảo đó. Hãy kiên trì một chút.

Sancho chia tay chủ hắn, tin tưởng chắc chắn rằng hắn sẽ là thống đốc hòn đảo của hắn. Từ đó trở đi, hàng ngày hắn đều đến thăm nhà quý tộc và hối thúc chàng lại ra đi tới những cuộc phiêu lưu mới.

Cha xứ và bác thợ cạo rất lo lắng theo dõi âm mưu của tên giám mã. Hai nhân vật chính của chúng ta đang suy nghĩ những gì? Lại trốn đi ư? Bằng bất cứ giá nào, họ không muốn nghe nói đến chuyện.ấy và họ canh phòng lâu đài nhằm ngăn chặn Don Quixote bỏ trốn lần thứ ba.

Cho tới một hôm lúc đến thăm ngài lãnh chúa của mình, Sancho Panza thấy chàng đã xuống khỏi giường.

- Ôi! Thưa ngài hiệp sĩ, thế này thì tôi thật là vui mừng. Tôi rất nóng lòng được ở trong hòn đảo của tôi.

- Vấn đề đúng là như vậy. - Chàng hiệp sĩ đáp.

- Nhưng hòn đảo của mi thì còn phải chờ chút nữa.

Sancho Panza nhăn mặt.

- Vậy ngài có tin rằng thật cần thiết phải chờ như vậy không?

- Cần thiết! - Nhà quý tộc đáp. - Trước hết ta muốn gặp cô nương Dulcinée đã.

- Thế bao giờ chúng ta lên đường, thưa ngài?

- Đi càng sớm càng hay. - Don Quixote đáp lại. - Nhưng việc ấy sẽ không dễ đâu, vấn đề là ra đi mà không bị ai nhìn thấy.

Bấy giờ Sancho Panza nảy ra một ý kiến:

- Thưa ngài, tại sao ngài không giao vũ khí của ngài cho tôi? Tôi sẽ giấu dưới áo quần của tôi từng cái một tẩu tán chúng khỏi lâu đài. Và ngài có thể mặc lại bộ giáp trong khu rừng nhỏ.

- Mi có lý, anh bạn. - Don Quixote nói với hắn. - Vậy mi cứ làm theo ý của mi.

Thế là mỗi ngày Sancho Panza tìm cách đưa khỏi lâu đài một thứ vũ khí của chủ hắn, và hắn mang cất giấu trong một khu rừng nhỏ. Một ngày kia toàn bộ hành lý của chàng hiệp sĩ đã được chuyển đi như vậy. Hôm sau, Don Quixote yêu cầu người cháu gái để Sancho Panza cho ngựa đi dạo trong vùng quê. Vậy là tên giám mã cùng với con lừa của mình và Rossinante đến chỗ cất giấu vũ khí của chủ hắn trong rừng.

Buổi tối cùng ngày, chàng hiệp sĩ lén lút ra khỏi lâu đài và đến tìm người nông dân. Vài phút sau, hai người lên đường đến làng Toboso.

Họ cưỡi lừa, ngựa đi suốt đêm và cả ngày hôm sau không xảy ra sự cố gì. Mãi đến tối họ mới nhìn thấy Toboso và Don Quixote bộc lộ một niềm vui ngây thơ khi nghĩ rằng chàng sắp được gặp cô nương của chàng. Trong khi đó viên giám mã không thật vui. Chủ hắn sẽ nói gì khi nhận ra lời nói dối của hắn!

- Mi sao thế anh bạn Sancho. - Hiệp sĩ nói với hắn. - Tại sao mi tỏ vẻ buồn đến thảm hại như vậy? Đây chính là chỗ đáng yêu nhất trên mặt đất này. ôi, giám mã trung thành của ta ơi, mi hãy hiểu niềm vui thật dịu ngọt của ta khi nghĩ rằng cuối cùng ta đã gặp được cô nương Dulcinée của ta.

- Ồ! - Người nông dân cau mày thốt lên. - Nhưng ngài đã nhìn thấy nàng rồi chứ, thưa ngài, cô nương Dulcinée của ngài ấy mà?.- Chưa bao giờ. - Chàng hiệp sĩ đáp. - Người ta nói với ta rằng nàng rất xinh đẹp. Nhưng ta chưa bao giờ nhìn thấy nàng. Chúng ta hãy đợi cho đêm xuống và chúng ta sẽ vào làng.

Sancho thở dài nhẹ nhõm.

Chừng nửa đêm và trời rất tối, chỉ nhìn thấy vật cách vài bước chân vì trăng chưa mọc.

- Bây giờ, - Don Quixote nói với cậu giám mã, - mi hãy dẫn ta đi ngay vào cung điện của công chúa Dulcinée.

- Này, thưa ngài, sao ngài gấp thế. - Sancho Panza đáp. - Vậy ngài cho rằng lúc này quý nương của ngài không ngủ ư? Chúng ta có làm cho nàng thức giấc hay không?

- Chúng ta cứ đi đến tận cung. - Don Quixote đáp. - Có thể quý nương của ta chưa ngủ và đang mơ đến ta.

- Ngài nói gì đến cung điện vậy, thưa ngài? - Sancho hỏi. - Tôi có bao giờ nói với ngài rằng cô nương của ngài sống trong cung điện hay không?

- Dĩ nhiên là mi không nói như thế, nhưng một nàng công chúa...

- Đừng nói to như thế, thưa ngài hiệp sĩ!

- Cung điện ở đâu, anh bạn Sancho? Dẫn ta đến mau...

- Trời ơi, thưa ngài, xin ngài hãy kiên nhẫn cho một chút.

- Nhưng mi biết cung điện ở đâu chứ, anh bạn.

Một cung điện tất phải trên một quảng trường.

- Có lẽ ngài có lý thưa ngài, nhưng hình như tôi thấy nhà quý nương của ngài ở trong một ngõ hẻm thì đúng hơn.

- Trong một ngõ hẻm ư? - Don Quixote nhắc lại. - Có thể nào cung điện lại ở trong một ngõ hẻm được hay sao?

- Thưa ngài, - Sancho đáp, - mỗi một xứ sở có những phong tục của họ. Nhưng tôi thấy giờ đây không thể tìm được cung điện như ngài nói.

Phải chăng chúng ta nên ra khỏi làng và tìm chỗ có thể ngủ được thì hơn. Sáng mai, tôi sẽ đi thám thính và tôi sẽ dẫn ngài đến gặp quý nương của ngài.

- Phương án của mi ta thấy tốt. - Don Quixote nói.

Vậy là hai người ra khỏi làng và dễ dàng tìm được một cánh rừng sồi nhỏ để nghỉ nốt đêm.

Trời vừa mới sáng Don Quixote đã lay gọi người giám mã của chàng.

- Nào, anh bạn tôi ơi! Mi ngủ gì mà nhiều thế.

Mi đã quên lời hứa hôm qua rồi hay sao, anh bạn?

Mi không nhớ rằng hôm nay mi phải đi tìm cho.ta quý nương Dulcinée trong cung điện của nàng tại làng Toboso hay sao?

- Ồ! Thưa ngài hiệp sĩ, ít nhất ngài để cho tôi ăn sáng trước đã chứ. Tôi thường nghe nói rằng bụng rỗng không sao làm việc có kết quả được.

- Vậy mi hãy ăn đi. - Don Quixote thở dài nói. - Nhưng ăn nhanh lên.

- Úi dà, thưa ngài. Tôi hiểu ngài lắm. Và ngài cứ tin vào tôi về việc quý nương của ngài.

- Và nếu nàng từ chối theo mi thì sao, anh bạn Sancho.

- Thề có quỷ thần, thưa ngài, tôi biết cách buộc nàng phải theo.

Sancho bắt đầu ăn và im không nói nữa. Sau cùng, hắn đứng lên và bắt đầu thắng yên con lừa của hắn. Don Quixote lại gần và đặt tay lên vai hắn.

- Bạn Sancho ơi, - Don Quixote nói giọng rất xúc động, - mi là anh chàng hạnh phúc nhất mà ta quen biết, vì mi sắp được gặp với quý nương của ta. Nhất là mi cần hết sức cẩn thận chớ có lúng túng khi đứng trước mặt nàng, vì nàng có khuôn mặt bừng sáng như mặt trời. Hãy nói với nàng rằng để làm vui lòng nàng, tên nô lệ khiêm nhường của nàng, chàng hiệp sĩ Mặt Buồn đã đến Toboso và rằng chàng thực sự mong muốn được niềm vui được phủ phục dưới chân nàng. Và hãy khắc sâu vào trí nhớ của mi tất cả những dấu hiệu nàng biểu lộ ra khi mi nói với nàng như vậy. Chớ có quên bất cứ một chi tiết nào. Trong việc này không có chi tiết nào không có tầm quan trọng của nó, mi hãy nhớ những gì ta nói với mi lúc này. Hãy khắc vào đầu óc mi những lời mà nàng có thể sẽ nói ra. Và trở về nói lại với ta cuộc tiếp kiến diễn ra như thế nào.

Mi sẽ kể ta nghe một cách trung thực tất cả những gì mi nhìn thấy và nghe thấy xung quanh mi. Nếu nói với nàng được thì tốt rằng ta muốn gửi đến nàng những tên khổng lồ, những bọn lái buôn, những kẻ dắt la và những tên tù chèo thuyền khổ sai. Đi đi, ồ mi, giám mã trung thành của ta, con người hạnh phúc hơn tất cả mọi người!

- Thưa ngài, Sancho Panza đáp sau khi đã lên mình lừa, - ngài hãy tin tưởng ở tôi. Lần đầu, ngài đã sai tôi đến với cô nương ấy và tôi tự hào một chút là kết quả đạt được đã không quá kém. Hôm nay, nhiệm vụ ngài giao cho tôi lại còn tế nhị hơn, nhưng xin ngài cứ tin rằng ước mong của tôi là làm vui lòng ngài.

Nói xong, Sancho thúc lừa và từ từ rời đi. Don Quixote im lặng nhìn theo cho đến lúc người giám mã của chàng khuất hẳn ở chỗ ngoặt của con đường.

Tuy nhiên tên này chưa yên tâm lắm. Hắn dừng lừa lại và để nó tha hồ gặm cỏ, hắn ngồi dưới một gốc cây. Thế là hắn thực hiện một thứ đối thoại với bản thân mình. - Đó là, - một Sancho can đảm nói, - một sứ mệnh đầy vinh quang!

- Phải, - một Sancho thận trọng nói, - nhưng biết bao trở ngại trên con đường dẫn tới cung điện của nàng Công Chúa Dulcinée.

- Quản chi nguy hiểm! - Sancho can đảm thốt lên. - Nếu đó là cái giá phải trả cho hòn đảo mà chúng ta sẽ sớm trị vì.

- Ngài có lý, - Sancho thận trọng lại nói, - nhưng chủ ngài sẽ nói gì khi biết rằng ngài không tìm thấy cung điện của quý nương của vị ấy.

- Và thế quái nào mà chúng ta lại không tìm thấy cung điện chứ?

- Này, này. Chắc hẳn ngài không quên rằng cung điện cũng chỉ có trong trí tưởng tượng của chủ chúng ta mà thôi.

- Và tại sao nó lại không tồn tại trong thực tế?

- Sẽ phải tìm thấy nó trong trường hợp này.

Và ngài có nghĩ rằng bọn gác cổng để ngài lọt vào cung hay không?

- Bọn gác cổng chúng có cả gan làm hại người giám mã dũng cảm của chàng hiệp sĩ Mặt Buồn không kém dũng cảm hay không. - Sancho can đảm đập lại gay gắt.

Thấy vậy Sancho thận trọng thở dài:

- Than ôi! Chúng ta sẽ ra sao nếu bọn gác cung điện hay đơn giản hơn, những người nông dân trong làng đuổi chúng ta bằng những chiếc dùi cui? Hãy nghe đây, không thể tìm được cung điện và công chúa trong cái làng này, nhưng chúng ta sẽ tìm ngay được một cô gái nông dân, cô ta sẽ đồng ý làm công chúa trong một thời gian. Chúng ta giới thiệu nàng với chủ chúng ta. Theo cách làm khôn ngoan đó, chúng ta sẽ tránh được cả những cú gậy nện trên lưng tội nghiệp của chúng ta, cả cơn thịnh nộ của ông chủ chúng ta. Và vì không có gì vội đi Toboso, vậy ta hãy nghỉ một lát dưới cái cây này.

Sancho can đảm vẫn lặng im, Sancho Panza nằm dài trên cỏ, ngáp một hai lần và đánh một giấc ngủ ngon lành của người lương thiện. Mãi đến chiều tối hắn mới thức dậy.

- Rõ quỷ! - Hắn kêu lên. - Đã đến lúc chạy đến làng Toboso rồi.

Bấy giờ hắn nhìn thấy ba thiếu nữ nông dân đang ra khỏi làng đi về phía hắn. Các nàng cưỡi trên những con lừa và trò chuyện thân mật với nhau.

Anh chàng vừa mới nhìn thấy các cô là tưởng tượng được ngay một câu chuyện tuyệt đẹp. Vội vàng cưỡi lên con lừa của mình, hắn quay về chỗ Don Quixote.

- Ồ! Thưa ngài, việc thật lạ lùng! - Viên giám mã kêu lên và làm như đang phát cuồng. - Chuyện.này kỳ lạ thật, ngài hiệp sĩ ạ! Tôi tìm ngay thấy cung điện quý nương của ngài và khi sắp bước qua ngưỡng cửa, thì cung điện biến khỏi mắt tôi. Cuối cùng sau nhiều cuộc phiêu lưu mà tôi sẽ kể với ngài vào hôm khác, tôi đã đến gần được quý nương của ngài.

- Mi đã gặp được nàng!

- Vâng, thưa ngài! ồ! Ngài nói đúng xiết bao và quả là nàng xinh đẹp biết nhường nào! Nàng như mặt trời, vâng, hoàn toàn rực sáng. ồ! Thưa ngài, nếu ngài nhìn thấy cặp mắt của nàng! Cặp mắt ấy làm cho quên đi tất cả! Và thưa ngài, nàng đã nói với tôi nàng chờ đợi ngài. Không! Tôi nhầm đấy, nàng muốn tới thăm ngài. Cho nên, nàng sắp sửa đến. Tôi đi trước nàng chút ít thôi. Chúng ta đi lên phía trước đến chỗ ngoặt này thì ngài sẽ nhìn thấy nàng đang tới. Nàng cưỡi trên một con ngựa trắng tuyền loại đắt tiền chuyên dùng cho nữ. Đồ đoàn yên cương cứ như ngựa của một hoàng đế.

Nàng có hai tiểu thư tùy tùng đi theo. Lát nữa họ sẽ đến đây. Tôi chạy báo tin cho nàng rằng ngài đến!

Sancho Panza thúc lừa và Don Quixote theo sau hắn.

Đến chỗ đường ngoặt, ba cô gái nông dân vừa vặn xuất hiện. Người nông dân lập tức xuống lừa, vội vã quỳ xuống trước mặt cô gái đầu tiên.

- Ồ! Công chúa ơi! - Hắn kêu lên. - Ồ! Thưa quý nương Dulcinée du Toboso không gì sánh kịp và đáng tôn thờ, xin quý nương hãy nhận ở ông chủ tôi, chàng hiệp sĩ lang thang toàn năng Don Quixote xứ Manche lòng tôn kính ông muốn bày tỏ với quý nương.

Cô gái nông dân quá ngơ ngác không tìm được bất cứ điều gì để trả lời, thấy thế Don Quixote lại gần nói với Sancho.

- Mi mơ rồi, anh bạn ạ. Đó không phải là công chúa, mà là một cô gái nông dân.

- Thế nào! - Anh giám mã kêu lên. - Vậy ngài không nhìn thấy gì như chính mắt tôi nhìn thấy ư.

Nàng cưỡi trên con ngựa bạch dành cho phụ nữ.

Nàng vận y phục bằng vàng. Ngài hãy bày tỏ lòng tôn kính của ngài với nàng đi! Đó chính là cô nương Dulcinée du Toboso tuyệt đẹp, không gì so sánh nổi và đáng tôn thờ!

- Ta không nhìn thấy gì ở đó cả. - Don Quixote thở dài. Nhưng chàng cũng cứ cẩn thận quỳ xuống trước cô gái.

- Thế này là thế nào? - Cô nàng hoàn toàn hoảng sợ kêu lên. - Vậy ông muốn gì ở tôi? ông có điên không đấy? Hãy để tôi đi qua nếu không ông sẽ có chuyện phải giải quyết với anh tôi đấy.

- Ngài có nghe quý nương nói không! - Sancho Panza kêu lên. - Ngài có nghe thấy, thưa.ngài, tất cả những điều tốt đẹp nàng nói về ngài hay không?

- Ta không nghe thấy cũng không nhìn thấy tí gì như mi, Sancho ạ. - Nhà quý tộc thầm thì. - Mi biết rằng ta lại mới bị yểm phép. Kẻ thù Freston của ta, lần này nữa, lại chơi ta một vố.

Trong khi ấy cô gái nông dân không thích thú gì chuyện xảy ra.

- Trò đùa dai này là cái gì vậy? - Cô hỏi. - Tôi xin nói thêm với ông, tôi có thể gọi anh tôi ở cách đây không xa và anh ấy sẽ cho các ông ăn gậy đấy.

- Ồ! Quý nương nói những điều tử tế xiết bao, công chúa ơi! - Tên giám mã nói.

- Sancho! - Don Quixote buồn bã gọi. - Chẳng làm gì được đâu và quỷ đã xen vào chuyện này, vì ta vẫn không nghe thấy tất cả những lời khen ngợi ấy, mà chỉ là những lời đe dọa đánh đòn. Chúng ta đi thôi, đó là tất cả những gì còn lại để ta làm.

Và lại đây nào, chúng ta sẽ đi xa hơn.

Sancho nhanh nhẹn nhỏm đứng lên. Và cả hai người nhìn theo ba cô gái đi xa. Rồi Don Quixote quay sang anh giám mã của mình:

- Mi thấy đấy, bạn Sancho ạ, kẻ thù của ta ở khắp nơi. Sau khi ăn cắp sách của ta, hắn đã biến những tên khổng lồ mà ta muốn đánh thành những cối xay gió và giờ đây hắn tước đi của ta niềm vui được gặp quý nương của ta. Trên đời này có hiệp sĩ nào khốn khổ hơn ta hay không!

- Ồ! Đồ vô lại Friton! - Sancho Panza kêu lên.

- Tôi muốn thấy hắn bị treo cổ trên cái cành lớn của cây sồi này.

Don Quixote không đáp lại. Nhưng vì đêm đã xuống, hai nhân vật chính của chúng ta rút vào cánh rừng nhỏ và ngủ lại ở đấy.

Chương 7

Cuộc chiến đấu của Don Quixote chống hiệp sĩ Mặt Buồn

Người ta biết rằng người cháu gái và chị quản gia của Don Quixote đã không vui khi thấy ông chủ ra đi lần thứ ba khỏi lâu đài.

- Ồ! - Người cháu gái nói. - Chính cái thằng vô lại Sancho Panza gây nên mọi tai họa.

Cha xứ và bác thợ cạo, hai vị này cũng vậy, tỏ ra rất bực mình về câu chuyện ấy.

- Chúng ta làm thế nào, - cha xứ nói, - để buộc anh bạn chúng ta phải trở về đây.

- Chà! - Bác thợ cạo nói. - Cả hai chúng ta sẽ suy nghĩ.

Ngay tối hôm đó, bác thợ cạo đến nhà cha xứ và cho cha biết về một ý kiến chợt nảy ra và vị giáo sĩ thấy ý kiến đó là tuyệt vời. Họ quyết định không chậm trễ thực hiện ý kiến đó.

Vậy là vài ngày sau lúc Don Quixote đang nghỉ dưới rặng cây của một khu rừng sồi nhỏ, không xa Toboso, chàng nghe có tiếng phía sau chàng. Đó là hai người đàn ông đang xuống ngựa và họ tưởng rằng khu rừng không có ai nên đã tâm sự thoải mái.

- Ôi! - Một trong hai người nói. - Khu rừng nhỏ này tôi thấy thật dễ chịu. Cậu hãy buộc ngựa xa một chút...

Trong khi người bạn đồng hành dắt hai con ngựa ra xa, ông ta nằm dài trên đất và Don Quixote đoán chừng đó phải là một hiệp sĩ, vì chàng đã nghe thấy tiếng vũ khí rất đặc trưng.

Thế là nhà quý tộc lại gần Sancho, hắn ta đã ngủ và chàng nhè nhẹ kéo tai hắn cho đến lúc hắn tỉnh dậy:

- Kìa, - chủ hắn thì thầm, - lại một cuộc phiêu lưu mới đến với chúng ta. Một hiệp sĩ lang thang đang nằm kia kìa, cách chúng ta không tới năm chục bước, anh bạn Sancho ạ.

Bỗng, người đàn ông đang nằm lên tiếng:

- Đưa cho ta chiếc đàn luth. - Ông ta nói với giám mã của mình.

- Vâng, thưa ngài. - Người kia đáp.

Sancho Panza cau mày. Hắn từng nghe hai giọng nói này ở đâu vậy nhỉ?

Người giám mã không quen biết vung chiếc đàn luth lên và đưa cho ông chủ của anh ta. Lập tức người hiệp sĩ gảy vài hợp âm rồi ông ta bắt đầu hát một loại bi ca. Người hiệp sĩ giãi bày trong đó rằng ông ta buồn vô hạn, rằng quý nương của ông,.trong nhan sắc tàn nhẫn nhất đời đã bỏ mặc ông cho số phận khốn khổ của ông... Sau khúc hát, người hiệp sĩ không quen bắt đầu nói với giọng ảo não:

- Ôi, nàng, người đẹp nhất trong tất cả các người đẹp, nàng Cassildée de Vandalie đáng tôn thờ. Có còn lâu nữa không ta cần liều tính mệnh ta để nàng vui lòng. Ta đã chiến thắng tất cả các hiệp sĩ lang thang xứ Manche rồi.

- Này, - Don Quixote thì thầm, - đó là một tên nói dối nổi tiếng. Hoặc người đàn ông này điên, hoặc anh ta mơ.

Nhưng người hiệp sĩ không quen lại tiếp tục cuộc độc thoại của mình.

- Nàng muốn gì hơn nữa, thưa quý nương? Và có sự phụ bạc nào như sự phụ bạc của nàng?

Đúng lúc ấy, một ngọn cỏ cù vào mũi Sancho Panza và anh chàng trung hậu hắt hơi ầm ĩ. Người hiệp sĩ bí hiểm nhảy dựng dậy và hét lên giọng oang oang:

- Ai đó? Các anh có mấy người? Hãy trả lời ta các anh là ai?

Lập tức Don Quixote đứng dậy và lại gần ông ta. Người kia đón tiếp chàng rất thân tình.

- Ồ! Thưa ngài hiệp sĩ! Tôi rất vui được gặp ngài. Ngài hãy ngồi xuống đây gần ta và để cho tên giám mã của ngài trò truyện với giám mã của ta.

Theo những gì ta nhìn thấy, thưa ngài, thì ngài làm nghề hiệp sĩ lang thang. Vậy chúng ta là anh em.

Ồ! Ta rất hài lòng được gặp ngài... Ta sẽ nói với ngài về những tài năng vô tận của quý nương Cas-sildée của ta.

- Ta rất muốn tin rằng quý nương của ngài có những tài năng, - Don Quixote đáp lại, - nhưng đương nhiên là không lớn lao bằng tài năng của quý nương Dulcinée du Toboso rất mực dịu dàng của ta, ngài đã nói những điều ta không thể nào dễ dàng tin được. Đặc biệt là ngài đã chiến thắng tất cả những hiệp sĩ lang thang của tỉnh này và chinh phục được quý nương của ngài.

- Phải, ta đã nói điều đó và ta rất muốn nhắc lại điều đó. - Người kia đáp. - Và không phải chỉ là tất cả hiệp sĩ xứ Manche, mà còn là tất cả các hiệp sĩ ở Navarre, ở Andalousie và ở Castille nữa.

- Thế mà có một hiệp sĩ ở ngay trong tỉnh này mà ngài còn chưa được gặp, thưa ngài hiệp sĩ.

- Ai vậy? - Anh ta kêu lên. - Ta sẽ rất sung sướng được biết tên chàng ta, và ta sẽ thách chàng ta ngay lập tức ở bất kỳ chỗ nào chàng đang ẩn trốn.

- Anh bạn không quen ơi, - Don Quixote nói, - ta thấy ngài không phải là người xứ này vì chưa bao giờ ngài nghe nói đến Don Quixote nổi tiếng xứ Manche...

- Ngài nói gì vậy, thưa ngài? - Người kia kêu lên. - Don Quixote? Người hiệp sĩ dũng cảm nhất trong tất cả các hiệp sĩ đất nước Tây Ban Nha ư?

Sáng qua, ta đã gặp anh ta cách đây một dặm xa.

Chàng muốn nói với ta về những tài năng của cô nương Calcinée hay Rossinée của chàng. Ta đã thách anh chàng và ta đã chiến thắng bằng một nhát giáo mãnh liệt. Lúc này chắc hẳn đang trên đường đi Vandalie vì ta sai hắn mang một thông điệp đặc biệt đến quý nương Cassildée của ta. Đó là một thắng lợi mà ta tự hào.

Nhân vật chính của chúng ta nghe bài diễn văn dài ấy không nôn nóng.

- Người nào đó, - chàng nói, - đã chế nhạo ngài bằng cách giả vờ làm Don Quixote.

- Không, thưa hiệp sĩ, tôi rất biết Don Quixote.

Đó là một người đàn ông cao và gầy, mặt xương xương, mũi khoằm, râu mép dài và đen. Chàng chiến đấu dưới cái tên Hiệp sĩ Mặt Buồn. Ta biết rằng kẻ thù của chàng là thầy pháp Freston. Giám mã của chàng tên là Sancho Panza, còn về người đẹp Calcinée của chàng...

- Dulcinée...

- Dulcinée hay Calcinée, thưa ngài hiệp sĩ, nói riêng giữa chúng ta với nhau điều đó cũng thế cả.

- Này, hãy từ từ, bạn tôi ơi. Bạn chớ có đùa, tôi xin bạn.

- Vậy ngài là ai, thưa ngài, mà nói năng quá vững vàng như vậy.

- Ta là người mà ngài vừa mới nêu tên: Don Quixote xứ Manche, hiệp sĩ dũng cảm nhất trong tất cả các hiệp sĩ lang thang!

- Thật tuyệt trần, thưa ngài. - Người kia đáp lại. - Bởi vì đã đến nước này, chúng ta sẽ đấu với nhau lâu bao nhiêu tùy theo sở thích của ngài. Chắc hẳn có sự hóa phép nào đó. Ta đã thắng ngài hôm qua và ta sẽ còn thắng ngài hôm nay. Xin ngài vui lòng đợi đến rạng đông và lúc đó chúng ta sẽ biết ai trong hai chúng ta là người dũng cảm hơn.

- Ta chấp nhận, thưa ngài.

- Và ta hãy cùng quy định thời hạn và điều kiện của cuộc đấu giao hữu. Trong hai chúng ta ai bị thua thì người ấy sẽ bị người kia tước khí giới và phải hứa tuân theo người kia đến nơi đến chốn.

Bấy giờ cả hai người đứng dậy và họ đi tìm giám mã của mình. Tất nhiên Sancho Panza đang ngủ say. Hắn không nhiệt tình hưởng ứng tin về cuộc đấu.

- Ồ! Thưa ngài! Ngài có biết mình đang có chuyện với ai không đã?

- Không! - Nhà quý tộc đáp. - Hiệp sĩ này không xưng tên với ta và trời tối quá nên ta không thể nhận ra được nét mặt gã.

- Ngài hãy cảnh giác, thưa ngài. - Anh bạn Sancho ạ, mi đừng có lo. Nếu hiệp sĩ này là một phái viên của thầy pháp Freston thì ta sẽ bổ đôi gã ra không thương tiếc và ta nhất định lấy đầu hắn.

Trời đã sáng, Don Quixote chuẩn bị cuộc đấu.

Đối thủ của chàng đã đội mũ và hạ lưỡi trai xuống.

Người vô danh trang phục lộng lẫy. ông ta mặc một loại áo choàng trên áo óng ánh một đám những gương nhỏ bằng bạc. Chiếc giáo của ông ta to bằng cánh tay, đầu giáo bịt sắt chắc chắn.

Don Quixote lại gần đối thủ của chàng và nói:

- Không có lệ, thưa ngài, chiến đấu chống những người vô danh, ta xin ngài hãy hất lưỡi trai lên một lát và xưng danh với ta.

- Này! - Người kia rất vui vẻ đáp. - Tại sao chúng ta lại lề mề chậm trễ về những thủ tục đó?

Sau này ngài sẽ có nhiều thời giờ, thưa ngài, để ngắm nhìn nét mặt của người chiến thắng ngài.

Sau đó họ lập tức lên ngựa và tách xa nhau giữa người này với người kia một khoảng cách quy ước. Nhưng người vô danh thúc mãi con ngựa của gã để đẩy nó lên phía trước mà không ăn thua gì, con vật không động đậy và Don Quixote phi nước cực đại lao tới gã, người hiệp sĩ vô danh bị tống khỏi yên ngựa nhanh không tả nổi. Don Quixote cho gã một nhát giáo mạnh đến nỗi người hiệp sĩ nằm lăn ra đất không nhúc nhích.

Thấy vậy, Don Quixote nhảy xuống ngựa và chạy lại chỗ gã. Chàng nhanh chóng lật mũ hiệp sĩ vô danh nhưng khi nhìn thấy mặt kẻ thù của mình, chàng ngả người về phía sau, ráng hết sức gọi Sancho:

- Anh bạn lại đây xem, quyền năng hóa phép của tên vô lại Freston là gì nhé. Nhìn này!

Người nông dân run rẩy lại gần và vừa nhác thấy người đàn ông bất tỉnh, hắn đã kêu lên:

- Ôi thôi! Trời đất quỷ thần ơi! Đây là bác thợ cạo Nicolas trong làng chúng ta!

- Mi chớ có để bị lừa phỉnh. - Don Quixote đáp lại. - Mi không hiểu rằng đây là một trò mới của Freston hay sao. Ta thực sự không biết cái gì đã ngăn ta chặt đầu gã.

- Trời ơi, thưa ngài Don Quixote, ngài chớ có làm gì hết, tôi xin ngài. Ngài định giết chết bác thợ cắt tóc, người bạn tốt của ngài sao! Còn viên giám mã của ông ta?... Bây giờ tôi biết hắn là ai rồi. Phải chăng đó là Thomas Cecial, người hàng xóm của tôi?

Bấy giờ Sancho bắt đầu réo tên người nông dân khắp mọi phía. Cuối cùng Thomas Cecial phải ra khỏi chỗ ẩn trốn và hắn sợ hãi bước tới.

Đúng lúc đó, bác thợ cạo tỉnh lại và bắt đầu rên rỉ. Don Quixote rút ngay gươm ra khỏi bao và kề vào cổ kẻ khốn khổ:

- Quân phản bội, đồ vô lại đê hèn, hiệp sĩ phản nghịch phục vụ cho tên thầy pháp đồi bại nhất.trong các thầy pháp. - Chàng nói với gã ta. - Nên biết rằng ta có thể chặt đầu người nếu ta muốn. Và đầu ngươi sẽ lìa khỏi cổ nếu người không công nhận ngay lập

tức rằng Dulcinée du Toboso của ta xinh đẹp gấp trăm nghìn lần Cassildée de Vandalie của nhà ngươi.

- Ngài muốn thế nào cũng được. - Bác thợ cạo bất hạnh nói. - Tôi xin công nhận tất cả, thưa ngài Don Quixote.

- Và ngươi nên biết rằng không phải nhà ngươi đã đánh bại Don Quixote xứ Manche sáng hôm kia.

- Tôi thừa nhận điều ấy, thưa ngài hiệp sĩ.

- Vậy ta tha cho nhà ngươi lúc này. - Don Quixote nói thêm.

Và chàng quay gót ra hiệu cho Sancho theo và họ lên đường tới Saragosse.

Hai ngày đã qua và chẳng có cuộc phiêu lưu mới nào xảy ra.

Thế rồi vào một buổi sáng các ông bạn của chúng ta gặp một kỵ sĩ vẻ mặt rất sáng sủa cưỡi ngựa một mình đi tới. ông ta cưỡi trên một con ngựa cái tuyệt đẹp và mặc chiếc áo khoác dạ xanh.

Nhìn bề ngoài hẳn là một nhân vật không thiếu vẻ tao nhã, nhưng là một người đàn ông chất phác và tốt bụng, ít quan tâm đến những cuộc phiêu lưu, ưa thích cuộc sống êm ả.

ông ta chào Don Quixote rất nhã nhặn và chàng hiệp sĩ đề nghị ngay ông ta cùng đi với chàng.

Rồi hai nhà quý tộc tự giới thiệu với nhau. Người lạ mặt tên là Don Diègue xứ Maranda và chàng hiệp sĩ vui mừng được gặp ông ta.

Suốt cả buổi sáng, họ vừa đi vừa trò chuyện thân mật. Don Quixote kể về những chuyện phiêu lưu của mình và Don Diègue rất ngạc nhiên về tất cả những gì ông ta nghe thấy. Con người đáng kính trọng không thể ngờ rằng thời buổi này còn có những hiệp sĩ lang thang khắp mọi nơi.

Lát sau trên đường có một chiếc xe bò lớn đi tới, trên xe phấp phới cờ hiệu sặc sỡ.

- Đây rồi, thưa ngài kỵ sĩ, - Don Quixote nói lúc bắt kịp Don Diègue, - ngài gặp may rồi! Ta sẽ cho ngài một bằng chứng về giá trị và lợi ích của nghề hiệp sĩ lang thang. Bởi vì ngài tỏ ý nghi ngờ nên không có gì tốt hơn là ngài chứng kiến cuộc phiêu lưu này.

- Thưa ngài, - người kia bình tĩnh đáp, - tôi không biết ngài thấy cuộc phiêu lưu ở đâu, trước mặt chúng ta chỉ có một chiếc xe bò có lẽ là chuyên chở tiền của nhà vua...

- Đúng là cái đó nó đánh lừa ngài. - Nhân vật của chúng ta nói chen ngang. - Ngài sắp nhận thấy rõ trong chốc lát.

Chiếc xe có cờ hiệu nhanh chóng lại gần. Chàng hiệp sĩ chỉnh lại mũ, nắm chắc giáo và thúc ngựa.tiến lên vài bước, đứng ở giữa đường, chàng ngồi thẳng mình và vững vàng trên ngựa.

- Ông ta sắp làm gì thế? - Don Diègue hỏi Sancho.

- Cái ấy, thưa ngài, - người nông dân đáp, -tôi cũng mù tịt như ngài. Trong khi đó Don Quixote hạ lưỡi trai trên mũ xuống và bắt đầu chất vấn hai người đàn ông đánh xe.

- Này! Bọn bay đi đâu? Bọn bay là ai? Chiếc xe này là thế nào? Xe chở gì? Và tất cả những thứ cờ quạt bay phấp phới trước gió này có ý nghĩa gì?

- Thưa ngài, - người đàn ông thứ nhất vừa hãm những con la cái kéo xe lại vừa đáp, - lắm câu hỏi cùng một lúc thế.

- Hãy trả lời ta nhanh lên, đồ khốn. - Chàng hiệp sĩ đập lại. - Và nhất là báo trước cho mi chớ có nói gì khác ngoài sự thật.

- Thế thì, thưa ngài, xin ngài đừng lo ngại, tôi sẽ sẵn sàng nói với ngài chuyện đó. - Người đàn ông còn đang sợ chết khiếp trả lời. - Chiếc xe này là của tôi. Trên xe chở hai chiếc chuồng lớn nhốt hai con sư tử châu Phi mà vị thống đốc xứ Oron gửi tặng Đức Vua. Còn cờ hiệu, ngài thấy là chúng mang huy hiệu của vua, có nghĩa là sư tử của nhà vua.

- Sư tử! - Chàng hiệp sĩ rất đỗi ngạc nhiên thốt lên.

Sancho nghe cuộc đối thoại không bỏ sót lời nào và cầu cho chủ hắn để chiếc xe tiếp tục đi đừng quan tâm gì đến nó nữa. Don Diègue cũng nghĩ như thế. Nhưng Don Quixote liền cười khẩy:

- Sư tử... ái chà, chà! Chẳng qua đó là những thứ Freston mới tìm ra để chống lại ta. Gửi cho ta hai con nhãi sư tử châu Phi ư! Nào! Chúng ta sắp mục kích những con vật quỷ quái đó. Theo ta đoán, thực tế chúng chỉ là hai hiệp sĩ tay sai cho tên thầy pháp đồi bại đó. Xuống xe đi, anh bạn, và mở chuồng ra, nhanh lên: bọn thầy pháp cần biết rằng coi thường ta thì chúng phải trả giá như thế nào.

- Sao kia? - Người đàn ông sợ hãi kêu lên.

Riêng ý kiến mở cửa chừng đã làm anh ta khiếp sợ. - Ngài muốn...

Don Diègue vội lại gần Don Quixote.

- Ngài lãnh chúa tốt bụng của tôi ơi, những con sư tử này sẽ ăn tươi nuốt sống ngài mất thôi!

Nhưng Don Quixote cao giọng nói với người dắt la:

- Này, tên vô lại, mi chớ có chần chừ. Mở ngay cửa chuồng nếu mi không muốn ta vĩnh viễn xiên chặt mi vào chiếc xe của mi.

Cách nói ấy khiến hai người đàn ông kinh hoảng. Người đánh xe nhảy khỏi ghế ngồi và quỳ xuống trước mặt chàng hiệp sĩ: - Thưa ngài, xin ngài cứu những con la cái của tôi. Những con vật tội nghiệp chẳng đụng gì đến ngài cả.

- Ồ! Chung quy lại mi chỉ là một tên hèn nhát.

- Don Quixote nói. - Nếu thích thì cứ tháo la của ngươi ra rồi biến đi. Còn anh bạn, nhà ngươi hãy nhanh nhanh mở cửa chuồng. Ta nóng lòng muốn chiến đấu chống những con sư tử đáng ngờ này.

Người dắt la tháo lũ la khỏi xe. Hắn ra hiệu cho Don Diègue và Sancho rồi cả ba người chạy vào trong cánh đồng. Đến một cái cồn nhỏ họ mới dừng lại. Từ đó họ có thể dễ dàng quan sát những gì xảy ra trên đường.

Nhân vật của chúng ta xuống ngựa. Gươm nắm trong tay, nấp kín sau khiên, chàng cách chuồng chưa tới một mét, vừa lúc tên người hầu đứng trên nóc chuồng mở cửa chuồng để lộ vóc dáng to lớn của con sư tử đầu tiên.

Chàng hiệp sĩ lừ lừ nhìn con vật một lúc lâu không nói gì: Và con dã thú quay lại, thong thả duỗi chân, thư giãn cơ bắp, há chiếc mõm rộng, ngáp dài. Rồi nó thè lưỡi liếm mõm và sau cùng đứng lên, thò chiếc đầu to tướng ra ngoài chuồng, bình thản nhìn quanh.

Don Quixote không rời mắt khỏi con thú.

Chàng muốn bắt đầu ngay cuộc chiến và sửa soạn đâm con vật một nhát kiếm đầu tiên. Nhưng con sư tử chỉ ngó nghiêng khắp xung quanh xong lại quay vào chuồng nằm.

- Thế là thế nào - Nhân vật của chúng ta thốt lên.

- Quả thực, thưa ngài, tôi không biết thế là thế nào cả. - Người hầu hoàn toàn choáng váng vẫn nằm trên nóc chuồng đáp.

- Này, anh bạn ta ơi, - Don Quixote lại nói, - vậy mi hãy cho con vật ngớ ngẩn mấy gậy để chọc tức nó.

- Cầu Chúa miễn cho tôi việc đó, thưa ngài hiệp sĩ! Cửa chuồng mở, nếu nó muốn thì nó ra.

Ngài hãy chờ nó. Nó từ chối chiến đấu. Vậy là nó sợ ngài. Nó trốn ngài đấy thưa ngài hiệp sĩ. Đó chẳng khác gì ngài đã đánh bại nó.

- Đúng vậy! - Don Quixote hết sức vui vẻ nói.

- Ta đã đánh bại nó bởi vì nó từ chối đọ sức với ta. Anh bạn, hãy đóng cửa chuồng lại. Anh hãy kể lại khắp nơi những gì anh vừa chứng kiến.

Don Diègue, Sancho và người dắt la vội vàng trở lại với chàng hiệp sĩ. Họ thấy chàng kiêu hãnh tựa vào cây kiếm và nói với người dắt la:

- Nhà ngươi có thể thắng lại lũ la, và tiếp tục đi đi thôi. Con sư tử của ngươi sợ ta. Ta thưởng cho ngươi hai ê-cu vàng về công khó nhọc.

- Trời ơi! - Người đàn ông choáng váng kêu lên. - Có chuyện gì xảy ra không? Những con sư tử...

- Chúng vẫn sống nhăn răng trong chuồng. - Don Quixote đáp. Và người hầu coi sư tử hấp tấp kể lại câu chuyện phiêu lưu đúng như vừa diễn ra trước mặt hắn.

- Sancho, - Don Quixote nói, - anh cũng lại thưởng cho anh chàng trung hậu này hai ê-cu vì hắn nói đúng sự thực.

Người nông dân lấy bốn ê-cu trong túi tiền mang theo đưa cho hai người đàn ông.

Trong khi đó Don Diègue phân vân không biết mình nên nghĩ thế nào nữa về chàng hiệp sĩ. Đôi lúc ông ta có cảm tưởng mình sống trong mơ trong lúc hoàn toàn tỉnh táo và đi thêm chút nữa, con đường của ông tách khỏi con đường của người bạn chúng ta, ông liền đi theo đường của mình, sau khi hứa là sẽ công bố khắp mọi nơi những lời khen ngợi và niềm vinh quang của chàng hiệp sĩ lang thang, từ rày trở đi được mệnh danh là hiệp sĩ Sư Tử.

Chương 8

Don Quixote tại hôn lễ của người đẹp Quitterie

Một hôm, Don Quixote và anh giám mã của chàng cưỡi lừa, ngựa đi cùng với nhau, cả hai cùng buồn chán đến chết được. Kể từ ngày chàng hiệp sĩ đánh bại sư tử họ không hề gặp một cuộc phiêu lưu nào nữa. Đương nhiên, Sancho Panza mơ về hòn đảo của hắn và tự nhủ liệu có bao giờ hắn được thành ông chủ và lãnh chúa như người ta đã hứa với hắn hay không. Từ ba ngày nay, các nhân vật của chúng ta chưa được ăn bữa nào ngon lành và cậu giám mã thấy dạ dày bứt rứt.

- Ôi! - Hắn thở dài trong khi thả lỏng bước đi của con lừa hắn cưỡi. - Giá như có một lát mỡ hoặc một miếng xúc xích ướp tỏi thì hay biết bao nhiêu!

Sancho, hắn có ngờ rằng Nữ thần May Rủi sửa soạn làm thỏa lòng mong muốn của hắn hay không?

Khoảng chập tối, hai chàng phiêu lưu của chúng ta thấy bốn người trên đường đi tới. Hai người.trong bọn họ chỉ là những nông dân và hai người kia có vẻ là học trò. Họ cưỡi lừa. Một cậu học trò mang hai chiếc kiếm tập và cậu kia một chiếc đàn ghita.

Khi lại gần Don Quixote và người giám mã của chàng, họ rất kinh ngạc. Có lẽ lần đầu tiên trong đời họ thấy trước mặt mình một hiệp sĩ lang thang.

Họ hỏi Sancho.

- Ồ! - Hắn nói với họ với vẻ đầy bí hiểm. - Đó là người đàn ông dũng cảm nhất và kiên cường nhất mà ta được biết.

Don Quixote nghe thấy nói về mình, cho là nên bổ sung:

- Ta là Don Quixote xứ Manche, mà đã từ lâu người ta gọi ta là chàng hiệp sĩ Mặt Buồn hay còn là chàng hiệp sĩ Sư Tử.

Hai cậu học trò phải cố gắng lắm mới giữ được khỏi bật cười, vì các cậu lập tức nhận ngay ra chứng điên của nhà quý tộc của chúng ta.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - một trong hai cậu lấy vẻ trịnh trọng nói, - bởi vì nghề của ngài là trải qua những cuộc phiêu lưu, tôi thấy tốt hơn cả là mời ngài đến với chúng tôi. Thưa ngài, chúng tôi đi dự cuộc hôn lễ chắc chắn sẽ là hôn lễ huy hoàng nhất chưa bao giờ có trong cả tỉnh này.

Đó là hôn lễ của một người làm ruộng giàu nhất miền. Anh ta kết hôn với một cô thôn nữ xinh đẹp, chắc chắn nàng là người con gái xinh đẹp nhất nước Tây Ban Nha. Tên nàng là Quitterie và anh ta là Gamache.

Don Quixote không khoái khi nghe nói cô gái này được xem như là người đàn bà đẹp nhất nước Tây Ban Nha, nhưng chàng tự nhủ rằng chẳng qua cậu học trò là một anh chàng dốt nát. Cậu ta sẽ thay đổi ý kiến nếu ngày nào đó cậu được gặp Dulcinée du Toboso. ý nghĩ ấy khiến chàng khuây khỏa và chàng hỏi:

- Hôn lễ cử hành ở đâu vậy anh bạn?

- Ở làng bên. - Cậu học trò đáp. - Và tôi xin báo ngài biết trước là Gamache đã làm mọi việc ra trò đấy. Đó sẽ là một ngày hội mà người ta chưa từng thấy bao giờ trong khoảng hai dặm quanh vùng. Tất cả các nhạc công hò hẹn gặp nhau tại đó.

- Chắc hẳn ở đó người ta sẽ cho ăn uống chứ?

- Sancho Panza buông tiếng thở dài, hỏi.

Cậu học trò nhìn hắn bật cười.

- Về chuyện ấy thì ông bạn hiền lành của tôi ơi, tôi cho là mọi người sẽ phè phỡn.

- Đúng rồi! - Lúc ấy người học trò thứ hai nói.

- Tất cả sẽ diễn ra tuyệt nhất đời nếu như Basile không cho ta thấy trò chơi nào đó của anh ta.

- Basile là ai vậy? - Don Quixote hỏi.

- Thưa ngài, Basile làm nghề chăn cừu. Đó là một chàng trai mà chúng tôi rất yêu mến. Anh ta.nghèo và nhà anh ở rất gần nhà người đẹp Quitterie.

Vả lại họ vốn cùng là bạn trẻ con với nhau. Mọi người cứ tưởng rằng Basile và Quitterie có ngày sẽ lấy nhau. Cuối cùng cha của cô gái và Gamache quyết định việc này khác hẳn. Người cha cô gái đã chọn Gamache, một người giàu có làm con rể của ông và người đẹp chỉ còn đành cam chịu. Ngày mai họ sẽ thành hôn trước mặt cha xứ và dân làng.

Đương nhiên Basile cũng được mời dự lễ. Nhưng con người tội nghiệp ấy lâm vào tình trạng đến mức có thể chết ngay được khi ngày mai hắn nhận ra sẽ mất hẳn người vợ chưa cưới của mình... trừ phi xảy ra những chuyện phi thường!

- Sancho, - Don Quixote nói, - cuộc phiêu lưu này hấp dẫn ta và ta thấy chúng mình nên theo những vị này đến dự cuộc hôn lễ của người đẹp Quitterie. Ta thấy có nhiều thiện cảm với anh chàng Basile tội nghiệp. Ta sẽ rất buồn nếu có chuyện bất hạnh đến với anh ta. Và đó là lý do duy nhất thúc đẩy ta đi tới cuộc hôn lễ đó.

Hai cậu học trò tỏ ra vui mừng vì quyết định này. Tất cả bọn họ đi tới làng với tâm trạng ấy.

Trời đã vào đêm, nhưng địa điểm cưới được chiếu sáng bởi ngót ngàn ngọn đuốc. Từ xa người ta chỉ nghe thấy tiếng sáo, tiếng kèn ôboa, tiếng trống lục lạc và tiếng phách.

Don Quixote và anh giám mã của chàng rút vào một chỗ hơi hẻo lánh và nằm ngủ dưới rặng cây. Và Sancho vừa đặt lưng xuống đệm rêu đã ngủ và mơ đến những cuộc chè chén linh đình mà hắn mong mỏi vào ngày hôm sau.

Mặt trời còn chưa mọc thì Don Quixote, vị lãnh chúa không ai sánh kịp đã thức dậy và gọi viên giám mã của chàng:

- Dậy đi thôi, anh bạn Sancho. Mi có còn nghĩ đến những trò vui ngày lễ mà mi là khách mời không?

Người nông dân tiếp tục ngủ, vị lãnh chúa của hắn phải nhiều lần thúc hắn bằng cán chiếc giáo của chàng. Cuối cùng hắn mở mắt ra.

- Này, thưa ngài, - hắn kêu lên, - có phải tôi sắp bị mang đi xiên để nướng chả không? Tôi xin ngài, hãy tha cho tôi, ngài đầu bếp. Tôi không phải là con bê béo. Ngài lầm rồi. Tôi là Sancho Panza, giám mã dũng cảm của lãnh chúa Don Quixote.

- Tỉnh lại đi. - Don Quixote nói với hắn. - Và thôi đừng tưởng ta là đầu bếp của Gamache nữa.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - giám mã lẩm bẩm trong khi nhỏm dậy, - chúng ta khẩn trương lên, vì trong không khí đã thoang thoảng mùi thơm ngon đến nỗi tôi nóng lòng muốn đến tận nơi, xem những thứ bọn nhà bếp của con người phúc đức ấy chuẩn bị cho chúng ta.

- Đúng rồi, chúng ta hãy khẩn trương lên, - nhà quý tộc lại nói, - vì ta muốn gặp anh chàng Basile tội nghiệp và cô gái bất hạnh Quitterie... - Ngài hãy tin tôi, thưa ngài, - Sancho nói thêm, - người đẹp không phải ngốc khi chọn anh chồng giàu có!

- Mi im đi Sancho. Chuyện này mi chẳng hiểu gì hết.

Vừa trò chuyện như thế, hai nhân vật chính của chúng ta vừa ra khỏi cánh rừng nhỏ và đi tới làng. Chẳng mấy chốc họ đã đến lối vào bãi cỏ nơi thường tổ chức những cuộc liên hoan. Đương nhiên việc họ đến gây ấn tượng mạnh và mọi người đều quay về phía họ tự hỏi họ là ai.

Chàng hiệp sĩ tiến bước với vẻ trịnh trọng và đường hoàng. Chàng lịch sự chào các nàng và nhất định không xuống ngựa. Về phần Sancho Panza, hắn đi dạo qua bãi cỏ, đi vòng quanh các bục dựng lên cho các nghệ sĩ múa hát và nhạc công, lượn giữa các bàn đã sắp thẳng hàng cốc, đĩa.

ở không xa, một chú bò nguyên cả con đang quay trên một cái lò lửa lớn. Gần ngay đó, là canh đã nấu chín trong sáu chiếc nồi to. Trên một chiếc bàn, gia cầm đã sắp sẵn để cho vào nồi. Xa hơn nữa là những núi bánh mì trắng bên cạnh những chồng phó mát thanh lớn. Hai chiếc chảo đầy dầu để rán bánh tẩm bột. Sáu chục bình rượu vang lớn sắp thẳng hàng trong một góc mát. Cuối cùng, quãng ba chục đầu bếp đội mũ cao vành hối hả xung quanh các bếp lò.

- Trời đất quỷ thần ơi, các ngài ơi, - Sancho lẩm bẩm, - người ta cứ việc tấn công chúng tôi.

Tình hình này thì chúng ta có thể chống cự một cuộc vây hãm nhiều tháng ròng!

Hắn lảng vảng xung quanh những chiếc nồi, bị dằn vặt bởi một cám dỗ ghê gớm. ồ! Có thể nhúng một lát bánh mì trong món canh mà người ta đang chuẩn bị... Hắn không sao kiềm nổi sự thèm thuồng và lại gần một chàng đầu bếp, bày tỏ lời thỉnh cầu của hắn.

- Thế thôi à! - Người đàn ông đứng đắn thốt lên. - Nhúng lát bánh của ngươi trong canh ư? Anh bạn, cậu quá khiêm nhường đấy.

Sancho Panza chìa một thứ chậu to và người đầu bếp niềm nở liền cầm lấy cái muôi và múc cho Sancho hẳn một con gà mái và canh.

- Đi đi thôi cậu cả và mong rằng con gà này làm cho cậu ăn ngon miệng.

Don Quixote không quan tâm mấy đến bếp núc. Chàng đi qua lại đồng cỏ, lắng tai nghe xem người ta nói gì xung quanh chàng. Dĩ nhiên người ta chỉ nói về tay nhà giàu Gamache và người đẹp Quitterie. Và chàng những muốn kêu lên với mọi người:

- Các ngươi là bọn ngu dốt. Nàng Quitterie của các ngươi chỉ là một ả xấu xí bên cạnh quý nương Dulcinée du Toboso của ta mà thôi!.Nhưng bỗng đám đông đi lại lộn xộn, Quitterie bước vào đồng cỏ cùng các bạn nàng và anh chàng Gamache giàu có. Sancho chợt nhìn thấy nàng, hắn ngạc nhiên buông chiếc đĩa đang cầm trên tay xuống.

- Chúa ơi! - Hắn thốt lên. - Quả là một nàng công chúa! Chưa bao giờ tôi được nhìn thấy tấm áo dài đẹp hơn thế. Chưa bao giờ tôi thấy một khuôn mặt hiền hậu hơn, bàn tay mềm mại hơn, làn tóc vàng mỏng mảnh hơn! Tôi xin lấy đầu tôi mà bảo đảm rằng cô nương Dulcinée du Toboso của chúng ta không hoàn hảo hơn!

May mắn cho người nông dân, chủ hắn ở quá xa nên không nghe thấy những lời nói đó. Don Quixote nhận thấy vẻ mặt thiểu não của Quitterie.

Quả là khuôn mặt người phụ nữ rất xanh xao và nụ cười của nàng có phần gượng gạo.

Phía sau nàng là Gamache. Đó là một người đàn ông béo tròn và ngắn ngủn, trang phục lộng lẫy. Hắn vênh vang nhìn mọi người quanh mình.

Cha xứ đi cùng hắn và bà con họ hàng theo sau.

Cả đoàn người đang tiến về một cái bục dựng phía cuối bãi cỏ thì một người đàn ông xuất hiện trong đám đông kêu lên:

- Tôi xin anh chị, đợi một lát. Ồ! Anh chị chỉ cho tôi đúng một phút trước khi anh chị làm lễ cưới!

Đó là Basile. Gã nghèo khổ đáng thương mặc chiếc áo giakét dài màu đen có trang điểm những dải nhung đỏ. Anh ta đội trên đầu một vòng lá bách và bàn tay quấp chặt một chiếc gậy bịt sắt.

Anh dừng lại trước đoàn người, đăm đăm nhìn người vợ chưa cưới cũ của mình.

- Anh muốn gì ở chúng tôi, Basile? - Gamache bèn nôn nóng hỏi anh ta.

Anh chàng chăm cừu không nhìn tình địch.

Anh đăm đăm nhìn người thiếu nữ và bắt đầu nói giọng trầm đục:

- Con người tàn nhẫn!... Em đã vứt bỏ ý định sẽ lấy anh làm chồng rồi ư? Em đã chẳng nói với anh là ngoài anh ra em sẽ không lấy bất cứ người nào khác đấy ư? Phải chăng tài sản giàu có của Gamache đã cám dỗ em? Vì cơ sự đã như thế này, tôi sẽ vĩnh viễn giải thoát cho anh chị khỏi sự hiện diện quấy rầy của tôi.

Vừa nói xong anh đã nắm lấy cái gì như con dao găm trong túi mình và đâm một nhát thật mạnh vào vùng tim. Anh lập tức gục xuống, nằm dài nghiêng một bên, vết thương chảy quá nhiều máu.

Cảnh tượng diễn ra nhanh đến nỗi không ai kịp ngăn cản điều bất hạnh khủng khiếp đó. Bạn bè anh chạy lại kêu lên. Lòng đầy thương xót, Don Quixote lao xuống đất, ôm lấy Basile vẻ mùi lòng.

Bạn bè thấy anh còn thoi thóp muốn rút con dao ngập trong người ra. Vừa lúc Basile tỉnh lại và thở dài nói tiếp:

- Ôi! Người đẹp bạc tình, Quitterie tàn nhẫn.

Em không thể làm dịu được nỗi đau của anh ư?

Em cứ để cho anh chết trong mối tuyệt vọng ư?

Nếu em không phải là con người tàn nhẫn đến thế thì anh xin em ngay bây giờ hãy lấy anh làm chồng.

Như vậy anh sẽ được chút an ủi trước khi nhắm mắt. Nỗi tuyệt vọng của anh quá lớn. Duy nhất chỉ có em là có thể xóa nó đi nếu em muốn. Nhưng thế là đi van xin một cô gái bạc tình!

Don Quixote không thể giữ thái độ vô cảm trước những lời nói như thế. Chàng ngẩng đầu và nói với cha xứ rằng chàng thấy những lời khẩn cầu của kẻ hấp hối là hoàn toàn chính đáng.

- Ông Gamache sẽ không giảm bớt hạnh phúc nếu ông ta kết hôn với một người đàn bà góa bụa, thưa ngài tu sĩ. Điều đó không thể gây cho ông ta bất kỳ một sự buồn phiền nào. Mong rằng mọi người sẽ nhanh chóng hợp hôn cho cô gái và người đang hấp hối.

Cha xứ cũng thấy sự việc là phải lẽ. Còn Ga-mache bối rối, không biết nên có thái độ thế nào, nhưng vì mọi người đều yêu cầu như vậy, cuối cùng hắn đành thuận theo lý lẽ của Don Quixote và cha xứ. Đến lúc này cần có sự đồng tình của người con gái. Cô ta tỏ ra thực sự không ưa việc hoàn thành lễ kết hôn vào lúc lâm chung này.

Tuy nhiên Quitterie lặng im và cha xứ phải thuyết giáo để khuyên cô quyết định kết hôn với Basile. Sau cùng nàng thuận theo và người lả đi, tiến lại gần chồng chưa cưới cũ. Cha xứ đã chính thức tiến hành cuộc lễ. Cha nhận lời thề của người vợ, rồi cúi xuống người bị thương và hỏi anh ta xem có đồng ý chấp nhận Quitterie làm vợ hay không. Basile nói đồng ý thều thào yếu ớt đến nỗi mọi người cứ tưởng anh sắp chết.

Cuối cùng cha xứ ban phúc cho đôi vợ chồng bằng một động tác chậm rãi và trang trọng cảnh tượng gây xúc động. Tuy nhiên điều diễn ra sau đó còn tuyệt vời hơn nữa.

Basile vừa mới nhận lời ban phúc của cha xứ đã nhỏm lên, tự rút lưỡi dao khỏi ngực mình và đứng dậy cười vang.

- Quitterie là vợ tôi! - Anh ta sung sướng kêu lên.

Cha xứ ngạc nhiên hơn tất cả mọi người, rờ nắn ngực anh ta và lôi từ đó ra một chiếc bong bóng lợn hãy còn một ít chất lỏng màu đỏ và nhầy giống như máu và ông giơ lên cao cho tất cả mọi người xem.

Gamache không chịu nổi sự nhạo báng như thế.

Hắn gọi bạn bè xung quanh và muốn nhảy bổ vào Basile.

- Khoan đã, thưa các vị, hãy khoan! - Don Quixote vừa kêu vừa giơ ra cây giáo của chàng. - Xin đừng trả thù bằng máu cái mưu mẹo mà tình yêu đã sáng tạo ra để đạt tới mục đích của nó. Xin các vị hãy nhìn mà xem hạnh phúc đang làm rạng rỡ nét mặt của người đàn bà và người đàn ông này!

- Tất cả chuyện đó không liên quan gì đến tôi! - Gamache đáp.

- Xin nói thực! - Don Quixote kêu lên. - Nếu nhà ngươi muốn ta bổ đôi nhà ngươi ra, nếu ngươi muốn ta chặt phăng cái đầu nhà ngươi thì cứ bước lên một bước về phía hai con người yêu nhau đó, họ đã được kết hợp đầy âu yếm bởi những mối ràng buộc thiêng liêng của hôn nhân.

Gamache tỏ ra ngạc nhiên về cách nói đó và cho là nên rút lui, bởi vì Don Quixote đã chìa chiếc giáo về phía hắn.

- Thôi đi, thưa ngài hiệp sĩ. Chúng ta hãy phân trần với nhau theo cách khác, xin làm ơn cho!

- Ta chỉ thuận phân trần với vũ khí trong tay thôi. - Nhà quý tộc đáp. Và không chờ đợi thêm chàng vừa lao về phía trước vừa vung cây giáo của chàng một cách hết sức mạnh mẽ đến nỗi ai nấy đều bỏ trốn. Bạn bè của Basile lợi dụng tình hình ấy để chuồn luôn với cặp vợ chồng trẻ và Don Quixote được mời đi cùng với họ. Chàng liền gọi giám mã của mình và bắt đầu theo họ về nhà anh chăn cừu nơi không có bữa tiệc thịnh soạn như Gamache đã chuẩn bị, song dù sao cũng là một bữa ăn tử tế.

Các nhân vật của chúng ta ở lại nhiều ngày tại nhà Basile và Sancho Panza không hề muốn chia tay với những con người đáng yêu như thế. Nhưng một hiệp sĩ lang thang lẽ nào có thể nghỉ lâu và bình thản hưởng thụ cuộc sống?

Một buổi sáng, Don Quixote và Sancho chia tay cặp vợ chồng trẻ và lại lên đường đi Saragosse.

Họ cưỡi ngựa đi không nói năng gì, mỗi người theo đuổi giấc mộng thường lệ của mình. Người nông dân tự nhủ rằng chủ mình không hoàn toàn tỉnh táo, nhưng hắn vẫn còn hy vọng rằng vận may sớm mỉm cười với họ.

Họ đi cả ngày không gặp một sự cố nào dù nhỏ nhất, nhưng vào lúc chập tối thì họ đến gần một bọn người đi săn với chim ưng. Đang dừng lại để nhìn kỹ những người lạ này,

Don Quixote nhận thấy một quý nương rất xinh đẹp, cưỡi trên con ngựa trắng như tuyết.

- Bạn Sancho ơi, - ngay lập tức Don Quixote gọi, - mi hãy khẩn trương thay mặt ta đến chào quý nương cưỡi con ngựa bạch. Mi nói với nàng rằng ta sẵn sàng bảo vệ và phụng sự nàng bao nhiêu lâu tùy theo ý nàng.

- Thưa ngài hiệp sĩ, - anh giám mã đáp, - ngài hãy tin ở tôi. Đó là một sứ mệnh dễ chịu mà ngài phó thác cho tôi.

Ngay lúc ấy Sancho cho lừa phi nước đại. Rất nhanh hắn đến bên người đàn bà đi săn và quỳ trước mặt nàng.

- Thưa phu nhân rất cao quý và đáng kính. Tôi là đày tớ của phu nhân. Người phái tôi đến với phu nhân không ai khác ngoài con người hùng.mạnh, rất dũng cảm và quang vinh Don Quixote xứ Manche và tôi, là Sancho, giám mã của chàng.

Chàng phái tôi tới thưa với quý phu nhân rằng chàng sẵn sàng đến hôn tay phu nhân và xin phụng sự phu nhân.

Người đàn bà cố giữ vẻ nghiêm trang. Dĩ nhiên, người ta đã nói với bà nhiều về những cuộc phiêu lưu của Don Quixote. Chồng bà ở cách đó không xa cũng đã nghe thấy lời lẽ của Sancho. Nàng ra hiệu cho chồng và trả lời ngay cho Sancho:

- Anh bạn ơi, tên ngươi và tên chủ ngươi không xa lạ với tôi và hiện nay trong cả nước chỉ thấy bàn đến những kỳ tích phiêu lưu của thầy trò ngươi.

Hãy về nói với chủ ngươi rằng không những ta sẽ vui mừng cho chàng hôn tay ta, mà cả ngài công tước và ta sẽ rất vui thích được đón tiếp chàng tại lâu đài của chúng ta.

Hắn hí hửng quay về chỗ chủ hắn.

- A! Thưa ngài, vận may đến với chúng ta mới kỳ lạ làm sao! Không những công tước phu nhân chỉ chấp nhận cho ngài hôn tay, mà bà còn muốn ngài làm vinh dự cho bà là quá bộ đến thăm bà trong lâu đài của bà.

Don Quixote hất lưỡi trai chiếc mũ của chàng lên, cố gắng giữ vẻ phong nhã trên mình ngựa và tiến đến nhóm thợ săn.

Đúng là ngài công tước và công tước phu nhân đã nghe nói nhiều về Don Quixote và anh giám mã của chàng. Hàng trăm câu chuyện đồn đại khắp các lâu đài lân cận về họ. Vì vậy ngài công tước và công tước phu nhân hài lòng về chuyện xảy ra. Việc Don Quixote đến lâu đài sẽ làm khuây khỏa cuộc sống đơn điệu của họ.

Chàng hiệp sĩ đến gần họ và Sancho định nhảy xuống giữ bàn đạp cho chủ, nhưng hắn bị vướng chân vào dây buộc yên thồ ở con lừa của hắn và ngã một cách thảm hại đến nỗi bị treo ngược đầu xuống. Chủ hắn không nhìn thấy gì hết và tưởng rằng ngài giám mã đã giữ bàn đạp bèn giơ chân để xuống ngựa. Tai hại cho chàng, vì cái yên buộc không chặt đã quay quanh từ lưng xuống bụng con Rossinante, quật mạnh nhân vật của chúng ta xuống đất. Những người hầu của ngài công tước xô tới và vực chàng dậy

ngay. Nhưng vừa đứng lên được chàng đã quỳ một gối xuống đất trước mặt công tước phu nhân. Ngài công tước xuống ngựa và hôn hai bên má chàng quý tộc.

- Thưa ngài hiệp sĩ Don Quixote, - công tước nói, - xin ngài biết rằng công tước phu nhân và tôi, chúng tôi sẽ đón tiếp ngài như là anh em trong Công quốc của chúng tôi.

Thấy vậy Don Quixote đáp, tâm hồn hân hoan:

- Thật là đại hạnh phúc cho tôi, thưa đại vương công, được gặp ngài ngày hôm nay. Vậy tôi muốn ngài biết cho rằng, kể từ lúc này, tôi đem cây giáo của tôi để phụng sự công tước phu nhân, người bạn đường dịu dàng của ngài....Sancho vừa mới đứng lên được. Hắn quỳ xuống trước mặt nữ công tước và nói:

- Không ai có thể chối cãi rằng quý nương Dulcinée du Toboso là rất xinh đẹp, nhưng tôi có thể bảo đảm với quý phu nhân rằng bà không thua cô ta chút nào và rằng bà sánh ngang với cô ta và thậm chí còn vượt trên cô ta nữa.

Don Quixote những muốn khiển trách tên giám mã của mình về cái câu buột miệng vô lối đó, nhưng chàng cho là nghiêng mình một lần nữa trước người phụ nữ ấy thì thông minh hơn.

Còn có nhiều lời ca ngợi khác nữa. Nhưng chẳng bao lâu sau tất cả đoàn người đi săn lên đường đến lâu đài. Ngài công tước và công tước phu nhân cho rằng chưa bao giờ gặp được những con người dị thường như những nhân vật của chúng ta và lấy làm vui sướng có thể dẫn họ đi cùng.

Chương 9

Don Quixote tại lâu đài của công tước

Tuy nhiên công tước muốn đùa vui một chút, đã phái người quản gia của ông về trước báo cho gia nhân là có Don Quixote tới, để việc tiếp đón được xứng đáng với vị khách.

Khi đoàn người tới gần cửa lớn của lâu đài, hai người lính canh xuất hiện ở đỉnh bức thành và thổi tù và để chào đón Don Quixote. Sancho nhận thấy dường như hai anh chàng này thổi sai và đệm thêm vào tiếng tù và một số lớn "âm lạc điệu", nhưng hắn không nói gì cả. Còn chàng hiệp sĩ thì đang ưỡn ngực với vẻ tự hào vì công tước mời chàng là người đi đầu tiên. Chàng bước qua chiếc cổng đồ sộ và vào một cái sân rộng có các tòa nhà bao quanh.

Những người đàn bà, những người đầy tớ, những người nông dân nghiêng mình nhìn qua các ô cửa sổ và họ reo lên khi thấy Don Quixote:

- Chúc ngài hiệp sĩ lang thang quang vinh sống lâu! Người anh hùng muôn năm!

Don Quixote có hơi ngạc nhiên về cuộc đón tiếp nhiệt tình như thế, nhưng chàng hài lòng giơ tay chào. Lúc ấy, một quan tuyên cáo vận bộ đồ nhung xanh và đội một thứ mũ lễ mạ vàng, lại gần nhà quý tộc chúc mừng chàng:

- Thưa đức ông hiệp sĩ, cầu phúc cho ngày mà ngài đến với chúng tôi: Những kỳ tích của ngài trên các chiến trường đã mang danh tiếng của ngài đến tận những hang cùng ngõ hẻm của trái đất và chúng tôi coi ngài như người dũng sĩ can trường nhất của cả nước Tây Ban Nha.

Don Quixote muốn trả lời viên quan tuyên cáo, nhưng chàng xúc động đến mức không thể tìm được điều gì để nói.

Anh chàng Sancho trung hậu ngỡ là mơ và hắn cấu véo cánh tay nhiều lần để nhận biết thực tại. Nhưng hắn không mơ và đúng là tất cả những vinh dự đó là nói về chủ hắn. Đến mức hắn suýt tin rằng Don Quixote thực sự là một nhân vật vĩ đại.

Vừa đặt chân xuống đất, anh chàng giám mã trung hậu theo công tước phu nhân bước vào lâu đài. Nhưng lập tức hắn nhớ đến con lừa của hắn.

ý nghĩ bỏ mặc con lừa cho bọn đày tớ không hợp ý hắn tí nào. Hắn nhìn thấy một bà đứng bên công tước phu nhân. Hắn tưởng bà ta là một cô hầu trong khi bà là vợ người quản gia.

- Thưa bà, - Sancho Panza nói, - bà vui lòng ra ngoài lâu đài được chứ? Bà sẽ thấy trên sân một con lừa, nó là của tôi. Bà có thể làm ơn dắt nó vào chuồng và để mắt sao cho nó được đối xử tử tế được không?

- Chúa ơi! - Người đàn bà thực sự khó chịu kêu lên. - Yêu cầu điều ấy với tôi ư? Nếu chủ nhân cũng không hơn gì gã đày tớ thì chúng ta sẽ ra sao đây? Chưa đến hai ngày, chúng ta tất cả sẽ trở thành điên cả thôi!

Tuy vậy, đoàn người tiếp tục đi vào bên trong lâu đài và tới một căn phòng rộng mênh mông trang hoàng sang trọng. Sáu cô thiếu nữ lại gần Don Quixote, cởi bỏ vũ khí và mặc cho chàng một chiếc áo khoác đắt tiền thêu bạc. Và trong thời gian đó, các cô hát những điệu hát vui nhộn nói về một hiệp sĩ lừng danh bởi những kỳ tích phiêu lưu. Sau đó các cô dẫn chàng vào một căn buồng mà các cô nói rõ là phòng ngủ của chàng. ở đó không thấy có giường nằm, mà chỉ có một tấm ván cứng nhất có thể tìm thấy, và một phiến đá làm gối. Trên chiếc giường đặc biệt đó, người ta đóng một tấm biển mang dòng chữ: Vinh quang cho người hiệp sĩ lang thang mà chiến trận là sự nghỉ ngơi.

Sau đó, các cô để chàng ở đó và đi chăm sóc cho Sancho Panza. Hắn cũng được dẫn vào một buồng cũng được trang bị gần giống như buồng của chủ hắn.

- Thành thực mà nói, - hắn than thở, - cô Mari-torne ở quán trọ ít ra đã cho ta một giường nằm.

Nhưng ở đây...

- Anh giám mã can trường ơi, - một cô gái nói với hắn, - chính tại đây anh sẽ mơ về quý nương của anh.

- Về quý nương của tôi ư! - Sancho thốt lên.

- Thật là quá thể, không đâu. Ta không có thói quen mơ về nàng. Ta xin nói ngay với các cô rằng ta không muốn nghĩ đến nàng trước khi ta được sống trong hòn đảo của ta.

Sáu cô gái đều cười khi nghe câu trả lời của Sancho. Một lát sau, mười hai thị đồng đến tìm hiệp sĩ và giám mã để dẫn họ đến dự bữa tiệc mà ngài công tước khoản đãi chào mừng họ trong phòng ăn lớn của lâu đài.

Công tước phu nhân xin Don Quixote cứu lâu đài thoát khỏi một con ma nào đó rất khiếp sợ, đêm đêm hay lảng vảng dưới mái nhà. Trang bị từ đầu đến chân, hiệp sĩ và viên giám mã dùng trọn một đêm để rình hồn ma. Có ba lần liên tiếp, ma hiển hiện bằng cách làm dây xích kêu kèn kẹt, nhưng nhà quý tộc không thể nhìn thấy nó. Có một lúc, gươm nắm trong tay, chàng xông vào chỗ con ma vừa rú lên và chàng ngã một cách thảm hại vào một bể đầy nước lạnh. Người ta hẳn ngờ rằng vấn đề đuổi ma chỉ là một sự bịa đặt của công tước để cười cho thoải mái.

Một hôm khác, ngài công tước tổ chức một cuộc đi săn và mời Don Quixote và anh giám mã của chàng cùng tham dự.

- Vấn đề là, - Ông nói với họ, - vây dồn và bổ đôi một con lợn lòi đáng sợ thường gây nên thiệt hại lớn lao cho việc trồng trọt của những người nông dân quanh vùng.

- Tôi xin ngài, - Don Quixote nói, - cho tôi vinh dự được một mình tấn công nó.

Sancho chẳng mấy nhiệt tình và cuộc đi săn đó không thú vị gì với hắn cả. Đêm hôm đó hắn có những ác mộng đáng sợ. Hắn thấy những con thú khủng khiếp lao vào hắn. Đó là những con rồng song lại giống như những con lợn lòi, nhưng chúng lại nói được và chúng bảo Sancho:

- Mi có biết là đương đầu với chúng ta thì sẽ có nguy cơ ra sao?

Hắn bỗng thấy lo và nghĩ đến vợ hắn. Lúc hắn thức dậy, chủ hắn đã đứng bên:

- Thế nào, gã lười? Mi chuẩn bị cho cuộc đi săn như vậy à?

Hắn đứng lên mặc bộ quần áo săn lộng lẫy bằng nhung xanh. Hắn còn rất cáu kỉnh khi gặp toán người đi săn trong sân lâu đài. Hắn từ chối con ngựa người ta mời hắn cưỡi và bằng lòng với con lừa của hắn.

Chẳng bao lâu đoàn người ngựa bắt đầu chuyển động và người ta đến được khá nhanh khu rừng nơi sẽ diễn ra cuộc lùng sục thú săn. Công tước và công tước phu nhân đứng quan sát ở một chỗ không xa chỗ của Don Quixote và Sancho. Chàng hiệp sĩ mặc lại bộ áo giáp và đã hạ lưỡi trai của mũ xuống.

Người ta đưa cho Sancho, đang run lên vì sợ, một thứ như ngọn lao mà hắn không biết cách cầm như thế nào và hắn sẵn sàng buông ra để chạy trốn khi có dấu hiệu báo nguy nhỏ nhất.

Bỗng, ở chỗ không xa Don Quixote có tiếng cành cây gãy ầm ầm. Lát sau, con lợn lòi ra khỏi một bụi rậm và xông về phía chàng hiệp sĩ.

- Ngài ơi, ngài ơi! - Tên giám mã rú lên và chạy lại ôm lấy một thân cây leo lên mà không biết xấu hổ.

Hắn chuyền rất nhanh từ các cành thấp, lên các cành cao nhưng hắn bị trượt, cố níu lấy nhưng không giữ được và ngã lộn xuống. Hắn kêu lên một tiếng khiếp sợ.

Trong khi đó, Don Quixote kiên quyết chống lại con lợn độc. Chàng đâm được nó bằng ngọn giáo, nhưng con thú tạt lại chàng một cú điếng người đến nỗi làm cho chàng lăn đi nhiều bước.

Rồi con lợn lòi mất nhiều máu, nó nhảy xổ tới cái cây chỗ Sancho đang cố níu.

Điều ngẫu nhiên đôi khi có tác dụng tốt. Ngày hôm đó nó có lợi cho cậu giám mã trung hậu, vì con lợn lòi băng qua lùm cây đúng vào lúc Sancho ngã nhào từ trên xuống. Hắn rơi đúng lưng con thú đang hấp hối, rồi lăn xuống đất. Công tước chạy tới, theo sau là công tước phu nhân đang cười đến nỗi bước đi không nổi.

- Ôi! - Sancho rên rỉ, không dám động đậy. - Tôi chết mất thôi. Tôi mệt lử. Tôi đang hấp hối đây.

Công tước đã vực Don Quixote dậy và ông trở lại chỗ anh giám mã.

- Vẻ vang và vinh dự cho Sancho! Chính hắn là vua của cuộc săn. Chính hắn đã giết con vật bằng cách lao từ trên cây cao xuống. Vinh dự cho người giám mã dũng cảm nhất trong các giám mã khắp trái đất!

Anh chàng vô cùng kinh ngạc. Khắp nơi các thợ săn đổ tới. Người ta kể cho họ việc xảy ra và mỗi người nhất định chúc mừng cho được nhân vật chính của buổi săn.

- Phải kiệu anh ta lên mà hoan hô. - Ông công tước cười nói..Hai anh chàng lực lưỡng xốc anh giám mã lên vai họ và bắt đầu chạy quanh các thợ săn. Hắn bíu chặt vào đầu một anh chàng kiệu hắn và cảnh tượng làm công tước phu nhân cười chảy cả nước mắt.

Sau cùng, hai người đàn ông đồng ý đặt Sancho lên con lừa của hắn và công tước mời mọi người ăn sáng tại một chỗ rừng trống cách đó không xa.

Cả bữa ăn chỉ bàn đến kỳ tích của anh chàng giám mã tốt bụng. Công tước mời hắn ngồi vào chỗ danh dự và người nông dân cảm thấy rất tự hào.

- Anh bạn ạ, - khoảng giữa bữa ăn công tước nói với hắn, - lòng dũng cảm của anh không thể không có phần thưởng. Số phận đã lầm to khi sinh ra anh là nông dân. Cho nên ta muốn sửa lại nhanh chóng sai lầm đó.

- Ôi! Thưa đức ông, - Sancho nói khi anh ta chẳng hiểu mô tê gì cả, - ngài tử tế quá.

- Sancho này, - công tước nói, - ta muốn thưởng cho lòng dũng cảm của anh. Ta thấy không gì hơn là giao cho anh làm thống đốc một thành phố thuộc về ta.

- Cuối cùng, hòn đảo của tôi ư! - Người nông dân gầm lên sung sướng.

Mọi người phá lên cười.

- Phải, - công tước lại nói, - hòn đảo của anh, bởi vì không có gì ngăn cản anh cho đào hào xung quanh thành phố đó.

- Ồ! Thưa đức ông! - Anh giám mã nói. - Tôi biết sớm muộn gì thì tôi cũng sẽ có hòn đảo của tôi mà. Tôi đã mơ đến nó biết bao nhiêu!

Buổi chiều qua nhanh và không ai nghĩ đến việc quay về lâu đài. Mọi người vui vẻ với cái vui ngây thơ của Sancho Panza trung hậu. Một mình Don Quixote giữ vẻ ủ ê rầu rĩ vì chàng nhớ đến nàng Dulcinée xinh đẹp và xa xôi.

Trời đã tối và Don Quixote rất muốn trở về lâu đài, nhưng công tước chưa hề tỏ ra muốn về.

Bỗng Don Quixote vểnh tai nghe ngóng. Dường như chàng nghe thấy tiếng động lạ...

- Ồ! - Một tay trong số thợ săn đang xúm quanh công tước nói. - Cái gì ấy nhỉ?

Công tước thì thầm:

- Theo tôi đó là tiếng kèn thổi trong rừng.

- Tiếng kèn, quả nhiên rồi. - Don Quixote nói, - Đó là một đội quân thù nghịch đang đến chỗ chúng ta.

Tuy vậy cậu giám mã chưa tỏ ra thật yên tâm.

- Đi với ta, anh bạn, - Don Quixote nói với hắn, - hãy lên ngựa và chúng ta chuẩn bị vào trận đánh.

Đúng đó là những tiếng kèn mà người ta nghe thấy. Người ta cũng nghe thấy cả ầm ĩ tiếng trống..Những tiếng sáo thêm vào hòa âm bí hiểm. Rất xa, một tiếng tù và rúc lên man dại.

- Kẻ thù đến gần, - Don Quixote nói với công tước, - xin ngài đừng sợ, thưa đại vương công. Ta biết cách đánh bại chúng.

- Jésus Marie lạy Chúa tôi. - Sancho thở dài, anh ta đã cưỡi lên con lừa của mình và run như cầy sấy. - Chúng ta sắp ra sao đây?

- Ta trông cậy vào mi, - Don Quixote nói, - hãy rút gươm ra và đâm chém không được ngập ngừng.

Chết điếng người, Sancho tuân lời chủ hắn.

Bỗng có tiếng động phía trước đoàn người và một phu trạm mặc đồ đen tuyền, có dáng dấp một con quỷ, đi qua trước mặt Don Quixote.

- Này! - Công tước vừa nói vừa bước thêm một bước về phía người phu trạm. - Ngươi là người hay là quỷ?

- Là quỷ! - Tên phu trạm trả lời bằng một giọng gớm ghiếc. - Phải, tôi là quỷ. Và đó là các bạn tôi mà ngài nghe thấy tiếng đang đến trong rừng. Ta đi tìm một hiệp sĩ lang thang tên là Don Quixote xứ Manche. Theo sau ta là các thầy pháp dẫn quý nương Dulcinée du Toboso của chàng trên một chiếc xe khải hoàn. Kỵ sĩ Montesinos tháp tùng nàng và chính anh ta sẽ dạy cho chàng hiệp sĩ dũng cảm phương pháp giải tà thuật cho quý nương của chàng.

Don Quixote lại nâng giáo của anh ta lên và bước một bước lên phía trước.

- Ta là Don Quixote! Hãy nói đi quỷ sứ nhà ngươi! Nếu ngươi mang thông điệp đến hãy giao nó cho ta ngay lập tức. Và nhà ngươi liệu hồn nếu không nói thật.

- Vậy ra ngươi là Don Quixote, - con quỷ kêu lên, - nên biết rằng Montesinos phái ta đến gặp ngươi để nói với ngươi rằng ngươi sắp được gặp cô nương Dulcinée du Toboso của nhà ngươi. Ngươi sẽ biết cách giải tà thuật cho nàng.

Nói đến đấy nó biến mất như thể tiêu tan thành khói. Tất cả mọi người rất ngạc nhiên về việc vừa xảy ra.

Trong khi ấy, công tước lại gần Don Quixote và hỏi chàng:

- Ngài có nhất quyết chờ đợi lũ quỷ sứ đó không, thưa ngài Don Quixote?

- Đương nhiên là như vậy. - Nhà quý tộc đáp.

Và tất cả mọi người đều cảm phục khi nghe những lời nói can đảm đó.

- Này! - Chàng hiệp sĩ kêu lên. - Cuối cùng thì chàng hãy đến đi nào, nếu chúng không phải là những tên nhát gan khoác lác tầm thường!

Gần như ngay lúc ấy, có tiếng ầm ầm kinh khủng trong rừng. Như thể là có một chiếc xe chở dây xích tiến lại gần. Đồng thời dường như một cuộc chiến đáng sợ đã bắt đầu trong các bụi rậm.

Những tiếng kêu khủng khiếp xé màn đêm. Tù và, sáo, trống tiếp tục bản nhạc man rợ của chúng. Don Quixote rất xúc động, mặc dầu lòng can đảm của chàng đã kinh qua mọi thử thách. Phía sau chàng, Sancho Panza tưởng đã chết vì khiếp sợ. Hắn nhắm mắt lại để không nhìn thấy gì và rên rỉ ư ử như trẻ con. Bỗng hắn nghe những người đứng quanh hắn kêu lên:

- Nhìn xem! A! ôi! Kỳ lạ làm sao!

Lúc ấy hắn mở mắt vì tính hiếu kỳ, mạnh hơn sự sợ hãi.

Một cỗ xe lớn do sáu con bò phủ vải đen kéo ra khỏi rừng. Trên xe có một cái gì giống như cái ngai và một ông già râu bạc trắng như tuyết ngồi.

Ông cụ mặc áo dài đen. Chiếc xe do hai con quỷ mặt nhăn nhó và vung những ngọn giáo điều khiển.

Khi cỗ xe vượt qua trước mặt Don Quixote, ông già đứng dậy khỏi ngai, cúi rạp xuống chào chàng hiệp sĩ và tuyên bố bằng một giọng rùng rợn như giọng từ dưới mồ:

- Ta là thầy pháp Lirgande.

Don Quixote chưa kịp trả lời ông già vì một toán khác đã tiến đến. Đến trước mặt chàng hiệp sĩ, một ông cụ kêu lên bằng một giọng khỏe khoắn:

- Ta là thầy pháp Alquif, bạn của Urgande người không được đánh giá đúng.

Liền sau người ta thấy chiếc xe thứ ba và cụ già trên ngai kêu:

- Hỡi hiệp sĩ! Ta là đại pháp sư Arcalaus! Mi hãy tin chắc như thế!

Một cỗ xe thứ tư hiện ra. Xe này do mười hai con lừa trắng kéo. Trên lưng mỗi con lừa có một người giống như người xưng tội ngồi. Mỗi người đó vung một ngọn đuốc đang cháy. Những chiếc xe rộng mênh mông. Trên đó có mười hai người xưng tội khác quỳ gối. Trong lòng xe được dựng lên một chiếc ngai trong đó một thiếu nữ ngồi. Một tấm mạng bằng lụa che mặt nàng. Đứng bên nàng là một hình người đen, cao, khoác một chiếc áo dài.

Chiếc xe dừng lại trước mặt Don Quixote và người canh giữ cô gái bỏ chiếc áo khoác để phô ra một bộ xương. Nhạc ngừng, bộ xương quay về phía Don Quixote và kêu lên:

- Hỡi hiệp sĩ, mi phải sợ ta hơn tất cả những thầy pháp khác. Ta là vua của các thầy pháp, chính là Merlin đây. Nên biết rằng ta đã đánh bại Freston kẻ thù của nhà ngươi. Nhưng trước hết ta phải giải tà thuật cho quý nương của ngươi. Ngươi gặp nàng tại đây, trong quyền hạn của ta. Và ta sẵn sàng dẫn cô nàng cùng ta đến địa ngục sâu nhất... Trong khi hắn đang nói thì một hiệp sĩ khoác một tấm vải liệm rộng mênh mông đi tới và kêu lên:

- Ta là kỵ sĩ Montesinos. Merlin, vua của các thầy pháp, hãy nghe ta. Ta đến đây để dạy cho Don Quixote cách giải tà thuật cho quý nương của hắn.

Cách làm của ta sẽ làm mi hài lòng. Ta khẳng định điều đó. Miễn là Sancho Panza đồng ý nhận ba nghìn sáu trăm roi thì mi hãy để cho quý nương Toboso tự do.

Lời đề nghị ấy có vẻ không được Sancho hưởng ứng. Hắn phản đối làm Don Quixote nổi giận:

- Này, sao vậy, anh nhà quê, tên nhãi ranh, đồ hèn và đồ nhát gan, có cần ta treo mi lên cây ngay lập tức và tự tay ta nện mi không phải là ba nghìn sáu trăm roi mà năm mươi nghìn roi và hơn nữa, để dạy cho mi biết sống ra sao hay không. Lẽ ra mi phải là con người hạnh phúc nhất vì có khả năng giải thoát cho quý nương Dulcinée của ta khỏi bùa pháp trù ếm chứ.

Nhưng hiệp sĩ Montesinos ra hiệu cho chàng im lặng để thầy pháp có thể có ý kiến về lời đề nghị của Montesinos:

- Hỡi kỵ sĩ, ta thấy cách làm của nhà ngươi là tuyệt hảo và ta thỏa thuận giải phóng cho Dulcinée khỏi bùa phép trù ếm nếu Sancho rất can trường vui lòng tự đánh mình ba nghìn sáu trăm roi. Ta cũng đồng ý giảm cho hắn một nửa, với điều kiện là hắn để cho một người khác đánh hắn.

Y như rằng Sancho từ chối thẳng thừng.

Vừa lúc ấy ở trên xe cô nàng từ trên ngai đứng lên và để rơi tấm mạng che mặt. Sắc đẹp của nàng hiện ra dưới ánh sáng các ngọn đuốc và không có ai trong số những người có mặt không sững sờ vì vẻ yêu kiều của nàng.

- Tên nhát gan độc ác, - nàng nói, - hãy nhìn đây, sắc đẹp của ta sắp phai nhạt đi mãi mãi. Nhà ngươi hãy nhìn nước mắt ta sẽ chảy sói thành rãnh trên má ta. ôi! Con quỷ không có lòng thương xót, hãy nghĩ đến chủ mi. Hãy nhận lãnh những ngọn roi nhỏ. Hãy nhìn quanh mi. Tất cả mọi người đều yêu cầu mi việc ấy.

Đích thân công tước cố nài nhưng anh giám mã không hề động lòng.

- Hoặc là anh để người ta đánh anh, hoặc anh tự đánh mình ba nghìn sáu trăm roi, hoặc là anh sẽ không được làm thống đốc nữa. - Công tước nói.

- Thưa đức ông, - người nông dân rên rỉ, - xin cho tôi hai ngày để suy nghĩ về việc này.

- Không được. - Bộ xương đáp. - Anh phải quyết định ngay bây giờ.

- Vì mọi người đều chống lại tôi, - Sancho Panza thở dài nói, - nên tôi đành cam chịu. Nhưng tôi xin được tự đánh mình vào ngày giờ nào tôi.thích, ở chỗ nào tôi sẽ chọn, mà không ai có thể nói với tôi là đã đến lúc thực hiện.

Lập tức tất cả các bản nhạc lại vang lên mạnh hơn và nhiều đạn pháo bắn đồng loạt. Kỵ sĩ Mon-tesinos đi nước đại, thầy pháp Merlin trùm chiếc áo khoác đen vào cỗ xe của Dulcinée và lại lên đường.

Don Quixote xuống ngựa và vừa ôm hôn hai má anh giám mã của chàng vừa cảm ơn. Và tất cả mọi người đều ca ngợi Sancho về lòng độ lượng của hắn.

Công tước và công tước phu nhân trở về lâu đài cùng các vị khách mời và hai nhân vật của chúng ta. Đã gần ba giờ sáng mọi người mới đi ngủ.

Anh chàng giám mã trung hậu của Don Quixote không ngừng ca cẩm. Anh ta nói dài dòng với công tước phu nhân và với tất cả các bà ở lâu đài để mọi người động lòng vì số phận của hắn.

Trong khi đó công tước tổ chức một lễ lớn và trước mặt mọi người ông trao quyền thống đốc cho Sancho Panza, bắt hắn long trọng hứa là trong tháng tự đánh ba nghìn sáu trăm roi.

ông cho hắn ăn mặc lộng lẫy và đội lên đầu hắn một thứ mũ lễ bằng bìa cứng mạ vàng, nói với hắn rằng đó là huy hiệu về chức trách của hắn trong thành phố.

Hai ngày sau, người ta tổ chức một đám rước uy nghi và Sancho cưỡi trên con lừa của hắn để đến thành phố "của hắn". Không thể nói rằng hắn xa ông chủ một cách dễ dàng. Cả hai đều rưng rưng nước mắt và Don Quixote khuyên hàng nghìn lời khuyên đầy khôn ngoan cho tên giám mã của mình.

Công tước và công tước phu nhân cũng nói với hắn nhiều lời chúc mừng và những người đày tớ sắp hàng trong sân hoan hô để tiễn hắn lên đường. Đương nhiên, công tước đã báo trước cho mọi người ở thành phố nơi ông phái Sancho đến làm thế nào để trò đùa có thể tiếp tục ở đó như ở lâu đài.

Sau khi đi ngựa gần một ngày đường, cuối cùng nhân vật của chúng ta đến Barataria, một thành phố nhỏ quãng một nghìn dân. Việc anh chàng đến đã được báo hiệu và ngay khi anh ta xuất hiện ở cửa thành, dân chúng kéo tới trước mặt anh nhiệt liệt hoan hô.

Những người lính nhấc bổng anh từ trên lưng lừa xuống và kiệu anh hoan hô rồi các viên quan của thành phố trao chìa khóa thành cho anh.

Sau tất cả các nghi lễ đó, người ta long trọng đưa anh vào dinh thự của anh. Đó là một tư dinh loại sang được trang hoàng lộng lẫy. Có một phòng dùng làm phòng xử án cho những vụ kiện cáo và Sancho Panza được những bề tôi đáng mến của chàng dẫn vào đó.

- Xin đức ngài chớ có ngạc nhiên. Đây là thông lệ của thành phố. Mọi thống đốc mới cần phải xử một vụ nào đó ngay khi vừa đến nhậm chức.

Đối với tất cả mọi người, Sancho Panza trông có vẻ dễ ưa, nhưng nhiều người ngạc nhiên khi nhìn bộ râu chỉ cắt tỉa sơ sơ và đôi bàn tay to đầy chai của anh.

Nhưng người ta bảo họ hãy im đi:

- Xuỵt! Chúng ta hãy nghe xem người này xử án ra sao! Chúng ta sẽ biết là nên vui mừng hay là phàn nàn về việc có ông ta làm thống đốc.

Hai người mới bước vào phòng xử và tiến về phía diễn đàn chỗ Sancho đang ngồi chễm chệ.

- Thưa Tòa! - Một trong hai người nông dân có con mắt tức tối kêu lên. - Người này là một tên vô lại.

Người kia để anh ta nói và không hề trả lời.

Tay hắn cầm chiếc kéo ra dáng một người làm nghề thợ may.

- Thôi nào, - Sancho nói với người thứ nhất, - anh im đi! Nếu anh có lý, ta sẽ không cho là anh sai.

Anh ta liền quay sang người thứ hai và hỏi người đó:

- Anh bạn hãy nói với ta xem chuyện ra sao.

- Thưa đức ông, - người thợ may đáp, - bác thợ cày này sáng hôm qua đến cửa hiệu của tôi. Bác ta đưa cho tôi một mảnh dạ và hỏi xem có đủ để may một chiếc mũ trùm đầu hay không. Tôi trả lời là đủ. Bác ta liền hỏi tôi với vẻ nghi ngờ rằng có đủ để may hai chiếc mũ không. Tôi nhận may cho bác ta hai chiếc như bác yêu cầu. Ngay sau đó bác lại muốn ba, rồi bốn chiếc. Mỗi lần tôi ngắm kỹ mảnh dạ và tôi chấp nhận may theo yêu cầu của bác ta. Sau cùng bác xin tôi may cho bác năm chiếc và tôi đã hứa với bác ta số đó. Và giờ đây tôi đã may xong, thế là bác ta muốn rằng hoặc tôi trả tiền mảnh dạ hoặc tôi phải trả lại mảnh dạ cho bác ta.

- Có đúng như vậy không hả lão? - Sancho hỏi người nông dân.

- Vâng, thưa đức ông. - Người bị chất vấn đáp.

- Nhưng xin ngài hãy ra lệnh để tên vô lại này cho ngài xem những chiếc mũ trùm đầu mà hắn may cho tôi.

Người thợ may thò tay phải vào trong tạp dề và lôi ngay ra năm chiếc mũ bé tí xíu trên đầu năm ngón tay của hắn.

- Đây là những chiếc mũ trùm đầu, thưa đức ông. - Hắn nói. - Và xin cứ treo cổ tôi lên nếu tôi ăn bớt dù chỉ là một mẩu vải nhỏ nào.

Mọi người phá lên cười. - Ta ra lệnh, - cuối cùng Sancho nói, - anh nông dân chịu mất mảnh dạ và anh thợ may chịu mất công may. Còn những chiếc mũ này mang cho trẻ em nghèo, chúng có thể dùng làm đồ chơi.

Tất cả mọi người lại cười ồ lên và không ai là không ca tụng sự khôn ngoan của thống đốc mới.

Sau đó là hai cụ già trình diện, họ xin được trình bày ngay lập tức. Một trong hai người chống một chiếc gậy to. Người kia lên tiếng trình bày sự việc:

- Thưa đức ông, gần đây, tôi cho người này vay mười ê-cu vàng và ông ta hứa sẽ trả tôi số tiền đó khi nào tôi đòi lại. Và thế là ông ta kết tội tôi đã đòi khống số tiền đó. ông ta bảo đã trả tôi và không còn nợ gì tôi.

- Xin cho tôi được thề. - Người kia cao giọng nói. - Và lời thề của tôi sẽ có mọi giá trị có thể có. Tôi đã trả ông ta mười ê-cu và tôi sẽ giữ ý kiến đó cho đến khi tôi chết, nếu cần như vậy.

- Thế thì ông lão, - Sancho nói, - hãy giơ tay phải lên và nói lời thề của lão.

ông già đưa ngay chiếc gậy của ông ta cho người bị kiện cầm hộ, như thể nó làm cho ông ta vướng víu để thề thốt, rồi đưa tay về phía cây thập giá và thề:

- Tôi thừa nhận đã vay mười ê-cu vàng của người này, nhưng tôi thề rằng tôi đã giao lại số tiền đó tận tay ông ta.

Quan thống đốc tuyên bố đồng ý với lời thề đó và ông già cầm lại cây gậy của mình.

- Ông có gì cần nói về việc đó hay không? -Sancho hỏi người cho vay.

- Thực ra, thưa đức ông, vì ông ta thề việc này rất dễ dàng tự nhiên, tất nhiên tôi phải tin ông ta, nhưng tôi không hiểu gì về chuyện này cả.

ông ta cúi rạp chào Sancho và rút lui. Kẻ vay nợ vẫn chống gậy theo sau và Sancho nhìn theo họ vẻ suy nghĩ. Bỗng anh ta phác một cử chỉ và gọi hai người lại:

- Ông có vui lòng đưa tôi chiếc gậy của ông không? - Anh ta hỏi người vừa thề bên cây thập giá.

Sancho cầm lấy cây gậy, quan sát nó tí chút rồi đưa cho ông già kia.

- Xin ông cầm lấy, ông bạn. Giờ đây ông đã được trả nợ. ông cứ tin ở tôi: Và nếu ông muốn có chứng cớ về việc đó, xin cứ bẻ gãy nó ra. ông sẽ nói với tôi nhiều tin tức về nó.

Sancho quay về phía viên quản gia của công tước đang tỏ vẻ rất ngạc nhiên.

- Nào, thưa ngài, ngài hãy cầm lấy chiếc gậy này và bẻ gãy nó như ta đã ra lệnh.

Người quản gia phục tùng. Và nỗi ngạc nhiên của tất cả mọi người có mặt ở đó thật quá lớn, khi họ nhìn thấy rơi ra từ một trong hai đoạn gậy, số tiền mười ê-cu, nguyên nhân của cuộc tranh chấp.

Tất cả mọi người đều ca ngợi thiên tài của Sancho và người quản gia hỏi anh ta làm sao biết được số tiền mười ê-cu giấu ở bên trong chiếc gậy.

- Chỉ cần suy nghĩ một chút. - Sancho đáp. -Vì sao người đi kiện lại đưa chiếc gậy vào tay đối thủ của mình lúc tuyên thệ? Việc đưa gậy ấy không hề cần thiết chút nào.

Hai ông già rời khỏi phòng xử án, người này thì hài lòng, người kia thì hoàn toàn tiu nghỉu. Và tất cả mọi người hết lòng khen ngợi sự khôn ngoan của vị thống đốc mới.

Giờ ăn tối đã đến và người ta dẫn ông thống đốc vào một gian phòng lớn bàn ăn đã bày sẵn.

Sancho ngồi vào chỗ ngồi danh dự và một sĩ quan trải khăn ăn cho anh ta. Lúc đó, một người đàn ông nhanh nhẹn bước vào phòng và lại gần bàn ăn.

Người đó cầm trong tay một chiếc que mảnh và vào lúc ông thống đốc sắp tấn công những quả trứng chần nước sôi ngon tuyệt, hắn gõ nhẹ vào ngón tay anh và nói:

- Hippocrate khẳng định rằng ăn nhiều trứng sẽ có hại lớn cho gan, thưa đức ông. Do vậy ngài không được phép đụng vào món này.

Một thị đồng đến gần và mang đĩa thứ nhất đi.

Sancho với tay tới một đĩa cá rán cực kỳ ngon.

- Không được! - Người đàn ông lại nói. - Thưa đức ông, ngài không biết rằng cá có nhiều xương, nuốt vào rất nguy hiểm hay sao.

Thị đồng lại đến, vơ lấy chiếc đĩa và mang theo.

- Thưa đức ông, tôi xin ngài, - người đàn ông lại nói, - ngài cũng đừng động đến món thịt, bởi vì không có gì tai hại cho con người bằng thứ đó.

Ngài rất có thể chết đêm nay bởi một cơn sung huyết. Tôi là thầy thuốc của ngài, tôi ra lệnh cho người ta mang đi cả rau, hoa quả và phó mát nữa.

Nhiều thị đồng tuân lệnh anh chàng ngay lập tức:

- Vậy ông sẽ cho ta ăn gì, thưa ngài thầy thuốc?

- Sancho hỏi với giọng mỉa mai.

- Bảo họ mang cho đức ông bánh hẩm thật khô. Phải là loại thật khô và bình nước lã.

Chàng thống đốc tội nghiệp suýt ngạt thở vì phẫn nộ.

- Quỷ thần ơi! - Anh ta kêu lên. - Ngài là một tên khốn nạn! Bánh hẩm và nước lã!

Đúng lúc đó, người ta nghe thấy tiếng ồn lớn ngoài đường phố và người quản gia nhìn qua cửa sổ nói với Sancho:

- Đó là người phu trạm của đức ông công tước.

Một lát sau người phu tạm bước vào, thở hổn hển và lấy trong túi hắn một phong thư đưa cho viên thống đốc. - Ồ! - Sancho nói và đưa thư cho viên quản gia. - Xin ông xem là cái gì.

Người quản gia đọc to tên người nhận:

- Gửi đức ông don Sancho Panza, thống đốc Barataria, đưa tận tay cho thống đốc hoặc tận tay thư ký của ngài.

- Thư ký của ta? - Sancho hỏi. - Anh ta đâu?

- Tôi đây, thưa đức ông. - Một chàng trai đáp.

- Xin để riêng hai chúng tôi ở lại đây, - Sancho nói, - bởi vì tôi thấy thông điệp này rất quan trọng.

Mọi người vừa rút lui xong, viên thư ký liền đọc bức thư của công tước:

"Tôi vừa được biết rằng kẻ thù của chúng ta đã quyết định tấn công ngài vào một đêm nào đó.

Chúng quyết đưa ngài đến tử vong. Tôi cũng được biết rằng nhiều người được trang bị vũ khí có ý định đâm chết ngài hoặc đầu độc ngài. Xin ngài đừng ăn những gì người ta dọn ra cho ngài. Nếu cần thiết tôi sẽ gửi cứu viện cho ngài.

Công tước, bạn của ngài" - Quỷ thần ơi! - Sancho kêu lên. - Một việc rầy rà đây! Vì sao lại có những người muốn giết ta, trong khi ta không làm hại ai? Xin anh hãy trả lời cho ông bạn ta, ngài công tước rằng tôi hôn tay ông ta, rằng tôi là người đày tớ của ông ta và rằng ông đừng lo gì cho ta. Ta sẽ tự mình đảm nhiệm việc tiễu trừ khỏi thành phố tất cả những kẻ gian ác có thể thấy tại đây. Ta có tham vọng che chở cho những người thợ cày và thợ thủ công, thưởng cho tất cả những ai có hành động tốt và nghiêm trị tất cả những ai tự cho phép làm những điều xấu xa.

Viên thư ký ghi lại tất cả những điều đó và anh ta có đôi chút ngạc nhiên về sự khôn ngoan của ông chủ mới của mình bởi vì người ta đã kể với anh ta về ông chủ như một con người kém trí tuệ và thiếu can đảm.

Chương 10

Kẻ thù tấn công dinh của Sancho Panza

Đã mười lăm ngày nay, Sancho Panza cai trị thành phố và không một ai than phiền về việc này.

Hoàn toàn trái lại! Người quản gia và bọn triều thần vây quanh ông thống đốc kinh ngạc thán phục khi chứng kiến bao nhiêu sự khôn khéo trong cái đầu của một người đàn ông dù sao cũng chỉ là một người nông dân.

Tuy nhiên có một số kẻ đùa bỡn xấu chơi, họ thấy rằng cái trò ấy đã kéo dài khá lâu nên quyết định làm cho Sancho Panza mãi mãi chán ghét việc cai trị của ông ta.

Vậy là, một đêm, nhân vật của chúng ta, đang ở trên giường, nghỉ ngơi yên tĩnh sau khi đã ban bố một loạt sắc dụ, thì bị đánh thức dậy bởi những hồi chuông lớn và những tiếng kêu thét. Anh ta nhỏm dậy nghe ngóng, tim đập thình thịch. Rồi anh nhảy phắt khỏi giường và mặc áo lót chạy ra cửa sổ. Một cảnh tượng ghê gớm trước mắt anh ta.

Khắp nơi người ta đang đánh lẫn nhau. Những người lính chạy tứ phía. Nhiều ngọn đuốc chiếu sáng những quang cảnh rùng rợn khủng khiếp. Cùng lúc đó, cửa phòng anh ta bật mở, khoảng hai chục người ùa vào, tất cả đều lăm lăm cây kiếm trong tay.

- Đức ông hãy cầm lấy vũ khí, hãy cầm lấy vũ khí! Kẻ thù tấn công chúng ta. Chúng đã chiếm ba phần tư thành phố và chúng ta hẳn sẽ thất bại nếu ngài không có cách gì cứu vãn. Ngài hãy cầm vũ khí và đi với chúng tôi.

- Ta cầm vũ khí để làm gì? - Sancho thở dài.

- Chưa bao giờ ta dùng đến một thanh gươm. Giá như Don Quixote xứ Manche ông chủ hiền lành của ta ở đây thì hay biết mấy!

- Ngài khẩn trương lên nếu ngài muốn cứu vãn sinh mệnh của ngài và sinh mệnh của thành phố.

Kẻ thù đang phá cửa cung điện. Lát nữa chúng sẽ đến đây và chúng sẽ treo cổ ngài tại cửa sổ của ngài.

Họ gắn cho Sancho hai cái khiên trên áo lót, một cái che bụng và một cái che lưng. Đó là những cái khiên to bằng hoặc gần bằng chính Sancho và con người tội nghiệp ấy rất vướng víu khó chịu trong bộ áo giáp kỳ lạ đó. Người ta đưa cho anh một thanh bảo kiếm bên tay phải và đặt vào tay bên kia một cây giáo rất hữu ích vì anh có thể dùng để chống được. Lúc ấy những tiếng răng rắc lớn vang lên trong ngôi nhà và phần lớn các ngọn đuốc đều tắt. Trong bóng tối có một cuộc hỗn chiến không tả nổi.

Chàng Sancho tội nghiệp sợ chết khiếp bước lên và bị ngã ngửa ra. Lập tức xảy ra quanh anh ta một sự huyên náo om xòm như ngày tận thế. Một tên vô lại tai ác giẫm lên bụng anh và bắt đầu lớn tiếng ra lệnh:

- Can đảm lên! Tiến về phía bên này! Chú ý, chúng đi qua cửa này!... Hãy đi tìm các chảo đầy dầu sôi!

Bỗng có tiếng kêu khác vang lên mang đến một chút hi vọng cho ngài thống đốc khốn khổ.

- Thắng lợi, thắng lợi rồi! Nào can đảm lên!

Hãy nhìn bọn nhát gan! Chúng đã bỏ chạy!

Quả nhiên đúng là tiếng ồn ào giảm cường độ.

Ai đó mang đến một bó đuốc.

- Các người giúp ta đứng lên. - Thống đốc thở dài nói.

- Trời ơi, thưa đức ông, ngài bị bầm giập hết rồi! - Những người lính canh kêu lên khi vực Sancho đứng dậy.

- Bầm giập, đau xé, bị thương, gần chết, tất cả đều xảy ra cùng một lúc. - Sancho thì thào. - Quỷ thần ơi! Cho ta xin một chút rượu vang để ta hồi tình lại.

Khi người ta tháo bỏ vũ khí cho anh chàng, anh định ngồi lên giường song lăn ra bất tỉnh. Lúc này, những kẻ đùa cợt đã chế nhạo anh, bắt đầu ân hận về trò đùa dai của họ nhưng ông thống đốc tỉnh lại và bắt đầu chậm rãi mặc áo quần. Rồi anh xuống chuồng ngựa của tòa nhà và lại gần con lừa của mình.

- Ôi! Bạn của ta ơi! - Anh kêu lên. - Mi, người bạn đường trung thành duy nhất của ta, phải chăng đúng là ta ngu ngốc đã muốn trở thành thống đốc.

Sao ta chẳng ở lại ngôi làng hiền lành của ta cơ chứ. Chúng mình mau mau quay về đó đi!

Tất cả những ai có mặt ở đó đều ngạc nhiên nghe thấy anh ta nói như vậy. Người quản gia và ông thầy thuốc, viên thư ký và người đầu bếp đứng bên cạnh anh tự hỏi những câu nói ấy có ý nghĩa ra sao?

Sancho thắng yên lên lưng con lừa của mình và trèo lên.

- Này, chuyện gì vậy. - Người quản gia nói. - Ngài đi đâu thế, thưa đức ông?

- Ta sẽ đi đâu ư, thưa các ngài? - Sancho đáp.

- Các ngài hãy để ta quay về với cuộc sống xưa kia của ta và với tự do của ta. Ta thích cày ruộng của ta và xén nho của ta hơn. Vĩnh biệt các ngài, bây giờ hãy để ta đi, đi chữa tất cả các vết thương mà ta vừa nhận lãnh đêm nay.

Người quản gia còn cố sức để giữ Sancho lại.

Bây giờ khi biết Sancho Panza đã quyết ra đi, những người ấy vẫn rất muốn giữ anh ta. Họ thực sự hối.tiếc về trò đùa nhả của họ đối với anh. Nhưng Sancho lắc đầu trước tất cả những lời họ nói và đáp:

- Không, không!

- Nhưng ít ra ngài cũng phải trình báo về sự cai trị của ngài, thưa đức ông. - Người quản gia lại nói thêm nữa. ông ta cố tìm cách giữ người nông dân.

- Trình báo ư? Này, thưa ngài quản gia, người ta có nên đòi cái người tay trắng hoặc gần như thế ra đi phải trình báo hay không?

- Ngài Sancho có lý. - Lúc ấy viên thư ký nói.

- Nhưng để cho ngài ấy đi là một tai hại lớn cho thành phố. Xin ngài cho biết, thưa đức ông Sancho, rằng ngài muốn chúng tôi phải làm gì cho ngài?

- Này, - người giám mã của Don Quixote nói, - hãy mở cửa chuồng ngựa cho ta và hãy nói với ta lời từ biệt, các bạn tốt bụng của ta. Đó là tất cả những gì ta yêu cầu các người.

Lần lượt người nọ đến người kia, những con người ấy vừa đến ôm hôn anh vừa thực sự ân hận vì đã trêu chọc anh quá đáng.

Sau khi chào từ biệt xong, người quản gia mở cửa chuồng ngựa và Sancho Panza ra khỏi thành phố, không lần nào ngoái đầu lại nhìn phía sau mình nữa.

Chàng giám mã tội nghiệp của Don Quixote buồn bã cưỡi lừa đi. Ngày hôm qua đầy vinh quang, ngày hôm nay là sự bỏ rơi và nỗi cô đơn trên con đường đi qua rừng.

- Ôi! - Hắn thở dài. - Sao ta không ở lại bên Jeanne Cuttières tốt bụng của ta và không biết ông chủ của ta đã ra sao rồi?

Đó là lý do nỗi buồn của Sancho. Nỗi nhớ đến chàng hiệp sĩ làm hắn lo lắng nhiều. Có gì xảy ra cho Don Quixote mười lăm ngày vừa qua? Trong ý nghĩ, Sancho sống lại những cuộc phiêu lưu mà họ đã cùng trải qua bên nhau.

- Chao ôi! - Hắn thì thầm. - Chắc chắn những người ấy giễu cợt ông chủ của ta nếu không thế cứ treo cổ ta lên! Và hẳn là họ cũng giễu cợt cả ta nữa!

Nước mắt hắn trào ra.

- Ôi! Anh bạn Sancho của ta, thế là chúng ta bị trừng phạt thích đáng. Vậy mi có cần thiết phải bỏ rơi lãnh chúa của mi hay không? Chứng điên nào là chứng của mi vậy? Và bây giờ liệu ông chủ có còn thân thiết như xưa với mi nữa hay không?

Người đàn ông trung hậu than thở và con lừa được thả lỏng tự ý đi theo con đường nó thích.

Đột nhiên đất bỗng sụt dưới chân con lừa và Sancho cùng với con vật ngã nhào xuống cái hố đen ngòm..Cái hố nơi Sancho nằm có thể trước kia người ta đào để bẫy chó sói hay gấu. Nhưng lúc này chỉ có một cách giải thích xuất hiện trong trí tưởng tượng của hắn.

Những thầy pháp của ông chủ hắn trả thù hắn về những lời dối trá mà hắn đã kể cho Don Quixote. Dĩ nhiên, thầy pháp Merlin đã kéo hắn xuống cái hố này và chẳng bao lâu nữa ông ta sẽ đến để đưa hắn xuống địa ngục.

- Thế là đáng đời ta. - Hắn thở dài. - Lần này thì vĩnh biệt Jeannette. Đúng là lúc kết thúc mọi cuộc phiêu lưu của chúng ta! Có ai lại nghe thấy ta ở đây bao giờ!

Nhiều tiếng đồng hồ trôi qua với những lời than vãn kêu cứu tuyệt vọng. Sancho cố hết sức trèo lên nhưng vô ích, đất luôn bị vỡ ra dưới bàn tay hắn và hắn lại bị trượt xuống đáy hố.

Đêm xuống và ở đấy không còn nhìn thấy gì rõ nữa thì anh giám mã bỗng nghe thấy tiếng động ở phía trên.

- Ôi! Dù có là ai đi chăng nữa xin hãy thương lấy Sancho tội nghiệp bị ngã xuống cái hố chết tiệt này. - Hắn kêu lên.

Vậy mà, người khách bí hiểm không phải ai khác, lại là Don Quixote. Chàng hiệp sĩ dừng ngựa trên miệng hố.

- Theo linh cảm của ta, nếu ta nghe đúng, đó là tiếng Sancho gọi ta. - Nhà quý tộc nói. - Và tiếng đó dường như vọng ra từ cái hố này.

- Này! Ngài Don Quixote ơi! - Sancho vui mừng kêu lên vì nhận ra giọng nói của chủ hắn. - Có phải là ngài đó không?

- Sancho tội nghiệp ơi, - chàng hiệp sĩ nói tiếp, - hãy cho ta biết bí mật về cái chết của mi. Có thể ta sẽ trả thù được cho mi. Nói cho ta biết tên những kẻ đã vùi mi dưới nấm mồ này. Suốt đời ta sẽ cầu nguyện cho sự bằng an của linh hồn mi.

- Thưa ngài, nhưng tôi không chết, và con lừa của tôi cũng sống như tôi! Hãy kéo chúng tôi ra khỏi đây, tôi cầu xin ngài!

- Kéo mi ra khỏi cái hố này ư, Sancho?

- Vâng, thưa ngài. Và xin ngài vui lòng nhanh lên.

- Vậy mi chưa chết à, anh bạn Sancho? - Chàng kêu lên trong khi xuống ngựa. - Có chính là mi ở đó không?

- Vâng thưa ngài. Tôi xin ngài hãy cứu tôi ra khỏi bước gian nan này.

Vất vả lắm chàng hiệp sĩ mới kéo được anh giám mã của chàng lên khỏi hố và cả hai người còn mất công nhiều hơn nữa để lôi được con lừa bất hạnh lên. - Ôi! Thưa ngài! - Sancho Panza kêu lên trong khi sụp xuống chân lãnh chúa của hắn. - Tôi sung sướng xiết bao được gặp ngài!

- Và ta cũng vậy, anh bạn Sancho ạ. - Don Quixote xúc động đáp. - Vậy mi không ở thành phố của mi nữa ư?

- Không, thưa ngài. Còn ngài, ngài không ở lâu đài nữa ư?

- Không. - Chàng hiệp sĩ đáp với vẻ buồn bã.

- Cuối cùng ta đã nhận ra những kẻ đó giễu cợt chúng ta. Mi hãy tưởng tượng, anh bạn Sancho, rằng công tước phu nhân nhất thiết sai người cạo ria mép của ta! Mi có nhìn thấy Don Quixote với bộ mặt trơ trụi như mặt một đứa trẻ mới đẻ không?

- Ôi! Thưa ngài, ngài đã hành động đúng là ra đi.

- Vậy đi thôi, anh bạn Sancho, chúng ta sẽ đi tới những cuộc phiêu lưu mới.

- Ở đâu, quỷ ạ, ngài còn muốn đi nữa ư, thưa ngài?

- Ta đi đến xứ Barcelone anh bạn Sancho ạ.

Không nói thêm, Don Quixote phi ngựa nước kiệu bỏ đi. Thế là Sancho đành phải đi theo chàng, vừa đi vừa thốt ra những tiếng thở dài có thể làm động lòng một quả núi.

Hết cuộc phiêu lưu này đến cuộc phiêu lưu khác, hết cột cây số này đến cột cây số khác, cuối cùng Don Quixote đến được bức tường thành Barcelone.

Chàng chẳng còn quan tâm mấy đến những người chàng gặp. Chàng đi, với bước chân chầm chậm của Rossinante, thả cho mình đu đưa, buồn man mác và lặng lẽ. Phía sau chàng, Sancho Panza bước tới buồn bã và thở dài.

Một buổi sáng lúc Don Quixote đi dọc theo bờ biển, bao giờ cũng có anh giám mã theo sau, chàng thấy một kỵ sĩ, cũng trang bị vũ khí và mặc giáp sắt như chàng đi tới. Anh ta mang một chiếc khiên sáng rực tựa như vàng. Một hình trăng lưỡi liềm được sơn màu trắng. Anh ta đến gần Don Quixote.

- Ta rất sung sướng được gặp nhà ngươi. - Anh ta nói. - Ta là hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng và ta tin chắc rằng tiếng tăm những việc làm lừng lẫy của ta đã truyền đến nhà ngươi.

- Ta hoàn toàn không biết gì những chuyện đó.

- Don Quixote đáp. - Vậy xin lỗi ngài muốn gì?

- Ta muốn, - hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng hãnh diện đáp, - ngươi chấp nhận ngay rằng quý nương của ta vô cùng xinh đẹp hơn và đáng yêu hơn công chúa mạo xưng Dulcinée du Toboso của nhà ngươi.

- Ngài hiệp sĩ trâng tráo ơi, hoặc là ngài điên, hoặc ngài đã chán sống. - Nhà quý tộc nhún vai lên giọng đáp.

Đối thủ của chàng cả cười. - Hãy nghe ta đây. - Hắn nói. - Nếu ta đánh bại nhà ngươi, ta chỉ yêu cầu ngươi giải giáp vũ khí một năm và mi hãy lui về lâu đài của nhà ngươi.

Nếu bất đồ ngươi là kẻ chiến thắng thì ta sẽ bỏ lại cả ngựa và vũ khí cho ngươi và ngươi có quyền lấy đầu ta.

- Mi chỉ là một tên hèn nhát và một kẻ khoác lác! - Don Quixote kêu lên phẫn nộ. - Và ta không biết cái gì đã ngăn cản ta không ra lệnh cho giám mã của ta lấy gậy để đuổi mi ra khỏi xứ này.

- Ấy! Thưa ngài, - Sancho nói, - sao ngài nói mạnh thế!

- Ta thách nhà ngươi đó, thưa hiệp sĩ. - Hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng đập lại. - Có thể nói được rằng Don Quixote xứ Manche chỉ là một tên hèn nhát không dám chiến đấu khi hắn đã nắm chắc phần thất bại hay không?

- Ôi! Quý nương của ta ơi! - Nhà quý tộc lẩm bẩm. - Nàng chớ có nghe những gì tên khốn nạn đó kể lể!

- Nào, - hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng kêu lần cuối, - mi có quyết đấu hoặc mi tự nhận trước là thua trận và chịu rút lui về nhà mi trong một năm không?

Vừa lúc ấy, thống đốc xứ Barcelone qua đó với vài nhân vật quan trọng tùy tùng. Chàng hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng kể cho ông ta hiểu rõ câu chuyện.

- Nào vào cuộc đi, các ngài, - cuối cùng ông ta nói với họ, - và mong Trời phù hộ cho các ngài.

Hai hiệp sĩ xông lên quần thảo nhau. Nhưng Rossinante bị mệt, trong khi ngựa của chàng Mặt Trăng Trắng là một giống ngựa thuần chủng đầy sức lực và đã được nghỉ ngơi tốt.

Khi cuộc đụng độ xảy ra, chàng hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng thậm chí thấy chẳng cần hạ ngọn giáo xuống. Cuộc va chạm mạnh đến nỗi Don Quixote bị ngã ngựa, lăn đi nhiều vòng và Rossinante bị ngã quay ra đất.

Lập tức người thắng cuộc quần thảo kỳ cục xuống ngựa và tuyên bố:

- Ngươi là kẻ bại trận, thưa hiệp sĩ. Ngươi có chịu những điều kiện của cuộc đấu hay ta phải kết liễu đời nhà ngươi?

Nhà quý tộc đáp giọng yếu ớt, vì chàng bị đau nhừ do cú ngã vừa rồi.

- Xin giết ta đi, hỡi hiệp sĩ! Giết ta đi!

- Không, không! - Chàng hiệp sĩ vội trả lời ngay. - Ngươi hãy trở về nhà một năm như chúng ta đã thỏa thuận trước trận đấu và ta sẽ thỏa lòng.

Viên thống đốc thành phố đã lại gần và nghe rõ câu trả lời của Don Quixote.

- Ta chấp nhận miễn là nhà ngươi không yêu cầu ta chống lại những lợi ích của quý nương Dulcinée của ta, và ta tuân theo những điều kiện của nhà ngươi.

Nghe thế rồi, kẻ thắng trận chào viên thống đốc, lên ngựa và nhanh chóng biến mất. Nhưng viên thống đốc muốn biết rõ thêm về thân thế của anh chàng hiệp sĩ, ông phái một người bạn đi theo anh ta. Mọi người nâng Don Quixote dậy, cởi áo giáp và mũ cho chàng.

- Không thể để nhà quý tộc này ở đây trong tình trạng thế này. - Viên thống đốc nói. - Hãy cho gọi một chiếc xe đưa ông ta vào nhà trọ trong thành phố.

Rồi ông ta quay về dinh của mình. Lát lâu sau, người bạn được phái đuổi theo hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng xin được yết kiến. Đi theo ông có người chiến thắng Don Quixote. Chàng ta chào viên thống đốc và tự giới thiệu:

- Tôi là người thợ cạo Nicolas...

Chương kết

Ba nghìn sáu trăm roi

Don Quixote phải lưu lại tám ngày tại quán trọ nơi người ta dẫn chàng tới, trước khi lại có thể cưỡi được lên ngựa của mình. ý nghĩ về chuyện bị hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng đánh bại làm cho chàng phát ốm và Sancho thật sự lo cho chủ hắn, thì vừa lúc ông chủ nói với hắn vào một buổi sáng:

- Đi thắng yên cho Rossinante, anh bạn Sancho ơi. Chúng ta trở về làng.

Sancho thở phào nhẹ nhõm. Một giờ sau, hai nhân vật của chúng ta lên đường. Khi đi qua bãi biển bên ngoài thành phố, Don Quixote dừng lại ngắm nhìn hiện trường với con mắt ủ dột.

- Chính tại chỗ này ta đã nếm trải điều bất hạnh cuối cùng, bạn Sancho ạ. Tại đây tất cả vinh quang của ta tan biến đi như một tòa lâu đài bằng giấy bồi. Tại đây ta đã phải thề là không mang vũ khí trong một năm trời.

Tối hôm đó, hai người bạn chúng ta tới một khu rừng nhỏ. Họ nghỉ qua đêm ở đó. Vậy mà.trước khi ngủ, Don Quixote gọi người giám mã của chàng lại thật gần.

- Ngài muốn gì, thưa ngài? - Sancho hỏi chàng.

- Mi có thể rất dễ dàng làm vừa lòng ta, bạn Sancho ạ. - Nhà quý tộc đáp. - Giờ đây khi chúng ta bị giáng xuống tình trạng bất lực, ta nghĩ rằng mi có thể nhớ lại lời hứa tự đánh mình ba nghìn sáu trăm roi... để giải tà thuật cho Dulcinée.

- Vâng, vâng, thưa ngài. Tôi đã hứa nhưng xin ngài hãy nghĩ lại rằng tôi có thể mất mạng vì điều ấy!

- Và mi không cảm thấy sung sướng được chết cho quý nương của ta hay sao Sancho?

- Vâng, thưa ngài, nhưng mong là càng chậm càng tốt.

- Sancho, mi làm não lòng ta. Mi hãy nghĩ đến tình cảnh kinh khủng của nàng Dulcinée tội nghiệp của ta.

- Xin thú thực với ngài rằng chưa bao giờ tôi tin ở cái cách thức giải tà thuật như thế cho mọi người. Tôi còn hiểu rằng tự ngài sẽ tiến hành việc sám hối này và ngài có dư lợi ích trong việc này.

- Mi có lý, anh bạn ạ và ta cam đoan với mi rằng nếu như quý nương của ta có thể được cứu thoát bởi nhiều roi đến thế trên tấm lưng tội nghiệp của ta, ta sẽ thích thú tự đánh không phải ba nghìn sáu trăm roi mà là số roi gấp hai, gấp ba lần. Nhưng Merlin đã nói rõ rằng mi là nạn nhân được lựa chọn và đó là một vinh dự lớn cho mi.

- Một vinh dự như thế, thưa ngài, tôi không thiết tha với nó lắm. ít ra nếu nó được tính bằng những đồng ê-cu!

- Sancho tội nghiệp của ta ơi, mi không biết ta tha thiết với những đòn roi đó nó giải thoát cho quý nương của ta như thế nào đâu. Nếu mi tự đánh mình những roi đó, ta sẽ rất đồng tình thưởng cho mi bao nhiêu tùy thích. Phải, ta có thể tặng cho mi những đồng ê-cu...

Nghe cái tiếng thần diệu ấy, người nông dân nhỏm dậy, mắt và tai căng ra.

- Mi tự định giá trị, anh bạn Sancho và tính xem tất cả hết bao nhiêu.

- Quả thực, thưa ngài, hoàn toàn đơn giản: có ba nghìn sáu trăm roi, mỗi roi giá đúng một xu.

Như vậy là ba nghìn sáu trăm xu. Tôi sẽ khấu trừ số đó vào số tiền của ngài do tôi giữ và tôi sẽ ra đi rất sung sướng, sau khi đã chịu rất nhiều đòn roi, tôi cam đoan với ngài như vậy.

- Bạn Sancho, ôi người giám mã trung thành của ta, ôi người đàn ông dũng cảm nhất và đáng yêu nhất, mi hãy bắt đầu thật sớm đi. Để khích lệ mi, ta thêm hai đồng pix-tôn nữa.

Ngay lúc ấy, Sancho Panza đứng lên, đi lấy chiếc đai ở con lừa của hắn và vào sâu trong rừng. - Hãy nghe ta, Sancho! - Don Quixote kêu lên khi thấy hắn cương quyết đến thế... - Hãy cẩn thận chớ có đánh chết mi trước khi đủ số roi đấy. Mi có muốn ta đi với mi hay không. Ta sẽ đếm số roi...

- Xin ngài đừng bận tâm, ông chủ của tôi ơi.

- Người nông dân nói ngay. - Ngài hãy tin ở tôi.

Tôi sẽ không quên một roi nào đâu. Còn về việc giết tôi chết, xin ngài đừng sợ chút nào. Tôi yêu cuộc sống lắm, thưa đức ông.

Hắn đi khoảng hai chục bước và đêm khá tối, hai người không nhìn thấy nhau nữa. Ngay lúc ấy, người giám mã cởi áo gilê và sơ mi, rồi ở trần đến thắt lưng, bắt đầu tự hành hạ. Tự đánh được bảy hay tám roi thì hắn nhận thấy công việc của mình không thú vị gì cho lắm.

- Ông chủ ơi! - Hắn kêu lên - Tôi trông cậy vào thiện ý của ngài. ít ra mỗi roi phải đáng giá hai xu.

- Mi nói phải, anh bạn ạ. - Nhà quý tộc đáp.

- Vậy ta cứ nhân gấp đôi số tiền chúng ta đã thỏa thuận.

Ngay lúc ấy Sancho bắt đầu ra sức quật vào cây cối quanh hắn. Lát sau, hắn ngừng tay và rên lên hừ hừ như thể hắn đang đau đớn.

- Dừng lại đã, anh bạn! - Don Quixote nói. -Mi đánh mạnh quá. Nếu ta đếm đúng, đến đấy đã là hơn một nghìn roi mi tự hành mình rồi. Đêm nay thế là đủ.

Nhưng anh giám mã tiếp tục vụt cây cối thật hăng hái đến nỗi sáng ngày ra xung quanh hắn không còn một cây nào còn lại chút vỏ. Don Quixote không thể chịu đựng nổi việc hắn tự quất vào mình hơn nữa.

- Anh bạn ơi, ta xin mi, hãy dừng tay đã. Thế là quý nương của ta đã được giải tà thuật đến một nửa rồi. Một ngày khác khi nào mi khỏe lại hãy tiếp tục.

Thế là anh giám mã đi nằm ra xa một chút và ngủ luôn. Lâu sau, Don Quixote đánh thức hắn và họ lại lên đường không đi xem những tổn hại mà Sancho gây ra cho cây cối.

Đêm sau, Don Quixote hỏi người giám mã của chàng xem hắn có muốn tiếp tục cuộc khổ hạnh để chuộc tội của hắn hay không, nhưng Sancho không đồng ý.

- Này sao vậy, thưa ngài, ngài muốn giết tôi ư?

Hãy để tôi nghỉ hai hoặc ba ngày và tôi hứa với ngài rằng sẽ đánh đủ số roi.

- Mi nói phải, anh bạn Sancho. Hãy thứ lỗi cho sự nôn nóng của ta, chỉ vì ta thực sự sung sướng với ý nghĩ sắp được gặp cô nương Dulcinée của ta.

Hai ngày sau họ lại ở trong một khu rừng nhỏ, Sancho quyết định hoàn thành việc chịu khổ hạnh.để chuộc tội. Cũng như hắn đã làm việc này lần thứ nhất, hắn đi cách xa ông chủ khoảng hai chục bước và bắt đầu đánh đòn cây cối xung quanh hắn.

Don Quixote kinh ngạc thán phục lòng can đảm của anh giám mã của mình. Cho nên khi đã đếm đủ, chàng kêu ngay lên với hắn là đủ rồi.

- Ngài có nhìn thấy quý nương của ngài không?

- Sancho hỏi.

- Chưa thấy, anh bạn Sancho ạ.

- Ồ! Thưa ngài, có nhẽ quý nương còn phải đi một quãng đường dài từ chỗ Merlin đã giam giữ nàng để tới. Ta hãy đi ngủ một chút.

Vài giờ sau, khi mặt trời lóe ánh sáng bạc ở chân trời, hai nhân vật của chúng ta lên đường về làng họ. Cả ngày Don Quixote hỏi những người họ gặp. Nhưng chẳng có ai nhìn thấy trên đường cô nương có sắc đẹp lộng lẫy cả. Tối đến họ đi tới đỉnh một ngọn đồi, từ đó họ nhận ra ngôi làng mình ở phía xa. Sancho không sao nén được nỗi vui mừng.

- Ôi quê hương tôi! - hắn kêu lên. - Hãy giang tay ra đón nhận Sancho đứa con của ngươi từ những cuộc phiêu lưu lớn trở về.

- Im đi, Sancho! - Nhà quý tộc nói giọng sầu muộn. - Những cuộc phiêu lưu của ta đã chấm dứt và ta không bao giờ được gặp quý nương Dulcinée của ta, bởi vì số roi đã đếm đủ mà Merlin không giữ lời hứa của y. Giờ đây khi nhìn thấy lại lâu đài của ta ở chỗ kia, trên đồi, ta biết rằng tất cả những chuyện đó đã là một sự điên rồ to lớn. Người ta đã chế nhạo ta. Ta sẽ không bao giờ gặp được quý nương, người mà ta yêu tha thiết.

Trong lúc trò chuyện như vậy, hai nhân vật của chúng ta về đến gần làng và chẳng bao lâu họ đã đến nơi. Vừa đến nhà thờ, họ nhìn thấy bác thợ cạo Nicolas và cha xứ đang đứng trò chuyện với nhau trên ngưỡng cửa nhà cha xứ.

- Ôi! Don Quixote! - Bác thợ cạo kêu lên. - Chúng tôi rất hài lòng cuối cùng đã được gặp bạn.

Bạn về với chúng tôi đầy vinh quang và thực là mệt nhọc. Lại đây, lại đây, chúng ta cùng về nhà bạn.

Đã đến lúc bạn nghỉ ngơi và kể cho chúng tôi những cuộc phiêu lưu của bạn.

Nhưng nhà quý tộc lắc đầu:

- Không, không các bạn tôi ơi. Có lẽ các bạn cho rằng tôi vẫn còn điên. Nhưng tôi đã khỏi hẳn rồi. Những cuộc phiêu lưu của tôi, xin chúng ta đừng nhắc đến nữa. Tôi trở về với các bạn chưa bao giờ tỉnh táo hơn thế này.

Họ cùng chàng đi về phía lâu đài. Vợ Sancho chợt đi qua và nhìn thấy chồng mình, chị ta suýt ngất xỉu.

- Có phải mình đấy không, Sancho, hay chỉ là bóng ma của mình! - Chính anh đây, bà nội trợ tốt bụng của anh ơi! - Người giám mã đáp. - Chính là anh, em đừng sợ.

- Ôi! Chồng tôi! - Người vợ kêu lên. - Em tưởng rằng mình không bao giờ trở về nữa.

- Và anh mang về cho mình bốn trăm rưỡi đồng bạc ròng, cưng của anh ạ, số tiền đó cho phép tăng thêm tài sản nhỏ bé của chúng mình. Và điều đó đã ít nhiều đáng giá rồi. Bài học đã có tác dụng và anh đã thở than bao nhiêu vì mong nhớ em, đến nỗi anh không ham muốn một cuộc phiêu lưu nào khác nữa. Mỗi người đều có nghề nghiệp của mình.

Nghề của anh là làm ruộng và anh muốn từ rày trở đi ra sức làm cái nghề đó.

Don Quixote tiếp tục đi đến lâu đài và khi chàng về đến nơi, cô cháu gái và chị quản gia quá vui mừng đến nỗi các chị không dám tin ở mắt mình.

Bấy giờ nhà quý tộc mới cho cha xứ và bác thợ cạo biết cuộc chiến đấu của chàng với hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng. Chàng nói với họ hoàn toàn thành thực không giấu điều gì về thất bại của chàng, cả quyết định mà chàng phải phục tùng. Rồi chàng than phiền về những nỗi mệt nhọc của mình và lên giường ngủ.

Mọi người vui mừng về cuộc trở về của chàng và Sancho, nhưng Don Quixote lăn ra ốm. Thầy thuốc không tìm được ở chàng bất cứ căn bệnh nào, nhưng mỗi ngày chàng một yếu dần. Sancho bỏ nhiều thời gian bên giường người bệnh.

- Ôi! - Nhận thấy nỗi buồn của Don Quixote không rời chàng, bấy giờ hắn nói. - Vậy ngài định để cho mình chết vì nỗi u sầu hay sao? Giờ đây ngài đã hồi phục được tinh thần lành mạnh, xin ngài đừng mắc vào cái chứng điên bỏ rơi chúng tôi thêm lần nữa!

Don Quixote lặng thinh không đáp. Chàng mỉm cười buồn bã trong khi ngắm nhìn người giám mã của mình.

- Sancho có lý. - Cha xứ và bác thợ cạo nói. - Bạn không nên để mình nản chí, ngài Quesada ạ.

Nhưng họ có nói gì cũng là vô ích, Don Quixote tiếp tục mơ mộng buồn rầu và mỗi ngày thấy chàng gần nấm mồ hơn.

Một hôm chàng nói chuyện với cha xứ và bác thợ cạo và bảo họ:

- Các bạn tốt bụng của tôi ơi, Thượng đế đã cho tôi phục hồi tất cả lý trí của tôi. Các bạn hãy nhanh nhanh chúc mừng tôi về việc đó. Tôi không phải là Don Quixote xứ Manche nữa và tôi không còn tin chút nào tất cả những câu chuyện về hiệp sĩ nữa.

Chàng lặng im một lát, rồi mỉm cười nói tiếp:

- Nào, thưa ông cha xứ, ông hãy nghe lời thú tội của tôi và ông bạn Nicolas của tôi hãy đi tìm viên công chứng để hắn viết những lời trối trăng của tôi. Và cho gọi Sancho đến nữa.

Chàng triệu tập mọi người quanh giường chàng và đọc nguyện vọng cuối cùng cho viên công chứng của chàng. Chàng chia của cải của mình, để cho Sancho một món tiền hai trăm ê-cu thêm vào số tiền mà chàng đã giao cho hắn giữ.

- Không, thưa ngài! - Người nông dân kêu lên khi nghe thấy thế. - Không, thưa ngài, ngài không chết đâu. Xin ông đừng có viết gì hết, thưa ngài công chứng!

Và hắn khóc lóc thảm thiết.

- Ôi! - Hắn lại nói. - Tất cả mọi chuyện này chẳng phải đã xảy ra là do lỗi của tôi đó ư. Nếu tôi chăm sóc Rossinante tốt hơn, thưa ngài, ngài đã không bị hiệp sĩ Mặt Trăng Trắng đánh bại và ngài sẽ không nghĩ đến cái chết. Hẳn ngài đã quật ngã kẻ thù của ngài và hẳn ngài đã lấy đầu hắn.

Nghe những lời nói đó, bác thợ cạo toát mồ hôi lạnh, nhưng Don Quixote mỉm cười nói tiếp:

- Và như thế hẳn tôi đã phạm một tội ác khủng khiếp. Không, không, bạn Sancho ơi. Tất cả cứ như thế này là rất tốt và ta rất biết ơn người hiệp sĩ không quen đó đã đánh bại ta, bởi vì chính là do hắn mà ta đã tỉnh ngộ.

Chàng tiếp tục phân phối tất cả tài sản của chàng, không quên một ai. Đến cuối ngày hôm đó, dường như chàng có khá hơn lên và cho mở cửa sổ. Buổi tối trôi qua êm đềm và dịu dàng. Những vì sao lấp lánh khắp bầu trời. Một con sáo hót trong một bụi cây gần lâu đài. Những con cu rừng gù gù trong những cành sồi.

Nhà quý tộc mỉm cười với sự vuốt ve cuối cùng ấy của trái đất và nhẹ nhàng trả lại linh hồn đơn sơ và chất phác của chàng cho Thượng đế.

- Hết -